

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година IV, Број 166

Излазе четвртком

Цена **70** дин.

www.kragujevacke.rs

19. јул 2012. године

ISSN 1821-1550

ВЕЛИКА АВАНТУРА ЧЕТВОРИЦЕ ШУМАДИНАЦА

Намбија - земља коју ловци сањају

ДАНАК КРИЗЕ У КРАГУЈЕВЦУ

За две године
53 предузећа
мање

ЛЕТЊА РАЗМИШЉАЊА
О ГРЕЈАЊУ

Језа и од зиме
и од цена

МИЛАН СТОШИЋ ПОНОВО
ПРЕДСЕДНИК САВЕЗА
СЛЕПИХ СРБИЈЕ

Образовање
највећа кочница

НАГРАДА МЛАДИМ
АРХИТЕКТАМА

Осмислили, урадили,
победили, зарадили

СТРАНА 5

СТРАНА 9

СТРАНА 10

СТРАНА 16

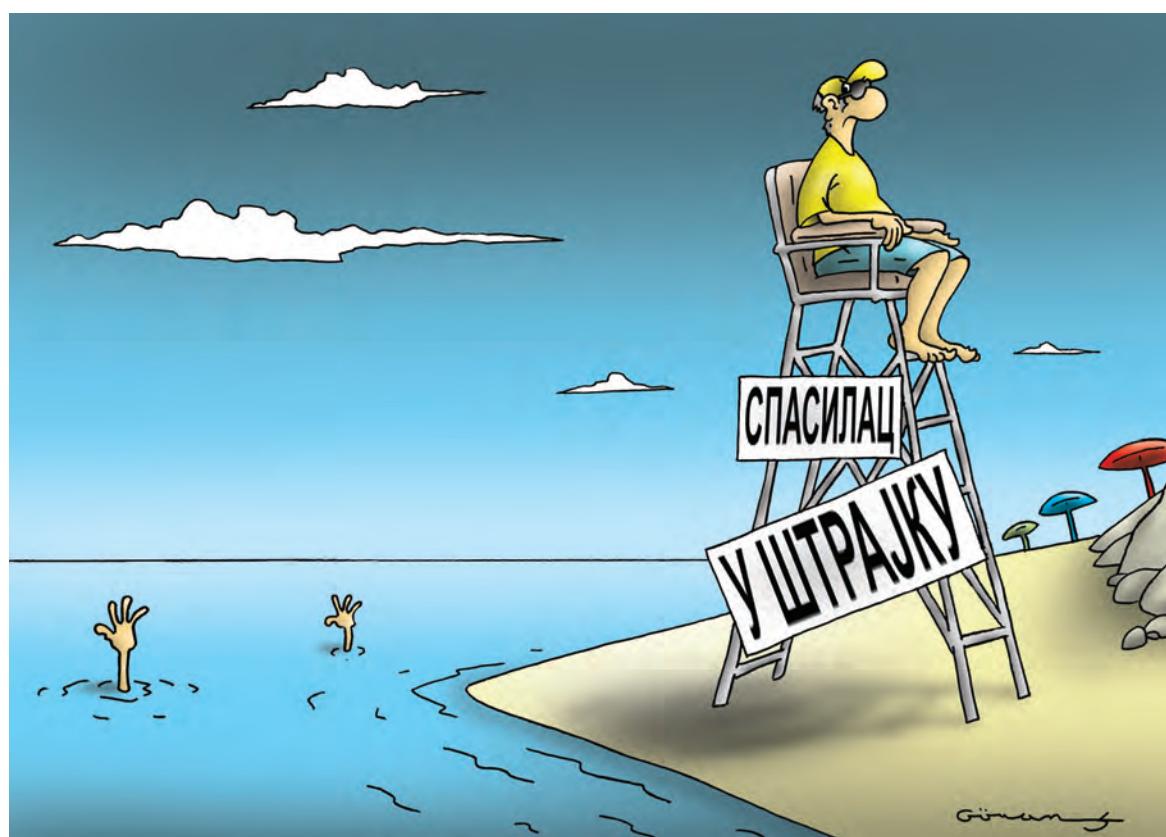
OLYMPIC TRAVEL
034/33 57 37
www.olympic.rs
HIT PONUDA
HOTEL ALEKSANDAR
VRNJAČKA BANJA
SHORT WEEK -
DVA DANA GRATIS

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ВАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
BK
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Karađorđeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 6

W H
WOBY HAUS
Dobrodošli majstori!
Kopaonička 1, Kragujevac
034/356-722

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА КАКО ГЛЕДАТЕ НА ОВО ДУГО ФОРМИРАЊЕ НОВЕ ВЛАДЕ СРБИЈЕ?

**Зоран
Кијановић,
хемијски
техничар:**
- Дуго јесте, али
се надам да ће
ова Влада бити
боља за грађане.

**Софija
Јанковић,
економиста:**
- Јесу одужили,
али ваљда ће бити
бољи неко
прошала Влада.

**Đорђе
Петровић, дипл.
економиста:**
- Треба
забранити
предизборне
коалиције, уносе
пометњу. Чак 45
странака је у
трговини за позицију.

**Димитрије
Уламовић,
пензионер:**
- Плаше се да се
не замере, јер не
зна се ко је
опозиција а ко
позиција.

**Олга Јовић,
дипл. машински
инжењер:**
- Ваљда су је
сада, коначно,
саставили.

**Стојан Секулић,
пензионер:**
- Ненормално,
дестабилисало би
и много јаче
државе.

**Душан
Петковић,
инжењер
телекомуни-
кације:**
- Ма, ја и не
зnam ни ко су!

**Драгица
Максимовић,
продавац:**
- Да раде код
Кинеза за
десетину хиљада
као ја не би се
шепурили и
певали по свим телевизијама.

**Јевђа Јевђевић,
правник:**
- Процедура
сада свима смета,
а прошли пут
није никоме
сметала!

ДРУГА СТРАНА**Најлавачке**Пише **Драган Рајчић**

Један од највећих и најсречнијих тренутака у мом животу био је онај кад сам проходао. При том не мислим на онај дан кад сам пустио своје прве кораке са напуњених годину дана. То се не рачуна јер док сам ходao ногама по земљи ништа ми није полазило за руком. Нисам успео да постанем ни шеф своје партије, а камоли председник државе.

Дан о коме говорим је онај кад сам проходао наглавачке, с главом на земљи и ногама у ваздуху. Било је то, додуше, тек недавно, кад сам зашао у шесту деценију, али вредело је чекати и марљиво вежбати. Оног тренутка кад ми се и памет преокренула за 360 степени, док сам тако дубио на глави, знао сам да долази мојих пет минута, тј. Година, колико ми траје овај председнички мандат. Погледао сам тада увис у моје ноге, које су млатараце по ваздуху и које су ме у претходним деценијама водиле по разним беспућима, и с нескривеним презиром им кратко саопштио: Ја са вами више немам ништа! Носите се што даље од мене!

Преокрет који се мени десио кад сам проходао наглавачке има и своје медицинско објашњење. Кад човек дуби на глави њему се у исту слије више крви и онда и његова памет боље функционише. Ја у том положају не само да сам проходао и прогледао него се преда мном одједном отворио читав хоризонт. Увидео сам да црно није црно него бело, да су наши највећи душмани наши највећи пријатељи и да, заправо, ништа није онако како сам ја до јуче тврдио да јесте. Посебно ме је фасинирало откриће да у мени чучи већи европејац него што су то и моји највећи непријатељи могли да замисле. Зато сам се захвалио Богу што ми је дошапнуло да се зарад свог и нашег свеопштег препорода поставим наглавачке. Добро, можда сам се тога и сам сетио, али Бог ми је сведок да ја са собом више немам ништа заједничко. Ако је од мене, оног дојучерањег, и остало нешто, том мрачном остатку моје прошlosti поручујем да су и њему дани одбројани!

Наравно, чим су видели да сам ја проходао наглавачке, и моји следбеници су најпре пали на колена, а онда су почели и они да дубе на глави. Напредни, како их је дао Бог, и они су врло брзо проходали на исти начин. Кад се и њима крв сјурила у главу, разуме се да су се и они уз помоћ надошли памети одрекли и себе свега што су до тада подржавали, што је њиховом креативном потенцијалу за управљање државом дало огроман замах.

Како се добре вести брзо шире, прочуло се да неко ко прохода наглавачке у шестој деценији може и председник државе да постане, па неки наши актуелни коалициони партнери застав нове владе нису одолели искушењу да се обрну наглавачке. Такав салто мортале оне мање искусне сигурно би обрисао са политичке сцене, али наши ортаци се и наглавачке сналазе као риба у води. Можда и зато што знају да нам тако преврнути нису приступили у коалицију ми бисмо их доласком на власт стрпали у апсу. Док дубе на глави они су, међутим, одлични стручњаци и зато смо им у будућој влади наменили најважније ресоре и задатак да нам донесу промене које смо народу обећали. Њихово искуство нам је сада драгоцено јер су они били у свим владама које смо до сада покушавали да срушимо.

Као председник свих грађана, искористио бих на крају ову прилику да дотичне позовем да и они почну да дубе на глави. Њима то можда неће помоћи да проходају, поготову не да стигну довде докле сам ја стигао са својим следбеницима и новим коалиционим партнерима, али ако хоће да поверију у болу будућност, коју ми треба да им донесемо, мораће и они да ураде нешто за себе, а најбоље је да се насаде наглавачке!

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

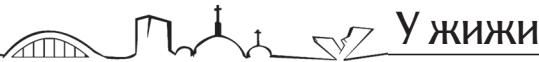
**prozori sa imenom
i prezimenom**

**Nije sve u profilu ...
ima nešto i u staklu**

SUNCE

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

СТАТУС СУДИЈА КОЈЕ НИСУ РЕИЗАБРАНЕ

Повратак 16 оштисаних

Још се не зна да ли и колико међу 126 судија које је Уставни суд вратио на посао има оних из Крагујевца, али ако се примени исти аршин и на преосталих 330 судија, колико је на одлучивању, Основни суд у Крагујевцу „удомиће“ 14 судија који нису прошли реизбор, а још двоје вратиће се у Вишег суд, уколико ово „враћање“ подразумева и обнављање статуса једног судије који је на робији због криминала у правосуђу

Пише Елизабета Јовановић

Aко је судити по последњој одлуци Уставног суда, по којој је у истом пакету 126 неизабраних судија стекло услов да се у року од два месеца врати на посао, лако се може десити и да се сви остали делиоци правде, који су остали испод црте, после двогодишње паузе врате у палату правде на велика врата. Поставља се питање чему онда реформа и како је могуће све њих сада удепутити у новооформљено правосуђе, ако се зна да су њихова места у извесном броју попуњена новим судијама који су бирани на трогодишње мандате. Да ли то значи и додатни проблем за државу, или ново поигравање са људским судбинама у кафкијанском маниру, видеће се.

Све гласније се коментарише да се лако може десити и да се копља преломе преко леђа неискусних судија, чије вредновање трогодишњег рада тек предстоји 1. јануара следеће године, а критеријуми, осим општих услова, нису познати у потпуности. Али, то не треба да их уплаши јер ће држава већ наћи нека компромисна решења.

На крају, поставља се питање и да ли такве шпекулације уопште требају држава, поготово ако се зна да њу све то дебело кошта. Примера ради, све неизабране судије до одлучивања по жалбама примале су пуне плате, иако су званично од 1. јануара 2010. године разрешене дужности. Праведно или неправедно, то је нека друга прича, мада, руку на срце, има и једних и других примера, као што има и оних који су засели на функције без трунке гриже савести према бољима од себе који су остали у кошу. Али, то сада више и нема везе. Сви потези домаћег правосуђа ионако су под

ДА ЛИ СЕ ВРАЋАЈУ СВЕ СУДИЈЕ У ПАКЕТУ:
ЗГРАДА КРАГУЈЕВАЧКОГ СУДА

будним оком Венецијанске комисије и Савета Европе, па и ова последња одлука са 13. седнице Уставног суда. Каква случајност, време одлучивања Уставног суда поклопило се баш са боравком председника Европске комисије у Београду, што изгледа као да је одлука донета и под притиском споља.

■ Обавезујућа одлука

Покушали смо да сазнамо мишљења председника Основног и Вишег суда у Крагујевцу о одлуци Уставног суда да се у року од 60 дана врати на посао тако велики број судија у суднице, јер највише неизабраних судија је из бивших општинских судова, па је питање како ће сада систематизовати њихова радна места.

- Ја не могу да коментаришем одлуку Уставног суда, нити сам овлашћен, нити би то било коректно. Одлука је донета од суда који је врх власти, она је коначна и као таква мора се поштовати, јер изнад ње нема ништа. Таква је каква је, а да ли је у складу са законом или није, како што то тврди Министарство правде, не желим да коментаришем, каже Иван Јовичић, в.д. председник овдашњег Основног суда.

Али, како каже, у сваком случају биће му драго да се колеге врате на посао, јер га има и преко главе у Основном суду, али су врло лимитирајући смештајни капацитети.

По речима Зорице Ђурић, в.д. председнице Вишег суда, основни спор је настало око тога да ли се ради о општем избору судија или о реизбору. Није се одлучивало о избору судија док Уставни суд није заузео став да се ради о општем избору, што је значило почетак процедуре за избор судија. Да ли је Уставни суд у међувремену про-

менио мишљење и заузео став да се ради о реизбору, и самим тим о континуитету судијске функције, њој није познато. Сам Уставни суд није одбио ни један приговор по жалби, јер је он је цео поступак по жалби вратио на Високи савет судства, налазећи да је потребно да ВСС у другом сазиву одлучи о приговорима на њихове одлуке и ту је направљен тај застој у процедури. Изменом Закона о ВСС установљена је та двостепеност и дато је право жалбе судијама да се обрате ВСС, а да после тога имају право на уставну жалбу. У конкретном случају сада се одлучивало о уставним жалбама о којима се није одлучивало раније.

По Зорици Ђурић, свака реформа има и извесне слабости, које су се можда показале и у овом трогодишњем периоду и једна од тих је мрежа судова. Нова мрежа ће омогућити распоређивање и пристиглих судија.

- Раније је био посебан закон о правном дејству одлука Уставног суда и сасвим другачија регулатива. Уставни суд је задржао своје извorno право да доноси одлуке декларативног карактера, да проглашава уставност, односно неуставност и незаконитост. Нови закон је на потпуно другачији начин регулисао правно дејство одлука Уставног суда тако да оне сада могу да задиру у појединачни акт спровођења одлука. Оно што садржи и налог Уставног суда, са којим још нисам упозната, али сам прочитала у новинама, је тај рок који се налаже ВСС за враћање на посао неизабраних судија, каже Зорица Ђурић.

- Постоји и једно мишљење да би требало и оне који нису изјавили уставне жалбе вратити на посао. Шта ће то значити за правосуђе ја са овог места не могу да кажем, о томе може да се из-

јасни ВСС, али чињеница је да постоји једна иницијатива у Скупштини и пред Министарством правде да се предложи измена мреже судова, јер је овај период од готово три године указао на слабости утврђене мреже. То се односи пре свега на велике градове као што су Београд, Крагујевац и Нови Сад, где су судови, пре свега основни, преоптерећени предметима, и не постоји равномерна оптерећеност судова по Републици Србији, па постоји иницијатива да се оформи још један број судова, каже Зорица Ђурић.

Она лично сматра да би за потребе Вишег суда у Крагујевцу требало изменити одлуку у смислу постојања два основна суда у Аранђеловцу са судском јединицом Топола, а да Крагујевац остане са судским јединицама Баточина и Рача, сходно броју предмета који се налазе у суду и смештајних капацитета којим располажу. С тим се слаже и в. д. председник Основног суда Иван Јовичић.

■ До сада враћено осморо

Он је уверен да је реформа добро урађена, али да су направљене само две грешке кроз неједнаку оптерећеност судија, па је број судија у Крагујевцу неадекватан броју предмета. Друга грешка је што је Основни суд у Крагујевцу јако велики, са 300 запослених и четири јединице, и највећи је после Првог београдског, који има чак 2.000 запослених.

Након што 2009. године нису реизабрани 22 судија Основног суда било је на платном списку шест месеци. Од тог броја пре ове одлуке Уставног суда враћено је осам судија, с тим што судија Весна Гајић није желела да се врати на посао судије јер се запослила у Дирекцији за урбанизам. Судија Јелько Говедарица је враћен у

Прекрајни суд, а судија Предраг Поповић се у међувремену уписао у Адвокатску комору и жељео је да остане у адвокатури.

Одлуком Високог савета судства на посао су враћене судије Љиљана Фуштар, Зоран Илић, Зорица Јовановић, Невенка Гавриловић, а у међувремену враћен је и судија Звонко Нешовић, са којим је већ обављен разговор и он је изразио жељу да почне да ради као судија. Заказана је седница за 3. август када се ове судије и званично упућују на посао, према плану и смештајним условима, односно према објиму предмета у појединачним материјама. На списку судија, које још увек нису враћене су судија Милена Крстић, Живанка Милетић, Гордана Илић, Владан Марић, Зоран Арсенијевић, Сања Муњић, Ненад Ђосић, Миодраг Марковић, Петар Богићевић, Надежда Симић, Андрија Вуковић, Милена Марковић, Зоран Добросављевић и Живослав Кузмић.

Да ли су неки од њих на списку 126 судија који ће се по одлуци Уставног суда вратити на посао, или у кругу од оних око 330 чије ће се жалбе тек разматрати, председник Јовичић није знао да нам каже. Неко од њих је већ стекао услов за пензију, а и сви они су до недавно били и на платном спуску, односно првих шест месеци примали су пуну плату, у висини последње, а после тога само основицу, помножену са коефицијентом. То право им је престало даном одржавања седнице ВСС, на којој се одлучивало о њиховим приговорима. Без озира на исход, да ли је решено у њихову корист или не, престало је то право по закључку владе. Оне судије које нису приговарале на одлук ВСС изгубиле су право на надокнаду одмах по истеку тех шест месеци.

Све судије некадашњег Окружног суда које су враћене на посао и распоређене су у Апелационом суду, изузев судије Наташе Стевановић којој је престала судијска дужност и судије Ивана Милојевића, који је осуђен на казну затвора. Иван Јовичић презадовољан је ангажманом младој судији који су изабрани на трогодишње мандате, и тим поводом каже:

- Повољио сам младе колеге пред ВСС и на радном састанку пред комисијом Врховног касационог суда, али не зато што њима иде реизбор, него зато што су стварно заслужили ту шансу. Они заистајају вредно раде, поготову судије биране уз редова стручних сарадника, судских помоћника. Веома обучени и са врло истањачним осећајем за суђење и осећај припадности правосуђу. Остали су посвећени послу, али ипак имају разлике. Било ће штета да не буду поново изабрани, објашњава Иван Јовичић.

На питање да ли постоји могућност да они буду жртвованы због враћања одузетих функција старим колегама Јовичић каже он не верује у то из више разлога. Пре свега што не треба правити нову грешку и био би грех испустити квалитетне кадрове.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ТРКА ЗА ЛИДЕРСКЕ ПОЗИЦИЈЕ У СРПСКОЈ ПОЛИТИЦИ

Вешт популиста или добар техноменаџер

Када бисмо могли да спојимо Драгана Ђиласа и Ивицу Дачића у једну личност, добили бисмо фото-робот скоро идеалног лидера. Дакле, Ђиласа са менаџерским способностима и Дачића са образовањем и идејама које су пријемчиве бирачком телу, каже сарадник у Институту друштвених наука Невен Цветићанин

Пише Слободан Џупарић

У „олујним временима“ за Србију, када држава има сијасет нерешених проблема, од претњи банкротом које су јој над главом, преко привреде у колапсу, па до „армије“ незапослених који нестрпљиво чекају на ухлебљење пред бироима за запошљавање – као суррова реалност намеће се чињеница да тонемо све дубље и дубље, а да се не види да ли ћемо и када почети да излазимо из хаоса у којем живимо. У том и таквом забрињавајућем контексту следи упитаност да ли данас постоји политичка снага, партија или личност која би могла да промени стање у Србији?

Може ли се рећи да су Ивица Дачић, лидер социјалиста и премијер будуће српске Владе, и Драган Ђилас, градоначелник Београда и потенцијални „први човек“ демократа, најјачи играчи на политичкој сцени Србије – и људи који ће у великој мери утицати на политичку будућност ове државе?

- Присуствујемо смени политичких генерација, сведочи смо успона једне нове гарнитуре рођене у шездесетим годинама прошлог века, а којој припадају и Ивица Дачић и Драган Ђилас, каже за „Крагујевачке“ др Невен Цветићанин, научни сарадник у београдском Институту друштвених наука. - Рекао бих да су се они ту нашли по самој логици биолошког тока. Напротив, они старији стари, млађи сазревају и сада су у тим најјачим средњим годинама. У тој политичкој генерацији обезбедили су себи видно место, а да ли ће то остати тако, показаће даље политичке околности. Но, уколико не буде неких великих шокова на нашој политичкој сцени, свакако да ће Дачић, Ђилас, а ја бих додао и Расим Јајић имати добру политичку будућност.

Мирко Чикириз, председник Окружног одбора СПО у Крагујевцу, тврди да Дачић и Ђилас нису најјачи играчи, али да су вешти политичари. За Дачића каже да је комунистички демагог који само наизглед има јасне, чврсте и принципијелене ставове. У кампањи наступа на један начин, имитира често Уга Чавеза, чак и физички личи на њега, а после кампање по правилу долази до обрта. Као министар полиције крије се када се хапсе Младић, Каракић и вође криминалних група, али зато први трчи пред камере када се ухапси неки Албанац.

Што се тиче Драгана Ђиласа, Чикириз сматра да је такође вешт политичар, али напомиње да је он себе градио у знатно тежим околностима и има доста јаснији плаи и осмишљенију политику. И није, потенцира Чикириз, склон популизму и демагогији на начин како то чини Ивица Дачић.

- Да бисте постали најјачи играч на политичкој сцени Србије, морате иза себе да имате најјачу страну

ку, а најјача политичка странка у Србији у овом тренутку је СНС, експлицитан је Горан Ковачевић, потпредседник ове странке у Крагујевцу. – Самим тим, најјачи политички играч је свакако Томислав Николић, председник Србије. Иначе, кључни „средовечни лав“ који води најјачу политичку странку несумњиво је Александар Вучић.

Товорећи о „локалу“, Горан Ковачевић је нагласио да у редовима напредњака у центру Шумадије постоји једна нова млада гарнитура политичара, који су већ сада прилично профилисани и јасно показују да у Крагујевцу долази до смене генерација. Време је, по његовим речима, за људе у зрелим годинама – и у напону снаге.

■ Демагошка смеса

Дачићев популистички гард и помало мусолинјевски подигнута брада одговарају, примећују аналитичари, просечном србијанском бирачу, који је већ сада сит свих страних утицаја и условљавања. С друге стране, кад је реч о Ђиласу, подсетимо да је 1992. године имао храбrosti да као представник студената каже Милошевићу да треба да поднесе оставку. Нису ли Дачић и Ђилас, у односу на остале по-

КОЛИКО СУ ЂИЛАС И ДАЧИЋ АКТЕРИ КОЈИ ЋЕ НА БУДУЋОУ ПОЛИТИЧКОЈ СЦЕНИ СРБИЈЕ ИЗБИТИ У ПРВИ ПЛАН

трбне Србији у овом моменту. Поред тога, Дачић ће морати да се ослобађа свих опасности у форми национал социјализма, а Драган Ђилас опет у форми ригидног техноменаџерског приступа политици.

- Драган Ђилас није имао прилику да се докаже на националном нивоу и да решава крупнија државна питања, подсећа Мирко Чикириз. – У Београду је, може се рећи, показао неку одлучност, јасну визију, чврстину... За Ивицу Дачића мислим да се пре свега удвара непросвећеном делу бирачког тела, јер има слуха за оно што људи желе да чују, али од тога нема неке практичне користи.

Горан Ковачевић негира да су Ивица Дачић и Драган Ђилас у односу на друге политичаре показали више одважности и чврстине. Они су, вели, политичари који трају на овдашњој сцени – и потпуно су различити. Један је председник странке, други је градоначелник Београда. Није жеље да коментарише њихове наступе с обrazloženjem da su они познати javnosti.

■ Дворска будала

Велика је непознаница у којој мери Дачић и Ђилас могу да поднесу критику. Познато је, наиме, да овдашњи политичари који дugo седе на власти стичу такозвани кремаљски синдром, односно окојује се полtronima који им говоре да све што раде – раде бескрајно добро. Колико је оправдана бојазан да би и ова двојица могли постати неотпорни на поменути синдром?

- Целокупна српска политичка сцена скројена је по моделу да се критичка реч врло тешко прима, тврди Мирко Чикириз. – И увек се налазе неки разлози. Права је реткост да је неки политичар рекао да је нешто погрешно или лоше урадио. Млада смо демократија, па ће нас та врста понашања још неко време пратити.

Горан Ковачевић сматра да је у правом демократском друштву такав синдром немогућ, јер се сваке

четврте године организују избори, па народ то препознаје или не. Ако је народ задовољан њиховим функционисањем на власти, њиховим вођењем политичких странака, свакако ће и гласати за њих. Но, њихови данашњи изборни резултати и они који ће доћи за четири године несумњиво ће, оцењује Ковачевић, најбоље говорити о њиховом угледу и понашању.

- Раније је на дворовима постојала институција дворске будале, управо зато да би неко могао да каже краљу или владару шта мисли, а да то буде на један безопасан начин, подсећа Невен Цветићанин. – Дакле, било каква критика или било каква објективизација коју добија било који политичар нешто је што је нујно, јер политичар готово закономерно пада с власти када постане аутистичан, када постане затворен у неки свој свет. За сада су и Дачић и Ђилас одолели искушењу аутистичности, а какви ће бити у будућим годинама првенствено зависи од њиховог одабира сарадника.

Нема сумње да ће Дачић и Ђилас у наредним годинама бити важни и-грачи на политичкој сцени Србије, иако су њихови политички ха-битуси прилично различити. Дачић је, према неким проценама, више политичар класичног типа, док Ђилас демонстрира менаџерски приступ политици. Ко има више шансе да заузме лидерску позицију у Србији?

■ Резервисано за напредњаке

- Томислав Николић – експлицитан је Горан Ковачевић. – Лидер Србије у овом тренутку је Николић и видећемо докле ће трајати његова председничка функција. Ту ће уз Николића бити и Александар Вучић, који ће у септембру постати „први човек“ у напредњачким редовима. Отуда да Дачића и Ђиласа не бих видео места на лидерској сцени Србије,

пошто су ове позиције тренутно „резервисане“ за напредњаке.

Према размишљањима Невена Цветићанина, готово можемо да кажемо да кад бисмо спојили Ђиласа и Дачића у једну личност, добили бисмо foto-робот идеалног лидера. Дакле, Ђиласа са његовим менаџерским способностима и Дачића са политиколошким образовањем и идејама за које је преопознао да су врло пријемљиве у бирачком телу.

- Причао бих о томе од кога држава и друштво могу имати више користи, каже Мирко Чикириз. – По мени, то је неспорно Ђилас. Од Дачића ћемо и убудуће очекивати популаристичку демагогију и стално удварање нашим предсудама и заблудама, док Ђилас, чини ми се, не робује њима, јер има храбрости да их разбие. Ипак, Дачић ће као такав сигурно дужо трајати – пошто је савитљив, прилагодљив, демагог...

Много је оних који с разлогом тврде да нас нико није толико понизио као политика коју је већина грађана Србије годинама подржавала; да је без Европе наш систем унутрашњих вредности на нивоу неразвијених зе-

ЂИЛАС НИЈЕ ИМАО ПРИЛИКУ ДА СЕ ПОКАЖЕ НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ:

МИРКО ЧИКИРИЗ

мља Африке, да се без расположивих фондова издужује списак незапослених, гладних, очајних и изгубљених грађана Србије. Ако уз све то додамо и домаћи европски-тизм, онда у овој држави неће бити ништа од пароле да смо Исток на Западу и Запад на Истоку.

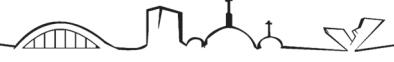
Ипак, има овде и оптимиста који верују да имамо довољно памети да се променимо и постанемо средње развијена европска земља, као што смо уосталом и били седамдесетих година прошлог века, само треба да се пробуде наши заспали умови и направе пут визије за ову земљу. Ако то не буде тако, „ликоваће“ скептици – уверени да су у праву када најављују још жешћу кризу, насиље и нетoleranciju.

ДАЧИЋУ ПРЕТИДА ПОСТАНЕ НАЦИОНАЛ СОЦИЈАЛИСТА: НЕВЕН ЦВЕТИЋАНИН

ПРАВИ ЛИДЕРИ СРБИЈЕ СУ ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ И АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ: ГОРАН КОВАЧЕВИЋ

Догађања

КРИЗА УЗИМА ДАНАК МЕЂУ КРАГУЈЕВАЧКИМ ПРЕДУЗЕТИЦИМА

За две године 53 предузећа мање

На крају марта ове године у Крагујевцу је било 53 предузећа мање него пре две године, док је гашење радњи далеко масовније и са тим датумом било их је 414 мање него пре три године, објавила је Регионална привредна комора. Узроци су нелојална конкуренција, сива економија, неконтролисани увоз, високе државне и локалне дажбине, скучи кредити...

Пише Милош Пантић

Опстанак на тржишту у условима економске кризе постаје све тежи задатак за крагујевачка предузећа, јер све више регистрованих фирми губи трку и гаси се, показују подаци Регионалне привредне коморе Шумадије и Поморавља у Крагујевцу. Комора је објавила преглед података закључно са 31. марта ове године, који су прибављени из Регистра привредних субјеката и упоредила их са кретањем у протекле три године.

Тако је са овим датумом на подручју Крагујевца било 1.615 предузећа, што је за 53 мање него што их је било 2010. године. До те године број новооснованих фирм био је већи од броја угашених, а од тада однос је обрнут, па је прошле године основано 163 предузећа, а угашено 194, да би у прва три месеца ове године у Крагујевцу било основано 25 фирм, а угашено их је већ 30.

Код предузећничких радњи ефекти кризе су још погубнији, јер је овде пад почео знатно раније, још 2010. године, од када број угашених радњи надмашује новоотворене. Тако је 2010. године отворено 1.013 радњи, а угашено 1.129, да би 2011.

АУТОМАТСКИ СТЕЧАЈЕВИ

На удару 2.165 предузећа

Од када је 2010. године ступила на снагу законска одредба о вођењу автоматског стечајног поступка за предузећа која су непрекидно у блокади три, две или једну годину, у крагујевачки Привредни суд из Народне банке проследио су подаци за 2.165 предузећа из Шумадије и Поморавља која су дошла под удар овог закона. За већину ових предузећа не јави се ни један поверилац који је заинтересован да уплати предујам за вођење редовног стечаја, па се она аутоматски гасе.

Тако је од 2010. године овде вођено 2.232 стечајна поступка, а до сада је решен 1.871. Од почетка ове године у Привредни суд је стигао списак од 579 предузећа са блокадом дужом од годину дана ради вођења аутоматског стечаја, а укупно је решен 421 предмет.

Према незваничним проценама, око 30 посто од укупног броја ових предузећа је из Крагујевца. Иначе, како смо незванично сазнали, Уставни суд Србије је прогласио неуставним одредбама Закона о стечају које се односе на вођење аутоматског стечаја. Спорна је, како сазнајемо, одредба да код фирмама за које нико не уплати предујам да би се поступак преведе у редовни стечај, сва имовина, уколико је фирма поседује, прелази у власништво државе.

године биле отворене 944 радње, а угашено 1.092, а у прва три месеца ове године отворена је 191 нова радња, док их је угашено чак 355. Биланс је да је 2009. године на подручју Крагујевца било регистровано 6.075 радњи, а крајем марта ове године их је било 5.651, или 414 мање.

Иста је слика и на подручју Шумадијског округа, где је на крају марта ове године забележено 122 предузећа мање него 2009. године, док је број предузећничких радњи мањи за 666.

■ Дуже блокаде

Смањење броја предузећа и радњи прати и све гора слика када је упитању пословања оних који су опстали. Тако је за само три месеца ове године у блокади рачуна која је трајала од 61 до 180 дана било 300 предузећа, док су пре две године у блокади на толико дана биле тек 54 фирме. И са предузећничким радњама је однос сличан, јер је ове године блокиран рачун од два до шест месеца имало 2.059 власника, док их је пре две године било око десет пута мање, или 212 радњи.

Анализирајући узорке који су до овога довели Регионална привредна комора истиче да су први на листи нелојална конкуренција и сива економија, неконтролисан увоз, висока издавања из дохотка и личних доходака запослених, високе локалне комуналне таксе, кредити са високим каматама и ригорозним условима за њихово добијање. Списак се овим не завршава и на њему су још недостатак пореских олакшица за отварање нових радних места и немогућност наплате потраживања.

Да ће се гашења предузећа наставити показују и подаци крагујевачког Привредног суда, где редовно стику спiskovi предузећа над којима се отварају аутоматски стечајни поступци пошто су дуже од једне године у непрекидној блокади. Најновији списак на којем је 2.851 предузеће из целе Србије објавила је „Политика“ од 7. јула, а на њему су 34 фирме из Крагујевца.

Међу овим предузећима нема оних чија су имена познатија широј јавности, али је карактеристично то да су за 18 од ова 34 предузећа и пре него што су дошли на тапет Привредног суда поступак ликвидације покренули сами власници. Разлог је тешко препоставити, јер су видевши да немају довољно прихода да покрију трошкове они сами ушли у поступак гашења како би избегли дажбине које им следују све док се фирма не избрише из регистра.

Тако се сада над овим фирмама паралелно одвијају два поступка, ликвидације и стечаја, а портпарол Привредног суда судија Бранислав Јововић каже да они поступају по својим правилима и тамо где нема података да је фирма била годину дана у непрекидној блокади неће ни водити стечајни поступак.

■ Из једног посла у други

Један од предузећника који је сам покренуо поступак ликвидације свог предузећа, јер није могао да опстане у послу, је Драган Ми-

Структура привреде Крагујевца

Број привредних друштава

	2009	2010	2011	2012
Активних	1,648	1,668	1,622	1,615
Новооснованих	139	183	163	25
Брисаних/Угашених	55	163	194	30

Број предузећника

	2009	2010	2011	2012
Активних	6,075	5,959	5,810	5,651
Новооснованих	1,395	1,013	944	191
Брисаних/Угашених	1,261	1,129	1,092	355

Извор: Регистар привредних субјеката
Последње ажурирано стање односи се на период 1. јануар - 31. март 2012.

лановић. Он је за своју фирму „Сони“, која се од 1992. године бавила велепродајом сухомеснатих производа, уља, брашна и шећера преко свог књивовође покренуо процес гашења који још није доведен до краја.

- Са својом фирмом сам престао са радом још 2006. године и чуди ме да је тек сада стигао податак Привредног суда да је она годину дана у блокади. Нисам могао да издржим конкуренцију великих велепродаја,

поготову од доласка „Метроа“, а са друге стране лоши купци су престали да иду у набавку код тих фирм, пошто су услови тамо оштре, па су све више долазили код мене, а потраживања нисам могао да наплатим. Сада сам се преоријентисао на издавање соба и спремање оброка у своју кућу у Илићеву и имам послас захваљујући великом броју сезонских радника, па ћемо видети како ће то даље ићи, закључује Милановић.

Неликвидност крагујевачке привреде

Број привредних друштава према данима неликвидности

	2009	2010	2011	2012
До 30 дана	139	140	137	73
Од 31 до 60 дана	35	26	28	24
Од 61 до 180 дана	69	54	109	300
Преко 180 дана	370	476	321	

Извор: Народна банка Србије – одељење за принудну наплату
Последње ажурирано стање односи се на период 1. јануар - 31. март 2012.

Број предузећника према данима неликвидности

	2009	2010	2011	2012
До 30 дана	428	341	367	157
Од 31 до 60 дана	85	84	133	42
Од 61 до 180 дана	193	212	194	2,059
Преко 180 дана	1,117	1,503	1,781	

Извор: Народна банка Србије – одељење за принудну наплату
Последње ажурирано стање односи се на период 1. јануар - 31. март 2012.

ГДЕ ЛЕТУЈУ ПОЗНАТИ КРАГУЈЕВЧАНИ

Кад стигну – иркну до мора

Политичари, глумци, писци, универзитетски професори са којима смо разговарали кажу да летују као и „обичан“ свет - оду до Црне Горе или Грчке, али има и оних који се одмарaju на специфичније наичне или времена за одмор уопште и немају

Bреме је годишњих одмара, сунчања, купања и уживања на плажама уз коктеле, па ће и многи познати Крагујевчани, после напорних радних месеци, приуштити себи одмор. Већина на летовање, најчешће, иде у Грчку, понеко у Црну Гору, док они који су презаузети обавезама на одмор и не иду.

Први човек града Верољуб Стевановић ће, каже, следећег месеца провести десетак дана код Ђерке у Америци, где иде да би довео унку. Ако се овако нешто може назвати годишњим одмором, каже, онда је његово одмараше преко океана, у породичном окружењу, баш то.

Десна рука градоначелника, његов заменик Небојша Здравковић, кренуће пут Грчке, на заслужени одмор од обавеза који је имао током претходних месеци. Како каже, сваке године користи одмор у августу, а већ је постала традиција да у то време са породицом одлази у Грчку на Халкидики, где летује десетак дана.

У тој земљи одмараше се и председник Скупштине Саша Миленић, који ће са супругом и троје деце, уколико буде могао да искористи да не одмора, отићи у неко место у Грчкој.

Помоћник градоначелника за међународну сарадњу Добрива Миловановић, који обавља и функцију известиоца у конгресу Савета Европе за стање демократије у Немачкој и Белгији, сходно својим функцијама, најчешће је на путу у иностранству, али то му нимало не смета да и годишњи одмор проведе ван земље.

- Овог лета супруга и ја одлазимо у Барселону да проведемо недељу дана са кћерком Аном која тамо ра-

кати у плавој води Јадрана. Да ли ће познати деда са собом понети и ову нашу, по свим параметрима, исправну воду за пиће, не зна се, али и ако је не понесе ваљда ће се за добру воду и тамо некако снаћи.

■ Одмор у „комшилуку“

ПОРЕЗНИЦА МИРЈАНА ЈЕВЂИЋ СТАНАРЧИЋ ОБОЖАВА ДА ПУТУЈЕ

РАДОМИР НИКОЛИЋ ТЕК ПЛАНИРА ОДМОР, А ДУШАН ОБРАДОВИЋ НА РАФТИНГУ У ЦРНОЈ ГОРИ

ка Радомир Николић, који је био пријатно изненађен сазнањем да смо га сврстали на листу познатих Крагујевчана, каже да пошто има много обавеза, али и малу децу, годишњи од

мор најчешће користи у јуну, дакле ван сезоне.

- Ове године, због великих обавеза, након избора, нисам могао да користим одмор, а да ли ћу бити у прилици још увек не знам. За сада користим само викенде,

када са породицом одлазим у село, каже Николић.

Његовог колегу из скупштинске клупе, лидера овдашњих демократа Душана Обрадовића, пронашли смо на годишњем одмору у Црној Гори. После неколико безуспешних телефонских позива коначно се јавио, објашњавајући да се већ четири дана налази код пријатеља у Црној Гори на рафтингу. Због породичних обавеза ово ће му бити једини годишњи одмор, иако је претходних година практиковао да се одмара путујући колима по Европи, пошто, како каже, не воли море.

И најпознатији директор, први човек Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Обрен Ђетковић, већ пакује кофере. Са комплетном породицом, супругом, сином, снајом и унучићима, за викенд путује у Црну Гору, тачније у Херцег Нови, где ће се купати и сунчati. Најмлађи путник међу њима, унук Јанко, тек је ушао у трећи месец, а већ ће се за неколико дана брч-

ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ ИДЕ КОД ЂЕРКЕ У АМЕРИКУ, А САША МИЛЕНИЋ И НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ У ГРЧКУ

САША МИЛЕНИЋ И НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ У ГРЧКУ

САША МИЛЕНИЋ И НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ У ГРЧКУ

МИРКО БАБИЋ ЋЕ У ПУЛУ, И МАРИНА ПЕРИЋ СТОЈАНОВИЋ ВЕЋ ЈЕ У АСПРОВАЛТИ

ди на Институту за свемирска истраживања. То нам је уједно најлепши одмор и велика радост, пошто се не виђамо баш тако често, каже Миловановић.

И најпознатији директор, први човек Јавног комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Обрен Ђетковић, већ пакује кофере. Са комплетном породицом, супругом, сином, снајом и унучићима, за викенд путује у Црну Гору, тачније у Херцег Нови, где ће се купати и сунчati. Најмлађи путник међу њима, унук Јанко, тек је ушао у трећи месец, а већ ће се за неколико дана брч-

МИРКО БАБИЋ

ЋЕ

У

ПУЛУ,

И

МАРИНА

ПЕРИЋ

СТОЈАНОВИЋ

ВЕЋ

ЈЕ

У

АСПРОВАЛТИ

јој је то највећа страст. Нема где није била и не само за време годишњих одмора него и током викенда.

■ У последњи час

- Ове године, крајем августа, отпутоваћу на петодневни одмор у Барселону, након чега са ћерком идем на Канарска острва, што је мој поклон ћерки која завршава студије медицине. Прошле године летоала сам у Сен Тропеу на Азурној обали. Иначе, одмор проводим активно, обилазим занимљива места, а пред полазак обавезно се добро припремим и направим план путовања. Никада не идем два пута у исто место и не волим да се купам и сунчам, чак и када сам на некој обали. Најчешће изнајмим рента кар и обилазим све што се може об-

има децу која иду на море, па их треба финансијски испратити.

Декани на Факултету инжењерских наука и Економском, супружници Мирослав и Верица Бабић,

још увек не знају када ће и да ли ће користити годишњи одмор.

- Имамо много обавеза и мада је на факултетима колективни одмор, још увек ја готово свакодневно долазим у канцеларију.

ју. Уколико супруга и ја будемо одлучили да се одмарамо, највероватније ћемо то учинити крајем августа, а дестинацију ћемо, као и обично, одабрати у последњем тренутку пре-ко интернета, каже Мирослав Бабић.

Иначе, он и супруга одмарају, највише седам дана, обавезно носе лаптопове, јер, како каже, нису од оних који воле много да шетају. Прошле године били су у Грчкој.

Све ово што сам рекао важи и за моју супругу, пошто још увек летујемо заједно, у шали каже Бабић.

И прегаоци крагујевачке културне сцене

отићи ће на заслужени одмор. Познати глумац Мирко Бабић каже да није размишљао о одмору до треће путнотка када смо га питали где ће на летовање. Напоменује да су му претпрошле године Ђерке близнакиње организовале одлазак у Пулу, где је последњи пут био пре 20 година.

РЕКТОР СЛОБОДАН АРСЕНИЈЕВИЋ НЕМА ВРЕМЕНА ЗА ОДМОР, А ВИДОСАВ СТЕВАНОВИЋ СЕ ОДМАРА СА КЊИГАМА

- Изгубио сам мотив да идем на некаква летовања, а имам и много послу, пошто се спремам за снимање серије Радоша Бајића „Равна гора“. Међутим, много волим да идем у Пулу и баш у овом тренутку сам решио да поново са ћеркама одем тамо, искрен је Мирко Бабић.

Пошто не воли, како каже, да се чвари на плажи, искростиће прилику да оде до Венеције или Трста, да посети неке изложбе, концепте и слично.

Његову колегиници Марину Перећ Стојановић пронашли смо у Аспровалти у Грчкој. Иако најчешће летује у овој земљи, сада је први пут одабрала да проведе неколико дана у овом малом месту на Егејском мору. Када се врати очекује је много послу на новим представама, па користи прилику да се добро одмори и „напуни батерије“.

Наш познати књижевник Видосав Стевановић каже да његов одмор траје читаве године, јер све време проводи у својој кући у Ботуњу, међу својим књигама:

- Не идем на одмор, прво јер се бавим својим послом, пишем, и друго - не идем на летовање јер мислим да је то губљење времена и живаца. Све време проводим у Ботуњу и сматрам да је то пристојан одмор. Ипак, разумем потребу људи да иду на море, али ја се одмарам међу својим књигама, јер другачије не умем.

Гордана Божић

ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ СА ПОРОДИЦОМ ИДЕ У ХЕРЦЕГ НОВИ, А ИВАН ЂОРОВИЋ ВЕЋ БИО У СУТОМОРУ

СУПРУЖНИЦИ, ДЕКАНИ МИРОСЛАВ И ВЕРИЦА БАБИЋ ДЕСТИНАЦИЈУ ЋЕ ОДАБРТИ У ПОСЛЕДЊИ ЧАС

ДА ЛИ ЈЕ УГРОЖЕН РАД КРАГУЈЕВАЧКЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ У БРИСЕЛУ

У складу са Уставом и законом

У нашем случају не ради се о било каквом дипломатском или политичком представништву које би било у сукобу са Уставом, већ о заједничком представнику града и околних општина, у циљу што боље припреме пројекта и каснијег лобирања за одобравање њиховог финансирања, сматра Добрица Миловановић

КРАГУЈЕВАЦ УСПЕШНО ГРАДИ МЕЂУНАРОДНИ РЕЈТИНГ:
ДОБРИЦА МИЛОВАНОВИЋ

Вада је пре две године Крагујевац, захваљујући чешкој Јужноморавској регији, отворио своју канцеларију за лобирање у чешкој амбасади у Бриселу, била је то вест која је имала велики одјек. Шумадија и Крагујевац добили су своје место међу више од 300 европских региона и градова у престоници Европске уније. Касније су своја представништва отворили и Ниш и Војводина, а прошле године и Нови Пазар је покренуо иницијативу да отвори своју канцеларију.

За разлику од крагујевачке и нишке, војвођанска канцеларија је, уз велику медијску помпу, ресурсе и овлашћења, почела да ради у згради амбасаде Србије при Европској унији, пре десет месеци. Зато је вест да је за Уставни суд њено постојање неуставно била велико изненађење. Наиме, на иницијативу посланика ДСС-а и НС-а, Уставни суд Србије оспорио је чак 22 одредбе Закона о надлежности АП Војводине из 2009. године, међу којима је и она по којој Војводина може имати своје представништво у Бриселу. С тим у вези, поставило се питање да ли ће оваква одлука утицати на рад шумадијске канцеларије у Бриселу?

■ У складу са Законом о локалној самоуправи

Помоћник градоначелника за међународну сарадњу Добрица Миловановић сматра да не треба правити поређења, пошто су статус и начин оснивања канцеларија потпуно различити.

АКТИВНОСТИ НАШЕ ПРЕДСТАНИЦЕ У БРИСЕЛУ

Циљ су фондови ЕУ

Од почетка ове године активности Борке Радовановић, као представнице општина централне

Србије, интензивиране су, као и њено ангажовање у Европској комисији, у сектору за медијске мреже Генералне дирекције за комуникације Европске комисије, који паралелно обавља до краја овог месеца.

Наша представница у Бриселу каже да су предности овог двоструког ангажмана бројне. Пре свега, Крагујевац је једини европски град ван Европске уније који је ове године, поред Истанбула, представљен у туристичком водичу стажиста Европске комисије. Такође, покренута је иницијатива у оквиру подкомитета за конференције за дискусију о органској производњи у сектору за организку польопривреду, на коме ће бити представљени и производи „Е-коплус“ из Шумадије.

Стажистима Европске комисије Борка Радовановић представила је филм Иване Ретас „Седам у седам“, док ће на финалној конференцији први пут у Бриселу бити представљен Међународни салон антиратне карикатуре. За ове две године пронађени су партнери за неколико пројекта крагујевачког Универзитета и града.

Општине централне Србије takođe су имале бројне користи, пре свега у доступности и повећању фондова за међурегионалну сарадњу у новом програмском периоду ИПА од 2014. до 2020. године. Све претходне активности имају заједнички циљ, каже наша саговорница - да нас доведу до фондова Европске уније.

БОРКА РАДОВАНОВИЋ
ИНТЕНЗИВНО РАДИ

Србије нити њени законски акти.

Напротив, објашњава Миловановић, оваква активност сасвим је у складу са чланом 88. Закона о локалној самоуправи, у коме стоји да „јединице локалне самоуправе могу остваривати сарадњу у областима од заједничког интереса са одговарајућим територијалним заједницама и јединицама локалне самоуправе у другим државама, у оквиру спољне политике Републике Србије“.

Грађећи свој међународни рејтинг, који осигурува бољу проходност у европским институцијама, Крагујевац је водећи град у Србији по активностима у највишим европским институцијама, као што су Конгрес Света Европе, Комитет европских региона, Институт европских региона, Асоцијација агенција локалне демократије.

- Присуство у Бриселу пружа прилику да се упознају многи значајни људи, а свакако најзначајније је што нас је, између осталих, примио и господин Едвард Кукањ, који је ових дана боравио у Србији као шеф делегације Европског парламента за југоисточну Европу. Посебно је била велика част разговарати са господином Хозе Мануел Барозом, председником Европске комисије, каже Миловановић.

■ Проширења сарадња

Мада су рад свих представништава отежали успорени преговори са Европском унијом и домаће политичке прилике, у градској управи су задовољни резултатима у последње две године. Град Крагујевац, како интензивно се припрема да почетак преговора о чланству Србије у Европској унији и приступ њеним фондовима дочека спремно.

Наша представница у Бриселу Борка Радовановић каже да су представници Војводине у нашој Мисији при ЕУ добили дипломатски статус, што није уobičajena практика већ изузетак у односу на друге европске регионе.

- Како смо обавештени, ово је било неопходно због компликоване пореске процедуре у дипломатским представништвима у Белгији, али тај статус нису добили представници централне и југоисточне Србије. Имајући у виду, пре свега, национални интерес и постојећу европску практику, мислим да је непходно установити правни оквир за функционисање региона у Србији, како бисмо имали функционалне јединице за сарадњу са другим ЕУ регионима, каже Борка Радовановић.

Она напомиње да је имала велике муке да добије радну дозволу у Бриселу, с обзиром да је морала појединачно да потпише седам уговора са сваким председником општина Шумадије и Поморавља. Оваква практика је, тврди она, непозната у Бриселу, где регионалне представнике поставља углавном председник или скупштина региона који код нас, нажалост, још увек не постоји.

На листи покрајина са којима Крагујевац сада сарађује су Јужноморавска регија, Фриули Венеција Ђулија, Марке и Венето, Абрзоц, као и бројни европски градови, а очекује се да би се на њој ускоро могла наћи и италијанска регија Пијемонт, чије средиште је Торино.

Гордана БОЖИЋ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта "Телеком Србија" а.д., донето Решење број: XVIII-501-199/12 и спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – базне станице "Баљковац"- КГ63, КГУ63, чија се реализација планира на к.п. број 516/2 КО Баљковац, на територији Грађа Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врста објекта, као и одговарајућих мера заштите које су утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Донето решење заснива се на анализи захтева носиоца пројекта и података о локацији, карактеристикама и могућим утицајима пројекта на животну средину, при чему су узети у обзир прописани критеријуми за пројекте наведене у Листи ИИ Уредбе о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) и Стручне оцене оптерећења животне средине у локалној зони базне станице мобилне телефоније, односно прорачуна нивоа електромагнетне емисије, коју је израдио Институт "Ватрогас", Лабораторија, Булевар Војводе Степе 66, Нови Сад.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину («Службени гласник Републике Србије», бр.135/04, 36/2009)

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ
«КРАГУЈЕВАЦ»

ОБАВЉЕ

ОГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА на одређено време до 3 године

- Николе Пашића бр. 2, површина 12,50 м²

- Почетна месечна цена за пословни простор у ул. Николе Пашића бр.2 износи 388,00 динара у цену није урачунат ПДВ-е.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме, б.
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнине по м²
- број закупнине које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће уселиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Добре домаћине није омело то што је ових дана температура око 40 степени, јер средина јула је одувек право време за сечу шуме, а онда и мобу у дворишту. Стругање, цепање и паковање дрва за зиму. Докле тако? Када ће већ једном, као они што су багателно откупили станове деведесетих година, да не брину о грејању, па нека о топлим радијаторима и у кућама у Станову води рачуна „Енергетика“.

Наиме, један број житеља Станово био је убеђен да ће од ове грејне сезоне бити баш тако, јер је средином јануара ове године свечано отворена нова котларница у делу насеља „Стара звезда“. Причало се да је вредност новоизграђене котларнице, чија је инсталисана снага шест мегавата, око 700.000 евра, јер располаже најсавременијом опремом, као и да ће котларница „Станово“ снабдевати топлотном енергијом већ постојеће кориснике, који су се до тада снабдевали из котларнице „Застава“, а то је 430 станови и 30 корисника пословног простора.

Али, објављено је да су се изградњом нове котларнице стекли услови за прикључење нових корисника, као што су Дом здравља, односно, амбуланта у Станову, Основна школа „Живадинка Дивац“, или, цитирајмо званични сајт „Енергетике“, „сва лица која су заинтересована за прикључење грејних простора на систем даљинског грејања“.

Чинило се да ће тако и бити. Међутим, иако је пре око два месеца „Енергетика“ анкетирала грађане да ли желе централно грејање, покуцавши са формуларима на врата домаћина у Станову, али и Багремару, Влашаришту и осталим насељима где недостају топловоди, након обећања да се већ од ове зиме могу огрејати од анкетара, за сада, ни трага ни гласа.

- Испада да су топлификацију најављивали у предизборној кампањи. Ишла сам у „Енергетику“, јер смо у мају попунили анкету. Интересовало ме је колико ће ме коштати да уведем градско грејање, шта је све потребно. Пријавила сам простор од 200 квадратна, а кућа је недалеко од „Старе звезде“ и нове котларнице. У формулару је писало, отприлике, да заокружимо хоћемо ли

ХОЋЕЛИ СТАНОВО ДОБИТИ ГРАДСКО ГРЕЈАЊЕ

Од Енергетике ни гласа

Иако је пре два месеца „Енергетика“ анкетирала грађане да ли желе централно грејање, покуцавши са формуларима на врата домаћина у Станову, Багремару, Влашаришту и осталим насељима где недостају топловоди, након обећања да се већ од ове зиме могу огрејати од анкетара ни трага ни гласа

НОВА КОТЛАРНИЦА КОД „СТАРЕ ЗВЕЗДЕ“

прикључак у овој сезони, и заокружила сам, каже Милка Чимбуровић.

Наша саговорница наглашава да се ни до дан данас ништа не зна. У сваком случају, наручила је десет метара дрва јер су увек у априлу или мају решавали проблем огре-

ва. Овога пута одлагали су, али нема више времена.

- Мислим да вајде нема. Син ми ради у иностранству, позвао ме је и пита шта је са тим грејањем. Шта да кажем? Сазнала сам да је за нашу кућу потребно 26 киловата, а то се множи са три, што значи да би

нас прикључак коштао око 80.000 динара. Плус подстаница, радијатори, калориметар, и били смо спремни да платимо, али никакав званичан одговор нисам добила. Причало се да ће бити топлификације уколико 51 одсто кућа буде заинтересовано, а онда чујем да је

ПОЛИЦИЈА

У Каменици нађене кости новорођенчeta

Након прикупљених оперативних сазнања, крагујевачка криминалистичка полиција у селу Каменица код Крагујевца пронашаје је за-копане остатке костију, за које се сумња да потичу од новорођенчeta. Ради расветљавања кривичног дела и сумње да га је она извршила, приведена је Весна Т. (39) из Каменице.

Постоје основни сумње да је Весна Т., након што се породила пре месец дана, новорођенче закопала у засеоку Голаја, у атару села Каменица. Обдукцијом ће се утврдити да ли је новорођенче најпре задављено па укопано. Основано се сумња да је она извршила најмање још једно кривично дело у ранијем периоду и на истој локацији и да је тада закопала још једну бебу, такође након порођаја. Полиција ради на прикупљању доказа ради расветљавања и тог кривичног дела.

СМС заказивање за лична документа

Грађанима Крагујевца је од 16. јула, захваљујући новом сервису СМС заказивање, омогућено да путем својих мобилних телефона закажу термине за израду личне карте и пасоша. Сервис се активира слањем СМС поруке садржине МУП и ЈМБГ на број 2224, у

три једноставна корака. Укупна цена све три СМС поруке износи 70 до 80 динара. Корисници могу да закажу термин за подношење докумената за издавање личне карте и пасоша пратећи једноставна упутства која ће добити након активирања сервиса, кроз повратне поруке које добијају на свом мобилном телефону.

Сервис подразумева могућност заказивања породичних спојених термина, промене или отказивања термина, а кориснику шаље поруку дан пре добијеног термина да га подсети и још једном затражи потврду доласка. Упутство за СМС заказивање може се преузети са сајта МУП-а.

За оне који не желе да на овај начин закажу термин за израду наведених докумената остају сви до сада познати начини заказивања.

Три Александра у разбојништву

Због сумње да су извршили разбојништво крагујевачка криминалистичка полиција лишила је слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Вишег суда спровела Крагујевчане Александра Н. (21), Александра А. (19) Александра М. (22).

Постоје основни сумње да су они, 16. јула 2012. године, око 03,30 сати, маскирани "фантомкама", у Улици Слободе у Крагујевцу, на плинској станици "Пан петрол 2000", коришћењем спреја онеспособили радника Милана А., након чега су одузели сеф у коме се налазио пазар у износу од 620.000 динара. Полицијска патрола је, по дојави, одмах интервенисала и у близини Правног факултета ухапсила Александра Н. и Александра

А., који су, увидевши да не могу да побегну, одбацили сеф са новицем. Александар М., иначе запослен као радник на плинској станици "Пан петрол 2000", касније је пронађен.

Сеф и новац биће враћени власнику.

Полицијаџ ошамарио девојку

Полицијском управи у Крагујевцу Јована Ј. из Крагујевца 16. јула пријавила је да ју је 14. јула, око 19,30 сати, униформисани полицијски службеници ошамари испред стамбене зграде у улици Лепенички булевар. Радећи по притужби Јоване Ј., до сада је утврђено да је наведене вечери полицијска патрола интервенисала по позиву запослених у супермаркету "ИДЕА", који се налази у делу приземља стамбене зграде испред које је пријављен инцидент.

Идентификован је и полицијски службеник на кога се притужује Јована Ј. Ради се о Милану К., раднику Полицијске испоставе за дежурство и интервенције. Начелник Полицијске управе донео је решење о привременом удаљењу Милана К. са посла, до окончања дисциплинског поступка. Уколико буду утврђени елементи прекрајне или кривичне одговорности, против њега ће бити предузете све законом прописане мере.

Полицијска управа у Крагујевцу жали због овог инцидента и предузеће све да он не наруши партнерске односе и поверење које полиција има код грађана у овом граду, каје је у полицијском саопштењу.

интересовање испод очекивања. Из „Енергетике“ су обећали да ће, најкасније за 10 дана, организовати састанак у просторијама Месне заједнице, да ће људима дати све одговоре, а мислим да је и од тог тренутка прошло два месеца, прича госпођа Чимбуровић.

Зоран Стевановић је отишао корак даље. Сећа се да је 14. маја поднео захтев, али једина информација коју је добио је „2.000 динара по киловату“. На шалтеру Градске топлане речено му је да ће бити одржан састанак, да ће тада добити информације колико кошта паровод, подстаница, калориметар.

- Због деце жељео сам да и ми имамо централно грејање. Више нисам у дилеми, ових дана идем у свој забран да сечем дрва. Купујем собни котао и ствар је коначна. Знаје како, пошто до средине јула није стигао никакав одговор, један не могу да дозволим да зависим од те и такве „Енергетике“, категоријан је Стевановић.

Он додаје да је све што је сазнао на нивоу „рекла-казала“, а то је да нема довољно заинтересованих, да онај ко нема пројекат за кућу не може имати грејање, те ово, те оно, па су комшије сагласни да се „Енергетика“ понаша незбильно.

- Уколико нема довољно заинтересованих могли су да нас обавесте. Ја сам озбиљан човек, домаћин, не желим више икакву сарадњу са таквим предузећем, додаје Стевановић.

Да ли се „Енергетика“ заиста поиграла са грађанима? И поред више покушаја да добијемо званичне одговоре и прослеђених питања која су достављена помоћници директора Биљани Стевановић, након више дана чекања разговор није обављен. Отет, незванично, једино се могло чути да директор „Енергетике“ Никола Петровић није дао „зелено светло“ да ико од његових сарадника говори за медије. Изгледа, ни са грађанима. Иако су их сами позвали и понудили прикључке.

A. ЈОКИЋЕВИЋ

Још више пијаних возача

Упркос чињеници да је централна акција појачане контроле саобраћаја, усмерена на откривање прекрајаја алкохолисаности возача, унапред најављена преко средстава јавног информисања, број оних који су управљали возилом под дејством алкохола био је знатно већи него пре недељу дана. У акцији, спроведеној овог викенда у ноћним сатима, за управљачем су, под дејством алкохола, на подручју Полицијске управе Крагујевац затечена 164 возача, а недељу дана раније 106.

Они су искључени из саобраћаја и против њих ће бити поднете прекрајаје пријаве. Због стања алкохолисаности, услов да примењу мере задржавања стекло је 28 возача. Затечено је и 11 лица са пробном возачком дозволом, која у том тренутку нису имала право да управљају возилима.

Погинуо пешак

У саобраћајној незгоди, која се 11. јула, око 11 сати, додурила на раскрсници Београдске и улице Миодрага Влајића Шуке, погинуо је за сада неидентификовани мушкица, старости око 75 година. На њега је, док је прелазио улицу ван обележеног пешачког прелаза, налетео шлепер, којим је управљао Јово С. (42) из околине Горњег Милановца. До контакта са пешаком дошло је након скретања теретног возила из Београдске у улицу Миодрага Влајића Шуке.

Пешак је пребачен у Клинички центар, где је, око 14 сати, подлегао повредама, а Јово С. је лишен слободе и, уз кривичну пријаву, спроведен истражном судији Основног суда.

Од 50.150 домаћинстава, колико их има у Крагујевцу, 18.769 греје „Енергетика“. На мрежу „Србијагас“ прикључено је 11.034 домаћинства, али гас за загревање стамбеног простора користи око 2.000 мање. Остали се кад „загуди“ сналазе грејући се на дрва, угљу, струју, лож уље. Како год се грејали свима је заједничка једна ствар - кукају да је скupo

Пише Марија Обреновић

Iок греје „сиротињска фурна“ главна брига је како се расхладити. Вероватно зато је готово незапажено прошла вест да „Србијагас“ и „Електропривреда“ већ спремају нове ценовнике. Ни за куповину огрева у овом моменту Крагујевчани нису много заинтересовани, па овдашњи продавци дрва и угља данима седе беспослени, иако робе има на претек.

- Сада огрев спремају само прави домаћини, али њих нема много, каже Влада, један од продаваца дрва на Аеродрому.

Навала купаца очекује се тек почетком септембра, али је сигурно да ће тада и „метар“ дрва бити скупљи за неколико евра од садашњих 35, за колико се кубик продаје „са камиона“ на Аеродрому и у Станову. Није искључено да и „Енергетика“, у складу са обичајем који практикује већ годинама, пред почетак грејне сезоне своје кориснике „обрадује“ новим већим ценама.

У суштини, како год се грејали, Крагујевчане ће, када почну мразеви, топлина у породичном гнезду коштати скупље него лани.

■ Грејање свима проблем

О томе који је најисплативији начин грејања полемика се води годинама. Од 50.150 домаћинстава, колико их у Крагујевцу има према попису из прошле године, 18.769 греје „Енергетика“. На мрежу „Србијагас“ прикључено је 11.034 домаћинства, али гас за загревање стамбеног простора користи око 2.000 мање, тачније 8.855. Остали се кад „загуди“ сналазе грејући се на дрва, угљу, струју, лож уље.

Како год се грејали свима је заједничка једна ствар - кукају да је грејање скupo.

- Грејем се на струју, јер за друго немам могућности, пошто живим приватно, на последњем спрату стамбене зграде. Имам две велике ТА пећи, али углавном користим само једну којом грејем дневну собу и кухињу. Укључујем је само ноћу, како би акумулирала, купатило затрејем једино кад купам дете и рачун за струју у зимским месецима ми је поред свега око 6.000 динара. То је вилки удар на кућни буџет, зато ми се зима и не мили, каже Мира са Вашаришта.

У моменту када је кренула гасификација многи су је видели као спас од вишегодишњег смрзавања, међутим немали број се након неколико сезона „попишманио“.

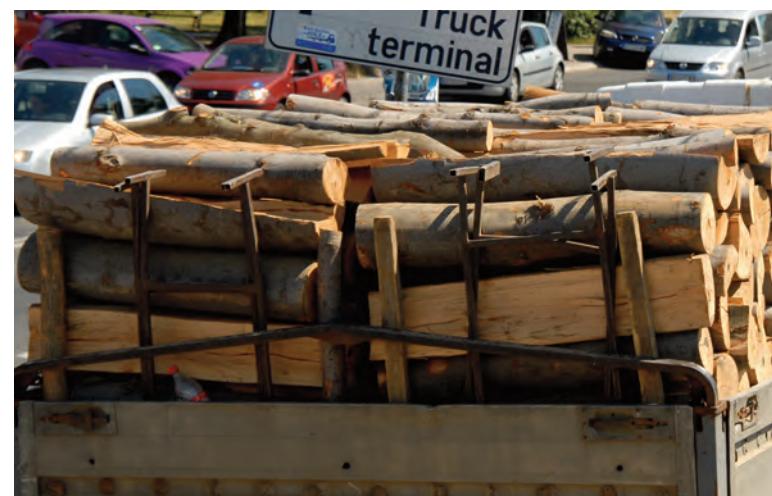
- У почетку је грејање на гас стварно било јефтино, али је то ваљда био

ЛЕТЊЕ КАЛКУЛАЦИЈЕ ЗИМСКИХ ПРОБЛЕМА СА ГРЕЈАЊЕМ

Језа и од зиме и од цена

ДРВА НА АЕРОДРому И У СТАНОВУ САДА СУ 35 ЕВРА ПО МЕТРУ

начин да нас „навуку“. Онда су пре неколико година почели да стижу астрономски рачуни. Кућа је велика, ми нисмо могли да издржимо толики намет, па смо грејање свели на две собе и купатило, али ни то није помогло. Пошто смо се практично смрзавали, на крају смо се вратили на „смедеревац“, прича Ненад са Дениног Бра.

Међутим, ни уз „смедеревац“, или котао на чврсто гориво, зима није најмилије годишње доба. Дрва су, кажу они који се уз помоћ њих греју, сваке године све скупља, пошто евро скаче. При том, треба „искеширати“ новац одједном, а ни то што око ложења има много послана није за занемаривање.

- Ма, маните, не знам да ли више мрзим зиму или лето. Зими се смрзувам, а лети нервирам како да скупим паре за огрев. Раније сам се грејао на „алфу“, а онда сам пре три године инсталирао котао на чврсто гориво. Кад сам питао мајстора к о л и к о троши, рејкоја је да ће ми за кућу од 150 квадрата 10 до 12 метара дрва бити довољно и било је - за

око три месеца. За сваку грејну сезону треба да спремим око 700 евра – 12 метара дрва и пет тона угља. Још 20 евра треба ми за резање дрва, а ни сам не знам колико струје још котао троши, да не причам о томе колико је послана око цепања, утовара, ложења.

Уз све то, кад дођем са послом кући смрзнем се док не наложим и док се систем не подигне. Лани нисам имао паре и вратио сам се на алфу, са осам метара дрва и мало отпадних летви из фабрике намештаја које сам набавио презимом сам зиму, сад поново „чупам косу“. Ови што се греју на гас и парно грејање кукају без разлога, барем си за своје паре господин човек, још плаћају целе године по мало, јада се Милан из Малих Пчелица.

Иако централно грејање не спада у најефтиније, корисници се, упркос томе што очекују поскупљење, најређе жале.

- Да је јефтино није, за стан од 38 квадрата месечно плаћам 2.500 динара. У фебруару, када је било ми-

нус 20, стигао ми је рачун од 3.800, али не могу да се жалим – грејали су за све паре и по целу ноћ. Чак би могли и мало да смање, пошто ми је константна температура у стану око 29 – 30 степени. Има, додуше, компанија који негодују, у кућама недалеко од моје зграде температура не прелази 19 степени, иако плаћају исто као и ја, каже Зоран из Ердглије.

■ Гас је и скуп и јефтин

Мало ко од Крагујевчана има прилику да бира између четири – пет начина грејања, али и да дјесте, изабрати није лако, пошто све има своје предности и недостатке.

Централно грејање по квадрату у овом моменту кошта 64,17 динара, на које се додаје још осам одсто пореза. За мање и станове средње величине ово је можда најбољи начин

само од тога колико сати дневно користе грејање, коју температуру у стану одржавају, да ли поред тога и маји и шпорет прикључен на гасну мрежу и загревају на овај начин воду у бојлеру.

Код породичних кућа ситуација је нешто компликованија јер потрошња зависи и од стања објекта, од тога да ли постоји изолација, какви су прозори. Тако, на пример, потрошач који има кућу од 150 метара квадратних са добром термоизолацијом и модерним прозорима, који такође смањују утрошак енергије, за период од 1. октобра до 1. априла, колико траје сезона, имао је укупан рачун од 76.239 динара. Загревање куће исте квадратуре која није изолована једног нашег корисника коштало је за исти период читавих 140.945 динара, објашњава Џајевић.

ЦЕНЕ УГЉА ПО ТОНИ

Колубара	6.500 динара
Дунавац	7.500 динара
Вреоци	12.500 динара
Штаваљ	12.000 динара
Крепољин	13.000 динара
Соко	14.000 динара
Бановићи	14.500 динара

СТОВАРИШТЕ „СЛАВА ТРАНС“ ИМА ДРВА И СВЕ ВРСТЕ УГЉА

да се „презими“. За стан од 40 квадрата месечно је потребно издвојити око 2.700 динара, што није велика свита. Грејање исте квадратуре стана на гас кориснике кошта за око 1.000 динара више.

Али, када су у питању куће, проблем је мало већи. Уколико кућу од 150 квадрата греје градска топлана, домаћина ће овај „луксуз“ месечно коштати 9.626 динара и још 770 динара пореза.. Загревање исте квадратуре „на гас“ за седам месеци, колико траје грејна сезона, може да изнесе око 77.000 динара, али и готово двоструко више. О томе директор овдашње филијале „Србијагас“ Предраг Џајевић каже:

- Цена гаса по кубику за домаћинства у овом моменту износи 35,89 динара, плус осам одсто ПВД-а. Али, од самих корисника зависи колико ће им рачун стићи на крају месеца. Наиме, када су станови у питању, ту је рачуница мање више иста и зависи

као предност грејања на гас Џајевић истиче чињеницу да корисник у принципу сам регулише потрошњу, па може значајно да уштеди не загревајући простор у периоду када није код куће. Поред тога, овдеда не постоји временско ограничење, већ је грејање могуће укључити и у касним ноћним сатима, када ни градска топлана своје кориснике не греје. Уколико се гас користи и за кување, али и за загревање воде у бојлеру, то значајно умањује и рачун за струју.

За грејање на струју, пак, мало ко се одлучује својевољно, пошто се цна на струју по киловату креће од 1,25 динара у зеленој зони, и то у нижој тарифи, па до 15,03 у црвеној зони у вишијој тарифи. У „зеленој зони“ потрошња немогуће је остати, па се грејање на струју на послетку сведе на смрзвање за велике паре.

Грејање на чврсто гориво обично се сматра најефтинијим, међутим и ту крајња сума коју ће домаћин платити варира. Они најштедљивији који уз помоћ „смедереваца“ грејају једну собу свакако ће проћи са не-

колико метара дрва, али они који жеље да се „луксузирају“ и да им буде топло у свакој просторији, морају и да „одреше кесу“. За кућу од 150 квадратних која се греје уз помоћ котла на чврсто гориво у просеку је потребно десетак метара дрва и пет тона сировог или око две и по тоне калоричног мрког угља.

■ „Смедеревац“ најмање кошта

У овом моменту метар дрва на продајним местима на Аеродрому и у Станову кошта 35 евра. Купац, међутим, нема много. Већи налет продавци очекују у септембру.

- Лето је мртва сезона. Тек понеко сврati и пита за цену, а ретко ко купује иако су сада дрва најефтинија. Сезона за нас почине тек у септембру, када се људи врате са одмора, како један од продаваца на Аеродрому.

Ни на стваришту огрева „Славатранс“ у Авалској улици тренутно такође нема пуно муштерија. У овом моменту огрев набављају углавном синдикати и удружења, док је појединачних купаца мало. Избор је више него шаролик, па се на овом стваришту дрва могу набавити за 4.600 динара, док се цене угља крећу од 6.500 до читавих 14.500, колико кошта мрки угљ из Бановића. Власник овог стваришта Иван Костић каже:

- Дрва су нам нешто скупља пошто их набављамо од „Србијашума“, па они диктирају цену. До скоро смо их продавали за 4.200, али су они сада решили да поскупе. Додуше, ова цена ће остати и на јесен и у њу је укључен и превоз до купца. Угља има свих врста, од најефтинijих као што су сирова „колубара“, „костолац“ и „дунавац“, преко сушених „вреоца“, „штавља“ до мрког – „соко“ и „бановићи“.

Људи углавном купују јефтиније, мада има оних који комбинују. У суштини једна тона скупог мрког угља мења две тоне сировог. Додуше, они који се греју на обичан шпорет и не могу да користе ове калоричне врсте угљева.

Обично купују тону-две лети, па се онда на јесен врате по још и тако се припреме за зиму. Осим кешом, могуће је пазарити и чековима на шест рата, а примам и све врсте картица. Пензионери уз пензиони чек, зависно од износа, могу да пазаре и на четири до осам рата, објашњава Иван Костић. Када се рачуница сведе, они који желе да на чврсто гориво греју целу кућу површине 150 метара неће мобиљи много да уштеде. За 10 кубика дрва мораће у овом моменту да издије 350 евра, или да се „испрес“ за још око 50 у септембру. Уз то ће им бити потребно и 32.500 динара, уколико одаберу јефтину „колубару“, или око 4.000 динара више, уколико одаберу најскупљу угљ из Бановића. Уз то ће морати да потроше и још 150 динара по метру за сечење дрва, што крајњу рачуницу увећава за још 1.500 динара.

Све у свему, ове зиме Крагујевчане ће хватати језа - и од хладноће и од цене грејања.

ГРЕЈАЊЕ ПО ВАЖЕЋИМ ЦЕНАМА

(кућа од 150 квадратних)

МИЛАН СТОШИЋ ПО ЧЕТВРТИ ПУТ ПРЕДСЕДНИК САВЕЗА СЛЕПИХ СРБИЈЕ

Образовање највећа кочница

Још није донет ни један закон или подзаконски акт који би наметнуо обавезу образовним установама да слепој деци обезбеде помагала за праћење наставе. Њихова набавка препуштена је самим родитељима, а недовољна заступљеност правог инклузивног образовања је и главни разлог због кога се већина слепих, уместо у систему редовног школства, образује у специјализованим институцијама, каже Стошић

Пише Јаворка Станојевић

Mада је забележена вест да је Крагујевчанин Милан Стошић изабран на функцију председника Савеза слепих Србије, она није изазвала већу пажњу. Значајније интересовање јавности ова информација, међутим, заслужује због чињенице да је на челну позицију Савеза Стошић изабран четврти пут за редом. Шансу да у четвртом мандату буде први човек организације која се бори за унапређење положаја слепих и слабовидих Стошић је освојио убедљивом већином.

Подршка његовом реизбору, у коме је учествовало 12 хиљада чланова Савеза организованих у 43 по-дружне организације, које номинују своје кандидате, стигла је од 35 општинских и окружних асоцијација које окупљају особе са овим инвалидитетом. Пошто је услов за кандидатуру на функцију председавајућег минимум девет номинација Стошић, практично, није имао противкандидата који је прешао цензус. Тако убедљива подршка показала се и на самој изборној Скупштини на којој његов реизбор подржало 48 од укупно 55 делегата.

Изборну победу која је, како сам каже, убедљији него икада, јер је 2000. године функцију освојио са само једним гласом предности, овај упорни борац за бољи третман и права особа са инвалидитетом приписује свом дугогодишњем активном деловању које се огледа кроз помоћ организацијама и појединцима, као и кроз сарадњу са државом, хуманитарним организацијама и међународним асоцијацијама. Такође, сматра да је значајну улогу имала и чињеница да је, својевремено, био члан Градског већа Крагујевца и да је тренутно одборник у градској Скупштини што, како проценjuје, говори о његовој интеграцији у институције система која се, због могућности утицаја кроз државне и локалне органе власти, додатно вреднује.

■ Неравноправни у школству

У највеће успехе свог дугогодишњег ангажовања на месту првог човека Савеза слепих Србије убра-

ја готово потпуну реализацију програма у које су укључени чланови из свих организација, а који обухватају друштвене, социјалне, културне и спортске активности. Наглашава и да је током његових мандата, у сарадњи са државним институцијама, донет читав сет законских решења којим је побољшан положај појединача и организација особа са инвалидитетом. Томе треба захвалити што је, у међувремену, дошло до увећања надокнаде за туђу помоћ и негу, па сада готово сви слепи месечно за ове намене примају близу 23.000 динара.

Плод истих настојања јесу добијене погодности око увоза аутомобила, плаћања комуналних

НАСТАВНА СРЕДСТВА ЗА СЛЕПУ ДЕЦУ ВЕОМА СУ СКУПА

помагала за праћење наставе, њихова набавка је препуштена самим родитељима и организацијама у које су укључена. Њихово образовање, због тога што су књиге на Брајевом писму јако скупе, кошта много више него школовање остале деце. Додатни издатак представља обавезна куповина говорног софтвера и доброг рачунара потребног за његово коришћење. Недовољна заступљеност правог инклузивног образовања, према Стошићевом мишљењу, је и главни разлог због кога се већина слепих, још увек, уместо у систему редовног школства, образују у специјализованим институцијама.

Важан пропуст државе на плану образовања слепе популације наш саговорник види и у томе што веома мало чини да их мотивише да се школују.

- По правилу инклузивно образовање похађају деца која имају висок ниво интелигенције и сви су углавном мотивисани неким личним разлозима, личним амбицијама. Држава и школе, међутим, не чине ништа да те мотиве учине примамљивијим. Код нас постоји доста јака предрасуда да слепи људи могу да раде углавном на телефонским централама, али истина је да се они, ако добију шансу да се образују и запосле, могу бавити најразличитијим занимањима. Често их можете срести у центрима за рехабилитацију као врло успешне физиотерапеуте. Постоји, такође, и велики број интелектуалаца који раде као правници, професори језика...Имамо и доста магистара, а можемо се похвалити и са неколико доктора наука, међу којима је и један Крагујевчанин који ради као професор на Економском факултету, каже наш саговорник

■ Тешко запошљавање

Дугогодишњи председник Савеза слепих Србије истиче да се слепи и остали инвалиди, осим физичких, свакодневно сучавају се са баријерама у виду предрасуда, јер као друштво у својој општој култури нисмо достигли потребан ниво разумевања и осетљивости за особе које, упркос хендикепу, жеље да воде нормалан живот.

- Наш проблем је и недовољна информисаност о правима и могућностима које су нам на располагању. Због тога смо углавном упућени на здравствене установе и удружења као једина места где можемо сазнати које су могућности и начини да се живи лакше и квалитетније - да се осмисли живот. Больја информисаност о доступним правима је неопходна зато што готово све породице које имају слепог члана живе у веома тешким условима. Реч је о породицама које са једне стране имају велике издатке, а са друге слабе мотиве да се боре. Већина се предаје, јер им нико не помаже, нико их не учи, нико не покушава да их оснажи да се носе са животним недаћама које су их снашле. Други разлог њиховог сиромаштва је покушај да се нађе лек који је, на жалост, најчешће немогуће пронаћи. Зато многи, да би ли излечили дете, продају све што имају, узимају кредите, сакупљају помоћ. Када покушај пропадне они, осим мотива да иду даље, губе и оно мало материјалне сигурности коју су имали, каже наш саговорник.

МИЛАН СТОШИЋ

Према његовим речима лош материјални положај слепих додатно отежавају предрасуде послдаваца који их често унапред елиминишу.

- Ова предрасуда је, на жалост, још увек веома јака иако су се слепи показали као веома добри радници, за које они који су им пружили шансу да се докажу имају само речи хвале. Упркос томе потребно је пуно напора, енергије и много обављених разговора да бисмо запослили неког свог члана, истиче Стошић, додајући да у условима кризе, када после нема ни за кога, успех представља и ако слепи који раде успеју да задрже радна места.

Објашњавајући да за инвалида запослење не представља само питање материјалне сигурности, Милан Стошић наглашава да оно у великој мери одређује његову психолошку стабилност, повећава осећај вредност, шансе за склапање познанства и бракова, а самим тим доприноси и налажењу упоришта за прихватање хендикепа и наставак живота са њим.

Упркос проблемима која мора да решава Милан Стошић каже да Организација слепих у Крагујевцу има много боље услове од колега из суседних градова, захваљујући чињеници да локална самоуправа финансира њихов рад. Као одборник, координатор Заједнице свих удружења инвалида Крагујевца и председник градског Савета за побољшање живота особа са инвалидитетом, Стошић пред градским

ЧЕСТА ОКУПЉАЊА У УДРУЖЕЊУ

услуга, повластица у коришћењу превоза. То што имају свог човека на челној функцији Савеза, преко кога покушавају да остваре своја права и укључују се у друштво као његови равноправни чланови, до-ста значи слепима из Шумадије.

Мада захваљујући својој позицији и одличној сарадњи са локалним властима може дosta да помогне, Стошић оцењује да се 480 чланова Окружне организације, међу којима је 280 Крагујевчана, не осећа довољно интегрисано у заједницу коју припада.

- Крагујевчани слепе људе врло ретко примећују на улицама, јер не можемо нормално да се крећемо због проблема које имамо са баријерама. Наше кретање улицама није безбедно, јер град има свега три говорна семафора и један звучни, у центру. Такође нас

УСВАЈАЊЕ СТАНДАРДА ЕУ

Закони морају да се примењују

Милан Стошић сматра да политички лидери са недовољно разумевањем прилазе инвалидима и да их, због тога, ретко ко је помиње у кампањама.

- То је велика грешка, јер инвалида у Србији има око 800.000. Томе треба додати велики број чланова породица који обично, због болећивости, гласају за кога инвалид каже. Политичари, међутим, немају слуха да то користе као потенцијал за добијање гласова. Али није довољно само да причају, јер за очекивани улазак у Европу морају испоштовати одређене стандарде. Њихово достизање ће бити јако тешко, јер много заостајемо. То се не огледа само у доношењу прописа, него у схватању, у свести о могућностима и потребама инвалида. Ми смо велики број закона који се тичу инвалида донели не зато што се неко сетио да постоје њихове потребе, него зато што нам је неко наредио и јер је то, између остalog, један од услова да бисмо пришли Унији. Проблем је што се ти закони не примењују. Зато, иако смо потписали Конвенцију о правима инвалида Уједињених нација и ратификовали је у Скупштини, још није донет ни један акт који из ње произилази. Исто је и са Националном стратегијом за унапређење положаја особа са инвалидитетом која је донете још 2006. или за коју, још увек, не постоји ни један акциони план. Значи, проблем је у томе што ми сопствене законе не спроводимо, а то мора да се промени ако желимо у Европу, каже Милан Стошић.

БИОГРАФИЈА

Помаже слепима од средње школе

Милан Стошић је рођен у Крагујевцу пре 54 године. Ослепeo је када се као једанаестогодишњак повредио експлозивним средством заосталим из рата. После оправка наставио је школовање у школи специјализованој за образовање слепих у Земуну. Основну и средњу школу завршио је као вуковац. Започете студије на Факултету политичких наука напустио је због, како каже, животних околности које су му наметнуле друге приорите.

Живи у складном браку из кога има осамнаестогодишњу ћерку и сина од 17 година. Себе доживљава као человека равноправног у свим сегментима живота. Прихватујући свој хендикап као изазов успешно се бавио спортом. Власник је државног атлетског рекорда осођа са инвалидитетом који је поставил још 1986. године, претрчавши стазу од сто метара за 12,2 секунде. Учесник је бројних међународних атлетских такмичења на којима је остварио запажене резултате.

Ангажовање на побољшању положаја инвалида започео је још у средњој школи и од тада је непрекидно укључен у рад организација које брину о њивом потребама.

Функцију председника Савеза слепих Србије није прихватио због материјалне користи, јер је дотирана минималним додатком довољним тек за покривање трошкова.

- Мотив је што ја себе доживљавам као человека који, као потпуну слеп, може да помаже другим слепим људима, објашњава Стошић који је од пре годину дана и председник Балканске асоцијације слепих и слабовидих.

ПОШТУЈЕ ЛИ СЕ ЛЕТЊИ РЕД ВОЖЊЕ

Нека се јаве нездовољни

Грађани тврде да има одступања од недавно утврђеног летњег реда вожње те стичу утисак да се мења „из дана у дан”, али Градска агенција за саобраћај није добила ниједну званичну пријаву због неодржаних полазака или кашњења аутобуса. Кажу да нема никаквих измена и позивају грађане да пропусте пријављује писањем изјаве.

Iре неколико дана, у време највеће врућине отишла сам аутобусом до Бозмана. Грејање је било укључено, да ли они желе да, када већ идемо на гробље, тамо и останемо, упитала је револтирано једна суграђанка нашу редакцију, уз молбу да о томе пишемо, „да се бар чује шта путници доживљавају на тој линији“.

АЛЕКСАНДАР ПОПОВИЋ,
ДИРЕКТОР СЕКТОРА САОБРАЋАЈА

Друга суграђанка позвала нас је да саопшти како је, на 35 степени у хладу, аутобус из Шумарица каснио читавих 15 минута, један господин је протестовао што бус за Ердеч касни 10 минута, за Петровац се, бар тако кажу, уопште није ни појавио у једном од преподневних термина.

■ „Жива ствар“

- Позвала сам агенцију, тражили су писану изјаву. Не желим било шта да пишем, ваљда треба да проверавају и усмене притужбе и да сами контролишу превознике, то им је посао, категорична је једна од наших

ТЕШКО ПАДА ЧЕКАЊЕ АУТОБУСА НА СУНЦУ

читателки и корисница услуга градског превоза.

Александар Поповић, директор Сектора саобраћаја Градске агенције за саобраћај, објашњава да је саобраћај „живи ствар“ и да на једној линији у току дана могу уследити кашњења, због квара на возилу, саобраћајне незгоде, људског фактора.

- Путници су у таквим ситуацијама са правом нездовољни, али апелујемо на суграђане, увек када постоји проблем, да ли с возним особљем, с кашњењем или недоласком аутобуса, да дођу у просторије Градске агенције за саобраћај и напишу кратку изјаву. То је писани траг који је нама неопходан. Саопштавање усменим путем је недовољно да бисмо испитали цео случај.

Када год добијемо притужбу да се одређеног дана на конкретној линији догодио неки проблем ми се дојавијамо превознику, „Ласти“ или „Вуловић транспорт“, и захтевамо да нас извести. Не можемо директно казнити возача или кондуктера, али морам рећи да су руководиоци превозничких предузећа ревносни и уколико је потребно предузимају дисциплинске мере, наводи Поповић.

Према његовим речима, нездовничне примедбе грађана за кашњења су могуће је и основане, међутим, тврђе да се ред вожње мења „из дана у дан“ једноставно не стope. Актуелни ред вожње је редукован

и чињеница је да не могу сви бити задовољни, али посебно у време врхних оптерећења има аутобуса, уз оцену да летњи ред вожње, иако редукован, генерално задовољава потребе корисника јавног градског превоза.

■ Оштре казне

С друге стране, додаје директор Поповић, велики број улица се реконструише, попут Партизанских курира кроз Ердеч, што је иначе, разлог десетоминутног кашњења аутобуса на линији Ердеч - Шарена пјаца - Ердеч. Улица Душана Ђорђевића кроз Петровац, због прилично одужених радова, такође отежава функционисање градског превоза. Не може се искућути ни људски фактор, врелина је утицала и на возаче и на возила, међутим, у ГАС-у немају сазнања да је било неодржаних полазака и значајних кашњења.

- Уговори о поверијавању градског превоза су прецизни - услед неодржавања поласка, кашњења 15 минута или ранијег поласка за 10 минута са полазног стајалишта предузећу следи новчана казна. То функционише јер сваки пропуст превозника кошта 10.000 динара, тврди наша саговорник.

Директор Поповић каже да је у току пилот пројекат на линији Центар - Језеро, реч је о бесkontактним картама за превоз, које је могуће допунити у ГАС-у по систему београдског „бус плуса“. За 500 динара

стимулативно дају 13 вожњи, а у перспективи је праћење возила у реалном времену, чиме се долази у ситуацију да се увек има увид да ли је возило кренуло на време.

Контролорска служба ГАС-а, поред контроле возних карата и путника, контролише рад превозника, повремено и ненајављено, али нема доволно контролора да свакодневно буду на свакој линији. Свака аномалија која се уочи, а на штету је корисника превоза уноси се у записник и на бази тога се врши санкција.

У ГАС-У КАЖУ ДА СЕ ПОШТУЈЕ РЕД ВОЖЊЕ

- Поновићу, пријаве грађана су нам значајне. Када на тај начин имамо сазнање да је аутобус каснио 15 минута тражимо од превозника да нам достави документацију, односно, тахо-траку, видимо да ли је возило каснило, сазнаћемо зашто, да ли је оправдано или не.

Иначе, имамо врло добру клаузулу у уговору, превозници су у обавези да нам достављају тачне извештаје. Ми урадимо неколико контрола рада превозника у току месеца, а када нам стигне комплетан извештај о одржавању полазака поредимо га са извештајем контролорске службе. Уколико је само један полазак нетачан комплетан извештај превозника сматрамо нетачним, казне су оштре, после трећег нетачног извештаја следи раскид уговора о поверијавању градског превоза путнику. Из тог разлога, сигурни смо да и те воде рачуна о тачности извештаја полазака на месечном нивоу, сматра Поповић.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

ЧЛАНОВИ УДРУЖЕЊА НА ИЗЛЕТУ

властима наступа у име свих инвалида Крагујевца. Каже да захваљујући разумевању градоначелника и сопственом ауторитету који је годинама градио на овај начин ефикасније решава многа питања која муче особе са инвалидитетом.

Скромност, међутим није карактеристика која краси овог Крагујевчанина. Због тога неће одустати од настојања да се избори за доношење Закона о организацијама особа са инвалидитетом. Реч је о законском акту који би инвалиде одвојио од синдиката, спортских друштава, верских заједница и ослободио их зависности од добре воље онога ко је на власти.

Лисице за камионе и аутобусе

Предузеће од недавно користи „лисице“, уређаје за блокирање точка возила, пре свега тешких камиона и аутобуса, које због тежине и габарита и поред очигледног непрописног паркирања „паук“ није могао да однесе

На основу Закона о безбедности саобраћаја, али и модела који дају Закон о комуналној делатности и градска Одлука о јавним паркиралиштима, крагујевачки „Паркинг сервис“ од недавно користи „лисице“, уређаје за блокирање точка возила, пре свега тешких камиона и аутобуса, које због тежине и габарита „паук“ не може да однесе.

Према речима техничког директора, „Паркинг сервиса“ Саше Гавриловића, коришћење „лисице“ је усаглашено и с Удружењем паркиралишта Србије, а Крагујевац је први град који је нову могућност применио у пракси, јер чињеница је да годинама постоји проблем с несавесним и бахатим возачима аутобуса и камиона који паркирају тамо где је забрањено. Заправо, приликом добијања дозволе за рад, бар када је реч о овданијим превозницима, власник превозничког предузећа има обавезу да пријави место паркирања тешког камиона или аутобуса.

- Осим тога, Крагујевац је велико градилиште. Често на прилазним путевима граду, у индустријској зони, надомак фабрика „21. октобар“ и „Филип Кљајић“, код петље „Стара звезда“, али и у другим деловима града, имали смо проблем с паркираним камионима. Између остalog, уништавају зелене површине, тротоаре, а како возач није присутан ни Саобраћајна полиција није имала решење, па није било могуће наложити хитно уклањање возила.

„ЛИСИЦА“ ПОСТАВЉЕНА НА ТЕРЕТЊАКУ

Грађани се, такође, годинама жале на обесне водаче, а и ми смо били немоћни да учинимо било шта, јер „паук“ не може да однесе та тешка возила. Зато смо набавили уређаје за блокирање возила, популарно назване „лисице“, какве се користе у Европи и за отприлике три седмице, колико их користимо, кажњено је преко 30 возача, каже Гавриловић.

Сарађује се са саобраћајном и комуналном полицијом и када се уочи паркирани камион или аутобус ван предвиђених места за паркирање, саобраћајци пишу казну. Након истека три минута следи налог и решење на основу којег екипа „Паркинг сервиса“ поставља „лисице“ којима се блокирају један од точкова, уз обавезно истицање видног упозорења на шофера/шофишт/или бочном стаклу „заробљеног“ возила.

- Упозорење садржи телефонски број службе, јер када возач дође, наравно, не може да покрене камион. Мора да нас позове како бисмо отклучали „лисице“, али осим нас на лицу места излазе Комунална полиција и инспекција, објашњава Гавриловић.

Износ новчане казне зависи од тежине камиона, па се за оне до четири тоне наплаћује 6.750 динара, а ако је тежак од четири до 14 тоне казна је 10.125, док је за возила преко 14 тоне 15.187 динара. Такође, следи и мандатна казна од 2.500 динара, као и казна саобраћајца због непрописног паркирања, од 5.000 динара.

Иначе, у плану је и скорања набавка „лисице“ за путничке аутомобиле, што ће, очекују у „Паркинг сервису“, уз постојећу „Паук“ службу додатно увести ред на градским улицама.

А. Ј.

ШУМАДИНЦИ ДОНЕЛИ ПРЕГРШТ ТРОФЕЈА ИЗ АФРИКЕ

Намибија – земља коју ловци

Четворица ловаца из Крагујевца и Лапова током боравка на југу Африке одстрелили више од 30 различитих врста дивљачи. Међутим, подједнак утисак на њих оставила је и перфектна уређеност некадашње немачке и енглеске колоније, самосталне тек нешто више од две деценије

Пише Никола Стефановић

Iет месеци припреме и пут преко Франкфурта и Јоханесбурга до Виндхука у трајању од 36 сати „Луфтханзом“.

Овако почиње несвакидашња авантура Саше Ненадовића и Мирослава Ђорђевића из Крагујевца и Срђана Којића и Момчила Вулића из Лапова. Мало је људи

САША НЕНАДОВИЋ И
МИРОСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ СА
ВОДИЧИМА КРАЈ
„ЗЛАТНОГ“ ПРИМЕРКА ОРИКС
АНТИЛОПЕ

нас је наш домаћин исправио и објаснио да је овај пут само поцрнео од гума, али да је у ствари сачињен од – уваљање соли.

■ Куду антилопа - заштитни знак Намибије

Једини показатељ да се налазе у земљи у развоју, наводе Ненадовић и Којић, био је однос према црначком становништву, то јест староседеоцима. Иако је председник црнац и мада црнци искључиво раде у државној служби, од полиције до царине, где је плата између 700 и хиљаду евра, скоро сваки белац у својој служби има неколико црнаца, који се налазе у готово ропском положају, мада белци чине тек шест до седам одсто укупног становништва. Припадници племена Дамара, Бушмана или Пигмеји, неретко су приморани да потраже посао како би успели да сакупе новац за женидбу и направе какву-такву кућу. Већина њих живи у кућама од картона или лима, а богатим се сматра онај ко има зидано здање.

Па, ипак, држава није дозволила да иједан становник буде гладан и жедан, а камоли да умре од глади што се, на пример, дешавало у Србији.

- Месо целокупне уловљене дивљачи остаје у Намибији, а ло-

УСПЕШНИ И У РИБОЛОВУ НА ОБАЛИ АТЛАНТСКОГ ОКЕАНА

који ће Намибију икада посетити током живота. Једнако је мало ловаца који ће икада имати прилику да уживо виде жирафе, антилопе, нојеве, зебре. Свакако, тек је занемарљив број оних који ће имати прилику да их лове, па још са огромним успехом. Поменута четворка ловаца из Шумадије управо је то доживела, изазвавши својим умећем нескривено диљење и локалних власника ловишта, па чак и водича, овдашњих домородаци. Иако ће вероватно неке „неверне Tome“ помислити да је реч о уобичајеном ловачком хвалисању и преувеличавању, у њиховом случају све је документовано са преко две хиљаде фотографија.

Ако је судити по ономе што нам приповедају двојица од њих, Ненадовић и Којић, најтежа препрека затекла их је на самом почетку – путешествије које иссрпују човека до крајњих граница.

- Код нас још није донет нов закон којим се регулише транспорт оружја, па смо имали извесних компликација на београдском аеродрому. До Франкфурта смо путовали „Луфтханзом“, с обзиром да има и доста компанија које нису отворене за превоз оружја, било оно и ловачко. Потом смо у Франкфурту чекали четири-пет сати, па путовали још једанаест до

Јужноафричке Републике. Затим смо одатле авионом стigli у Виндхук, главни град Намибије, описује Ненадовић територију дугу преко осам хиљада километара. Довољно, уосталом, говори подatak да је до ове земље, три и по пута веће од бивше СФРЈ, неопходно прелетети готово цео афрички континент по дужини.

■ Држава реда и закона

За разгледање Виндхука није било времена, јер су се буквално из авиона истог тренутка запутили у свој ловачки камп у националном парку Етоша.

- Били смо смештени у комплексу „Рексово ловиште“ у власништву Енглеза Рекса Бренда, са којим смо до краја боравка склопили искрен пријатељски однос. Већ по доласку, дочекао нас је леп гест у виду српске заставе окачене у централној просторији, али и изненађење у облику чокањчића до врха напуњених на-шом ракијом, каже Којић.

Али, није их само оваква добродошлица изненадила. Сви су једногласно

изненађени степеном уређености ове младе афричке земље која је тек 1990. године стекла независност. Земље која готово да нема никаквих вода и где практично не постоји пољопривреда.

- Иако смо се дуго припремали, нисмо били сигури шта нас тачно чека када стигнемо, нарочито што Намибија спада у ред земаља у развоју. Међутим, остали смо у неверици. С обзиром да су били и енглеска и немачка колонија, очигледан је утицај ових европских земаља који се огледа у реду и раду. Сваки педаљ земље, а она је готово четири пута већа од бивше СФРЈ, ограђен је и та подручја су или ловишта или фарме за узгој различите стоке, казују наши саговорници.

С обзиром да нема плодне земље, становништво се храни искључиво месом дивљачи. Но, оно што делује импресивно је да криминала готово да нема.

- Сви поштују закон и, штавише, у менталитету је Намибијаца да нико и не помишља да га крши. Тачно се зна где, кад, шта може и како. Примера ради, последња два дана смо провели у пеџају на Атлантском океану. Платили смо дневну дозволу у износу од свега једног и по евра и добили тачно одређен део обале где можемо да пеџамо. Недуго потом пристигла је контрола, тражили су папире, погледали и отишли даље. При том, имате право да упеџате, рећимо, само једну ајкулу дневно!

И животиње за лов узгајају се на поменутим фармама, а у дивљини

САША НА ПУТУ ПИТОНУ ДАЈЕ „ПРВЕНСТВО ПРОЛАЗА“

ЕКИПА ШУМАДИНАЦА СА ВЛАСНИКОМ РЕКСОМ БРЕНДОМ (ПРВИ С ЛЕВА) И ВОДИЧИМА

се могу наћи вештачка појасија напајана пумпама које енергију прве из соларних панела. Индустријску воду Намибијци добијају и путем постројења за десалинацију морске воде стационарних на Атлантику. Назад, иако делује безнадајно, сви, укључујући и најсиромашније становнике, говоре сим африканца и енглески језик.

- Врхунац свега је пут који иде дуж океана. Наиме, док смо се возили њим ка свом парчету пустиње Намиб одакле ћемо пеџати, констатовали смо да напокон видимо асфалт. Асфалтираних улица, иначе, има само у околини највећих градова, док су сви остали путеви, иако широки и равни попут наших аутопутева, прашњави и макадами од ситног камена. На то

БЛИСКИ СУСРЕТ СА БЕЛИМ НОСОРОГОМ

вац из иностранства отуд може понети само трофеје, коже и рогове. Сваки власник ловишта у склопу свог комплекса има и малу касапницу где се дивљач одмах уређује и транжира и готово у неколико сати транспортује откупљивачима. Како је предвиђено прописима, закупци ловишта не плаћају држави класичну закупницу већ су дужни да за узврат својим запосленима, дакле претежно црнцима из

сањају

ЛОВЦИ И ВОДИЧИ СА ОДСТРЕЉЕНОМ ЗЕБРОМ

овдашњих племена, препусте велике количине меса.

Месо је, услед одсуства пољопривредних култура, у исхрани неизоставно и служи се за сваки оброк, у чему предњачи месо антилопа. Иако су пробали готово све домаће специјалитете, од репа алигатора до меса зебре, убедљиво најукуснији оброк спровраљен је од меса куду антилопе, која се налази на обавезном јеловнику свих Намибијаца. Ако је веровати нашим ловцима, њено месо неупоредиво је укусније од наше срнитеине.

Стога и не чуди чињеница да је ова камила заштитни знак Намибије и да се њена слика може срести готово свуда. Примера ради, ако на путу постоји опасност од истрачавања дивљачи, она је на саобраћајном знаку обележена главом куду, а занимљиво је, бар за наше поимање саобраћаја, и то да постоје деонице са знацима који упозоравају на слонове или змије на путу.

Лов нојева најзахтевнији

Иако одушевљени призором земље каквој се нису надали, лов је остао првенствени разлог доласка на југ Африке. А одатле су се вратили у Србију тријумфално, осветлавши образ српских ловаца.

- Морамо искрено да признајмо да смо имали и доста среће. Од првог дана буквально нам је дивљач излетала на нишан и у осам дана колико смо провели у лову, одстрелили смо више од тридесет дивљачи. Још пре нашег доласка, Рекс нам је доставио листу дивљачи коју можемо ловити, а када смо стigli, на питање шта желимо да „пуцамо”, одговорили смо – све, са осмехом приповеда Којић.

Пракса је нешто другачија и ловци најчешће долазе у Намибију у жељи да „појуре” неку конкретну дивљач. Отуд, дешава се да, иако налете на све друге, не улове ниједну од оних жељених. С обзиром да је нашим ловцима ово био први пут да су се нашли у оваквом ловишту, нису правили питање.

- Ловили смо куду, еланд и спрингбок антилопе, гну, зебру, брадавично прасе, ноја... Посебно је занимљив лов на ноја који је стално у покрету и, као што је познато, може невероватно брзо да трчи. Стога смо морали да пушамо по пет, шест, седам пута из ципа у пуној брзини. И, уопште, лов у Намибији је карактеристичан по томе што се лови „у покрету”, па смо преваљивали и по 500 километара дневно, а да и не приметимо, све док нас тај умор не стигне увече. У суштини, у Намибији се сматра да нисте никде путовали уколико не пређете бар толику раздаљину, истиче Саша Ненадовић.

Прва четири дана ловили су у националном кампу Етоша, а наредна четири провели су у кампу у дивљини, у самом средишту земље.

- Мада је на јужној полуопшти зими, имали смо прилике да осетимо праву пустинску климу. Сумрака и зоре тамо малтене и нема и буквально се у неколико минута раздани и смрачи. Ноћу температура падне испод нуле, а даљу достигне 30 степени, при чemu нема постепеног прелаза, па је веома тешко да се човек прилагodi.

Да све буде као „под конац” побринуо се домаћин. У кампу у ком су боравили, у среду пустине, у сваком тренутку, чак и четвртог дана по доласку, имали су лед и све врсте пића, чак и колаче. Увече се, пре вечере, сви по овдашњем обичају окупе око логорске ватре, коју 24 часа одржава један трупац,

КАМП У СТЕПСКО-ПУСТИЊСКОМ ДЕЛУ И „БОЛЛЕР“ ПОД ВЕДРИМ НЕБОМ

СРЂАН КОЈИЋ СА КАПИТАЛЦЕМ ЕЛАНД АНТИЛОПЕ

ПУТ КРОЗ ПУСТИЊУ ОД УВАЉАНЕ МОРСКЕ СОЛИ

ОДМОР И ВЕЧЕРА КРАЈ НАМИБИЈСКОГ ОГЊИШТА

ОПРОШТАЈНО НАЗДРАВЉАЊЕ ПРЕД ПОВРАТАК У СРБИЈУ

ћемо попут других да саставимо листу са конкретним „именима”, најављују Ненадовић и Којић.

Утици су још свежи и приче се нижу једна за другом, о жирафи која им се пришујала с леђа у чеки, „гробљу бродова” на Атлантику, женки слона која је сравнила цело једно село због одстрељивања њеног мужјака. А у исто време док се пребира по још живим успоменама, трофеји се припремају и препарирају у Новом Саду. Уређује их власник агенције „Бели ловац” Србислав Стојић, који је организовао целокупни боравак Крагујевчана и Лаповаца у Намибији. Биће готови до септембра, тврде наши авантуристи. Па ако неко још увек сматра да је све ово само једна ловачка бајка, може најесен посетити крагујевачки сајам лова и риболова. Јунаци наше приче на свом штанду представиће Африку и оно што Намибија нуди. Земља у којој је лов доведен до савршенства.

Пише Зоран Мишић

Сем најпознатијих, најстаријих и најмасовнијих – летњих олимпијских игара, крагујевачки спортсти учествовали су и на свим осталим врстама олимпијада: зимским, параолимпијским, шаховским и олимпијадама глувих.

Прве зимске олимпијске игре на којима су заступљени спортисти на снегу и леду одржане су 1924. године у француском граду Шамонију. Занимљиво је да је „отац савременог олимпизма“ Џерард Кубертен био огорчен противник одржавања зимских олимпијских игара. По њему, оне су нарушавале основни поступат олимпизма а то је да сви спортисти света буду на једном месту у исто време. У складу са Кубертеновим идејама такмичења у хокеју и уметничком клизању одржавана су на летњим олимпијским играма до 1920. године.

Кубертен је био доволно моћан да спречи да се игре у Шамонију назову олимпијским. Због тога је њихов званичан назив гласио „Међународна недеља зимских спорова“. Међународни олимпијски комитет 1925. године, ипак, доноси одлуку да се уstanове зимске олимпијске игре, независно од летњих. Годину дана касније, на заседању МОК-а, одлучено је да се игре одржане пре две године у Шамонију званично проглаше првим зимским олимпијским играма. Наредне игре у Сен Морицу најављене су као Друге зимске олимпијске игре.

До 1992. године одржаване су и летње и зимске игре исте године а тада је МОК одлучио да их „развоји“. Те године зимске игре одржане су у Албертивилу, а већ 1994. године зимска олимпијада била је у Лилехамеру. Наша некадашња држава Југославија била је организатор 14. зимских олимпијских игара у Сарајеву 1984. године. Југословенски репрезентативци на зимским олимпијадама мањом су били спортисти из Словеније. Распад СФРЈ „донао“ је учешиће и наших такмичара на ЗОИ.

■ Распад СФРЈ „погурао“

наше спортисте

На зимским олимпијским играма до сада такмичило се троје крагујевачких спортиста.

Први је био **Желимир Вуковић**, скијаш алпских дисциплина и члан Скијашког клуба „Раднички“ из Крагујевца, који је учествовао на олим-

КРАГУЈЕВАЧКИ УЧЕСНИЦИ НА ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА (2)

Били на свим олимпијама

У оквиру серијала о крагујевачким учесницима на олимпијским играма у овом наставку подсетићемо наше читаоце на наше спортисте који су бранили боје Југославије, Србије и Крагујевца на зимским олимпијадама, параолимпијским играма, шаховским и олимпијадама глувих. И у овим областима крагујевачки спортисти имали су запажених резултата а убедљиво је науспешнији паролимпијац Радомир Ракоњац који је у пливању и стрељаштву освојио олимпијско злато и сребро

СКИЈАШ ЖЕЛИМИР ВУКОВИЋ

СКИЈАШИЦА НЕВЕНА ИГЊАТОВИЋ

пијади 2006. године у Торину. Желимир Вуковић (28), чији је отац Крагујевчанин, рођен је у Француској, где живи и данас. Такмичио се за Србију чије држављанство има, а на олимпијади је представљао нашу земљу у слалому. Учесник је и зимске универзијаде 2007. године у Торину, када је прилком дефилеа свих спортиста учесника игара носио заставу Србије.

Скијашица **Невена Игњатовић** (22) такође се такмичи у алпском дисциплинама, слалом и велеслalom. Ова рођена Крагујевчанка, чланица клуба „Раднички елит“ била је учесница 21. ЗОИ у Ванкуверу у Канади 2010. Године, где се такмичила у обе дисциплине.

Има испуњену олимпијску норму и за наредне зимске олимпијске игре, које ће се одржати у Сочију 2014. године.

Крагујевчанин **Милош Савић** (25) био је члан првог српског боб ти-

ма. Савић је био део посаде четвртера коју су, сем њега, сачињавали још и Вук Рађеновић, Игор Сарчевић и Слободан Матијевић. На олимпијади у Ванкуверу пре две године њихова посада била је 18-та у конкуренцији 30 тимова, остваривши резултат од 52,74 секунде и просечну брзину од 147 километара на сат. Иначе, Савић је атлетичар „Раднички“, спринтер на сто метара и лични рекорд му је 10,49

секунду. У Ванкуверу на олимпијади био је на месту коучничара боб четеџверца.

Параолимпијске игре су игре спортиста са физичким хендикепом, параплегијом, церебралном парализом, ампутацијом, као и оштећењем вида. Проистекле су из игара одржаних у Стоук Мандевилу, које је организовао енглески лекар Лудвиг Гутман 1948. године. Од 1960. године када су биле у Риму, одржавају се на сваке четири године у земљи у којој се организује олимпијада. Прве зимске параолимписке игре одржане су у Швед-

ској 1976. године. Крагујевчаки спортисти, за сада њих троје, искључиво су учесници летњих параолимпијских игара.

Занимљиво је да је на првим игrama 1948. године ондашњу Југославију представљао само један такмичар, Београђанин Радомир Стаменковић, који је осветлао образ освојивши златну медаљу у пливању.

■ Параолимпијац донао медаље

Најуспешнији крагујевачки параолимпијац и освајач олимпијских одличја је **Радомир Ракоњац** (види антрејл). Такође стрелац, али и сретни спортиста, Драган Ристић, испунио је норму за летошње игре у Лондону, где ће се такмичити у пушкању из малокалибарске пушке. На олимпијским играма у Лондону учествоваће и Лазар Филиповић и то у триатлону.

ШАХИСТ
И ЧЕЧЕ

Учесник на чак четири олимпијаде

РАДОМИР
РАКОЊАЦ,
ВЛАСНИК
ОЛИМПИЈСКОГ
ЗЛАТА И СРЕБРА

КОЧНИЧАР БОБ ТИМА АТЛЕТИЧАР МИЛОШ САВИЋ И СРПСКИ БОБ ЧЕТВРЕАЦ У ВАНКУВЕРУ (САВИЋ ДРУГИ С ДЕСНЕ СТРАНЕ)

Свестрани крагујевачки спортиста Радомир Ракоњац, кога сви Крагујевчани знају по надимку Доми, учествовао је чак на четири летње параолимпијаде: у Њујорку 1984. године, 1988. године у Сеулу, 1992. године у Барселони и 1996. године у Атланти.

Радомир Ракоњац освајаје и две олимпијске медаље и то златне 1984. године у плувачкој дисциплини штафета четири пута сто метара и четири године касније у Сеулу, где је освојио бронзу у стрељачкој дисциплини пистолет - брза паљба.

Ракоњац је једини спортиста на овим просторима, па и шире, који је освојио два олимпијска одличја такмичећи се у различitim спортивима, што његов успех чини још већим. За своје спортске олимпијске успехе добио је националну пензију. Живи и ради у Крагујевцу.

дама

СТРЕЛАЦ ДРАГАН РИСТИЋ, УЧЕСНИК ОЛИМПИЈАДЕ У ЛОНДОНУ И РИСТИЋ НА ВАТРЕНОЈ ЛИНИЈИ

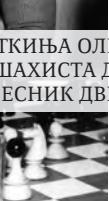

На шаховским олимпијадама учествовало је двоје крагујевачких шахиста. Шаховске олимпијаде одржавају се од 1927. године. Прве су биле у Лондону, када је у екипној конкуренцији победила репрезентација Мађарске. Одржавају се под окриљем Светске шаховске федерације – ФИДЕ. Иако шах није олимпијски спорт, ФИДЕ је чланица МОК-а.

ШАХИСТА ОЛИВЕРА ПРОКОПОВИЋ
УЧЕСНИК ДВЕ ОЛИМПИЈАДЕ

Ове игре су сваке друге године, а у периоду пре Другог светског рата одржавале су се сваке године. Од 1957. године организују се женске шаховске олимпијаде. Од 1972. године, када је шаховска олимпијада одржана у Скопљу, истовремено се организују шаховске олимпијаде и у мушкију и у женској конкуренцији. Бивша Југославија била је организатор четири шаховске олимпијаде: девете 1950. године у Дубровнику на којој је тријумфовала Југославија, 20. у Скопљу 1972. године и 29. игара 1990. године у Но-

ТРИАТЛОНАЦ ЛАЗАР ФИЛИПОВИЋ (ДЕСНО)
УЧЕСТВУЈЕ И У БИЦИКЛИЗму СА МАРКОМ
ПАВЛОВИЋЕМ (ЛЕВО)

вом Саду, када је оба пута победио Советски Савез, као и женске олимпијаде у Сплиту 1963. године.

Одржана су и четири незваничне шаховске олимпијаде: 1924. године у Паризу, 1926. у Будимпешти, 1936. у Минхену и 1976. у Триполију, које ФИДЕ не признаје јер су, по њиховом мишљењу, организоване искључиво из политичких разлога.

Крагујевачка шахисткиња Оливера Прокоповић (рођена 1949. године у Лесковцу) свој радни век провела је у нашем граду, где је се такмичила као члан Шаховског клуба „Раднички“. Била је првак Југославије 1978. године и те исте године наступала је на олимпијади у Буенос Ајресу. Преминула је пре неколико година.

Крагујевчанин Драган Барлов (55) од десете године свог живота члан је клуба „Раднички“. Био је првак државе 1986. године у појединачној конкуренцији. Учесник је две шаховске олимпијаде: 1986. године у Дубају и 1990. године у Новом Саду. Данас живи у Шпанији.

■ Васић најуспешнији на олимпијадама глувих

Олимпијске игре глувих не одржавају се у склопу параолимпијских игара, иако је Међународно удружење особа са оштећеним слухом то захтевало. Ипак, МОК их је одбио са

образложењем да је њихов физички хендикап најблажи и да би били супериорни у конкуренцији осталих спортиста са инвалидитетом. Од 1949. године, када су биле игре у Копенхагену, одржавају се сваке четири године, али, за разлику од осталих олимпијада, увек у непарним годинама. Наредне ће бити у Софији 2013. и Анкари 2017. године. Од 1949. године одржавају се и зимске олимпијаде глувих. Крагујевачки спортисти учествовали су само на летњим олимпијским играма глувих. Бивша Југославија била је организатор олимпијаде глувих 1969. године у Београду.

Легендарни крагујевачки фудбалер Душан Васић, кога је читав Крагујевац знао по надимку Дуца Глуви, учесник је чак четири олимпијаде. Васић је активно играо фудбал од 1949. године и био члан „Радничког“, „Заставе“ и „Шумадије“. Играо је бека у еки-

ИЗЛОЖБА У ГАЛЕРИЈИ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ

Век српског и крагујевачког олимпизма

Поводом одржавања олимпијских игара у Лондону, од архивске грађе и фотодокументације којом располаже Мића Ранковић, у галерији крагујевачке Народне библиотеке „Вук Каракић“ биће отворена изложба „100 година олимпизма у Србији“. На изложби ће бити изложене и медаље, акредитације и други олимпијски „сувенири“ и документи крагујевачких и шумадијских спортиста који су учествовали на највећим смотрама светског спорта.

Изложба ће бити отворена од 24. (19 сати и 30 минута) до 28. јула.

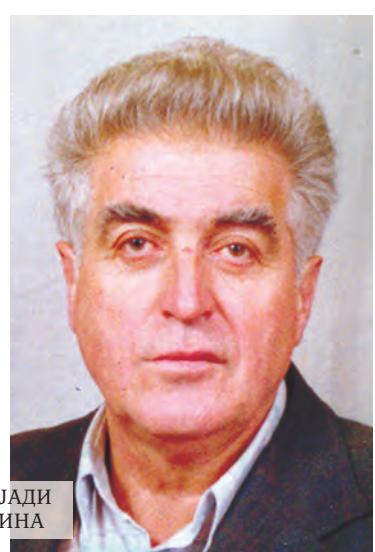
АКРЕДИТАЦИЈА КОШАРКАШИЦЕ
ВЕСНЕ ДЕСПОТОВИЋ
СА МОСКОВСКЕ ОЛИМПИЈАДЕ

ГОЛМАН МИЛОМИР ПАВЛОВИЋ,
УЧЕСНИК ОЛИМПИЈАДЕ У РИМУ

ФУДБАЛЕР ДУШАН ВАСИЋ СА КОЛЕГАМА ИЗ НАЦИОНАЛНОГ ТИМА НА ОЛИМПИЈАДИ
У МИЛАНУ 1957. ГОДИНЕ (ВАСИЋ ДРУГИ С ЛЕВА) И ПОРТРЕТ ИЗ КАСНИЈИХ ГОДИНА

НАГРАДА ПЕТОЧЛАНОМ ТИМУ МЛАДИХ АРХИТЕКАТА

Осмислили, урадили, победили, зарадили

Захваљујући групи младих архитеката бетонирани плато између Музеја и Прве крагујевачке гимназије биће искоришћен за постављање мобилних столова за стони тенис и клупа, фотеља, љуљашки, софа... Учешћем на конкурсу Ерсте банке Крагујевчани су „освојили“ 385 хиљада динара за овај посао

Ограда око Народног музеја још није завршена, а и грандиозни планови за простор унутар ње и даље су само лепа замисао. Ипак, од септембра ће он изгледати другачије него сада. Група младих архитеката коју чине Ђорђе Миловановић, Тамара Поповић, Јован Грбовић, Марко Муждека и Лазар Туцаковић потрудила се да осмисли, пронађе новац, а ускоро ће и реализовати своју замисао да се овај простор оплемени новим

ОВАКО БИ ОД СЕПТЕМБРА ТРЕБАЛО ДА ИЗГЛЕДА ДЕО ДВОРИШТА НАРОДНОГ МУЗЕЈА

ЈОВАН ГРБОВИЋ И ЂОРЂЕ МИЛОВАНОВИЋ, ДВОЈИЦА ИЗ ПЕТОЧЛАНОГ ТИМА МЛАДИХ АРХИТЕКАТА

садржајима. Бетониран плато између Музеја и Прве крагујевачке гимназије биће искоришћен за постављање мобилних столова за стони тенис и клупа, фотеља, љуљашки, софа... Простор где време најчешће проводе гимназијалци коначно ће бити њима и прилагођен.

Занимљива замисао, тачније пројекат под називом „Урбана рекиклажа“ свидео се жирију Ерсте банке и Балканског фонда за локалне иницијативе који сваке године расписују конкурс под називом „Центрифуга“ захваљујући коме се реализацију идеје младих и њихове иницијативе у области културе. Ђорђе, Тамара, Јован, Марко и Лазар су међу овогодишњим победницима конкурса, јер се њихова идеја нашла међу седам најбољих од чак 60 пријављених.

- Идеју да се пријавимо на конкурс дала нам је Тамара. Она је прошле године сазнала за такмичење које заједнички организују Ерсте банка и Балкански фонд за локалне иницијативе. Најпре је позвала мене, а онда смо се сви петоро окупили. У оптицају је у старту било неколико идеја, али се ова за уређење простора око Народног музеја искристијасала као најбоља, објашњава Јован Грбовић, дипломац Архитектонског факултета у Београду.

Иначе, својето младо Крагујевчана дипломци су Архитектонског факултета у Београду. Тачније, Ђорђе, неформални вођа екипе, тренутно је на постдипломским студијама. Осим Тамаре која тек што је дипломирала, сви имају радно искуство. Знаје стечено на факултету, али и у пракси, повезали су са оним што су уочили као проблем, а то је неискоришћеност једног градског простора, а са друге стране и потребе гимназијалаца који велики део времена ту проводе. Тако се родила идеја за,

како су они то назвали, реактивацију простора Милошев венац 1.

- У почетку смо се двоумили и око простора. Недостатак урбаног мобилијара уочили смо док смо се припремали за конкурс на неколико локација у граду – скверу у Новој колонији, затим простор у Кнежевом арсеналу, па плато испред Соколане. Међутим, после неколико месеци и сквер и простор испред Соколане су срећени. Онда нам је синуло да би најбоље било да у читаву причу укључимо још људи и тако смо коначно изабрали локацију поред Народног музеја, каже Ђорђе Миловановић.

Намера им је да од јастука направљених од стиропора и пресвучених непромочивим платном направе мобилне елементе од којих ће бити могуће да се саставе клупе, софе, сточићи, љуљашке, лежаљке и још низ сличног баштенског намештаја. Ови елементи биће постављени око избетонираног платоа. На

СТО ЗА СТОНИ ТЕНИС

самом платоу налазиће се три стола за стони тенис, који ће такође бити лако расклопиви.

- У суштини, основни елемент свега је јастук од плетених цакова испуњених плочама стиропора. Јастук је на четири ћошка пропуштен металним округлим прстен-

овима. Провлачењем канапа кроз ове прстенове елементе је могуће међусобно спајати и формирати различите комаде - душеке, столове, фотеље, софе, лежаљке... Формирање елемената је крајње једноставно и управо је ово сегмент у који би се укључили ученици

гимназије и исказали своју креативност.

Иначе, су они врло заинтересовани да се овај простор уреди. У анкети коју смо спровели током рада на пројекту, чак 85 одсто испитаника сматрало је да је овај простор потребно на неки начин осмислити и прилагодити потребама ћака гимназије. Поред тога, од гимназијалаца који су у анкети учествовали 65 процената ради би се приклучило реализацији овакве замисли, тако да очекујемо њихову помоћ и подршку, прича даље Ђорђе.

Младе архитекте намеравају да заједно са ћацима Прве гимназије оплемене амбијент у доришту школе већ почетком септембра. Ђачки парламент школе чврсто им је обећао сарадњу, а кажу да имају и подршку градске управе, тачније заменице градоначелника Славице Ђорђевић. Захваљујући победи на конкурсу „Центрифуга“ добили су 385.000 динара, што им је таман довољно да своју занимљиву замисао у потпуности реализују.

Марија ОБРЕНОВИЋ

ШТА ЈЕ „ЦЕНТРИФУГА“

ПОБЕДНИЦИ ОВОГОДИШЊЕГ КОНКУРСА:
ПРВИХ ПЕТОРО С ЛЕВЕ СТРАНЕ ЈЕ КРАГУЈЕВАЧКИ ТИМ

Ове године, поред групе крагујевачких архитеката, награђени учесници конкурса су Удружење „Светионик“ из Јагодине, Неформална група „Траг у магли“ из Пожеге, Неформална група „ЦБХ6 Кидс“ из Панчева, Интернетичка омладинска алијанса из Новог Пазара, Еколошко друштво „Обруч“ из Пожаревца и Организација за алтернативну културу „Трансформ“ из Вршца. Њима су 7. јула на свечаности приређеној у Културном центру Београда уручене донације чији је укупан износ више од 2,2 милиона динара.

Иначе, кроз досадашњи рад, „Центрифуга“ је подржала 35 пројеката из 20 градова Србије, са улагањима која премашују 150.000 евра.

Новац за добре идеје

Ерсте Банка а.д. Нови Сад и Балкански фонд за локалне иницијативе (БЦИФ) кроз конкурс „Центрифуга“ већ шесту годину заредом додељују донације у области културе локалним омладинским организацијама и неформалним групама. Циљ програма је децентрализација културних и креативних садржаја кроз подршку локалним, омладинским организацијама и непрофитним групама из 40 места у Србији.

Овима. Провлачењем канапа кроз ове прстенове елементе је могуће међусобно спајати и формирати различите комаде - душеке, столове, фотеље, софе, лежаљке... Формирање елемената је крајње једноставно и управо је ово сегмент у који би се укључили ученици

УКРАТКО

Први пут у Крагујевцу

Клабинг у Крагујевцу добиће потпуно нови вид забаве захваљујући „Сајлент диско“ концепту и бежичним слушалицима са којих се слуша музика, љубитељи добре забаве су у прилици да пробају нешто несвакидашње на нашим просторима. Данас је овај вид забаве светски популаран феномен који зближава људе и наоружава их позитивном енергијом. За врло кратко време постао је незаобилазни део популарних фестивала и редован репертоар свих угледнијих клубова.

Журка је заказана у суботу, 21. јула, од 22 часа, у „Буена висти“, а цена карте у претпродади је 200, док ће се на улазу продавати за 250 динара.

Сто година олимпизма у Србији

Поводом јубилеја, века од првог учешћа српских спортиста на Олимпијским играма, у галерији Народне библиотеке, у уторак, 24. јула, биће отворена изложба аутора Миће Ранковића. Изложбу чине фотографије и архивска грађа, заједно са медаљама, плакетама, акредитацијама учесника, које је сакупио овај хроничар крагујевачког спорта. До сада је на свим Олимпијским играма” (летњим, зимским, паралимпијским, као и шаховским) учествовало 47 крагујевачких спортиста, тренера и судија.

Изложба „Столе година олимпизма у Србији“ биће отворена до 28. јула.

Петровић у СКЦ-у

У СКЦ-у, у оквиру програма „Портрет аутора“ ове недеље представљен је крагујевачки писац Зоран Петровић. Зоран Петровић је песник, романсијер, сценариста и драмски писац. Објавио је неколико књига песама, књига песама за децу, романа, као и две књиге из публицистике. Био је директор најстаријег српског театра, тренутно ради као уредник издавачке делатности Споменпарка „21. октобар“, а пише и колумне за дневне новине „Близиц“.

Вишеструко је награђиван, а међу признањима се издваја прошлогодишња награда „Милош Црњански“.

Између осталог, овдашња публика је поред два романа могла да се упозна и са ранијим песничким радовима овог награђиваног писца.

Летња акција Вулкана

У књижари „Вулкан“ у току су праве летње акције. Јубилеји писане речи могу да обнове своју библиотеку актуелним насловима по повољној цени. Наиме, сви купци који у периоду од 10. јула до 6. августа купе две књиге са акције „Књиге за плаџу“, добиће и трећу као поклон.

Поред сталних акција читалачку публику привлачи и велики број најновијих наслова, па се на полицима књижаре „Вулкан“ може наћи и роман „Зов анђела“ чији је аутор француз Гијом Мусо, писац бестселер „Зато што те волим“.

Крагујевачка представа „Ноћ у кафани Титаник“, коју је по мотивима прича Иве Андрића драматизовао и режирао Небојша Брадић, одиграна је на 4. Међународном амбијенталном позоришном фестивалу „Тврђава театар“ у Сmederevu, трећег фестивалског дана. У јакој интернационалној конкуренцији, у такмичарском делу фестивала на којем учествује девет позоришних кућа из четири земље (Немачка, Словенија, Црна Гора и Србија), представа крагујевачког позоришта одлично је примљена пред бројном публиком у смедеревској тврђави.

- Ауторски и извођачки тим ове представе је - усложњавајући један врло децидан и директан, али сасвим камерни и некако инверзивни текст Ива Андрића - унutar моћних епских зидина Тврђаве Сmederevo, успео да створи своеобухватне асоцијације и приближи и универзализује неке појмове, који се не осећају на тај начин у затвореном простору позоришта, написао је Горан Цветковић, позоришни критичар Радио Београда 2 и стални хроничар ове међународне театрске смотре.

За водитеља фестивалских разговора, Жанка Томића, крагујевачка представа „Ноћ у кафани Титаник“ је: „једна чврста и самостална - постдрамска структура“.

- Настала већ упорним креативним радом Небојше Брадића и сарадника и глумаца, освестили су се неки, дотад можда скривени, токови ове суворе прозе достојне и Брехта, али и Софокла, таман који и самог Андрића, истакао је критичар Цветковић, додајући у својој критичарској импресији и чињеници да је већ писао о премијерном извођењу „Ноћи у кафани Титаник“.

Култура

ОДЕЦИ СА „ТВРЂАВА ТЕАТРА“

Изазов под зидинама

СЦЕНА ИЗ ПРЕДСТАВЕ „НОЋ У КАФАНИ ТИТАНИК“

- Али, кад говоримо о овом извођењу на Тврђава Театар фестивалу у Сmederevu, морамо бити свесни још једног укљученог ствараоца – ако тако могу да кажем – морамо одат посебну пажњу и зидинама и Малом Граду Тврђаве, који су као додатни фактор представе деловали на публику посебним зрачењем. Наравно – свега тога не би било да тога већ није било у самој структури ове дличине представе, али публика је могла да

се увери у снагу посебно створених околности под којима се представа на Тврђави – или боље, у Тврђави, играла, закључио је он своју фестивалску хронику појводом извођења представе крагујевачког театра.

- Играли једну причу која није споља атрактивна, него је више прича изнутра, посебан је изазов и за глумце и за публику. У том било у самој структури ове дличине представе, али публика је могла да

тај дијалог и да су основне линије представе успеле да се проведу до краја, изјавио је после представе Небојша Брадић, за електронско издање „Гласа јавности“.

Представа „Ноћ у кафани Титаник“ одиграна је на фестивалу „Тврђава театар“ у петак, 13. јула, а манифестација се званично затвара проглашењем победника (награде за најбољу представу, режију и глумца) 20. јула.

ИЗЛОЖБА У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ
Инспирисана природом

тисци руком резултирају алтернацијом транспарентних и не-прозирних врелих слојева боје, материје, у маси слике, из које светлост неумитно али и дискретно исијава и у којој се цртеж дешава тек у назнакама. Тако градација хоризонталама, обогаћеним колористичким пасажима и игром рефлекса, бива поентирана жижним местом пробоја светлости које тек прово-

цира посматрачево око да истражује по дубини, у простору иза трагова четке. Тон слике, увек звучан, понекад толико овлада целином да од ње чини, условно речено, монохром и тоталну синтезу планова која еманира јединствен емотивни набој условљен субјективним доживљајем аутора.

Анита Бунчић рођена је 1976. године, у Београду, где је и завршила

У Модерној галерији Народног музеја отворена је изложба слика младе београдске уметнице Аните Бунчић, а поставка носи назив „Усијање“ и инспирисана је природом. У питању је апстрактна уметност, која само у свести уметнице има везе са реалним. Из претходних, слика неба, настало је ново, монохроматско, апстрактно сликарство Аните Бунчић.

Ликовни критичари веома позитивно оцењују радове ове уметнице, а сматрају да се Анита пре-васходно изражава бојом коју наноси на велики формат у даху, попречним, широким и дугим потезима четке. Различити при-

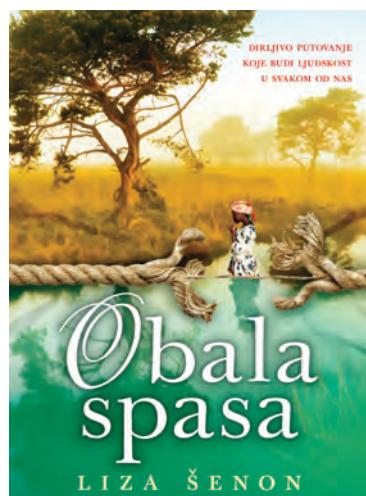
„АЛИАРИ“ НАГРАЂУЈЕ
Дирљиво путовање

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“ биће и овог петка у прилици да својој библиотеци додају занимљив наслов издавачке куће „Алиари“. Потребно је да у петак, 20. јула, позовете 034 333 111, после 10 часова и добићете роман „Обала спаса“, ауторке Лизе Шенон. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижару „Вулкан“ у Роду центру.

„Обала спаса“ истински је дирљив позив свакоме од нас да завиримо у сопствену душу и покушамо да дамо смисао овом рањеном свету.

Лиза Шенон живела је потпуно безбрижно - имала је успешан посао, вереника, кућу и сигурност. Она је, једнога дана 2005. године, епизода „Опре“ све то променила. У емисији је емитован прилог о Конгу, земљи у којој су жене изложене страшној репресији. Лиза је била потпуно шокирана - милиони Конгоанаца свакодневно су се суочавали са незамисливим недаћама и муком. Осећала је да некако мора да помогне...

Тако почине Лизина неуморна борба за жене Конга. Прво је организовала маратон који је требало да финансијски помогне најугроженијима, а затим је отпотовала да лично упозна све жене са којима је путем писама комуницирала. Ово непоновљиво искуство приморало је Шенону да се суочи са собом и сопственим животом, да научи вредне лекције о преживљавању, страху, захвалности и безусловној љубави према свим афричким женама.

ПРВОКЛАСНУ глумачку екипу предводи добитник „ОСКАРА“, КРИСТИЈАН БЕЈЛ

Филм „Успон мрачног витеза“, завршетак филмске трилогије о Бетмену редитеља Кристофера Нолана, биће премијерно приказан 26. јула у биоскопу „Синеплекс“. Прича је базирана на стриповима о Бетмену Боба Кејна, а у новом Нолановом филму, осам година након што је Бетмен преузео одговорност због злочина Дволичног, нови вођа терориста Бејн контролише најутицајније људе Готама. Мрачни витез је приморан да се врати како би заштитио град. Он нема натпресечне моћи, осим изузетног богатства. Можете да га посматрате као обичног човека и да кроз њега прдорнете у наш свет. Ово је акциони филм који далеко превазилази уске жанровске оквире.

Сценарио се надовезује на догађаје из претходног дела „Мрачни витез“, те је Брус Вејн, осам година након што је спасио Готам, изгубивши херојски идентитет и близку особу, изолован, ван очију јавности. Брус је у ствари заробљен у времену. Не жели да буде Бетмен, јер не треба људима у овом тренутку.

Иако је реч о акционом спектаклу, који је сниман на три континента, са великом експлозијама и атрактивним колима, Нолану су најважнији међусобни односи између ликова и њихова емотивна превирања.

Првокласну глумачку екипу предводи добитник „Оскара“, Кристијан Бејл, а у осталим улогама су Том Харди, Ен Хетавеј, Марион Котијар, Јозеф Гордин Левит, Гери Олдман и Лијам Нисон.

Филм ће на редовном репертоару српских биоскопа бити од 26. јула.

НОВО У
„СИНЕПЛЕКСУ“
Стиже
Бетмен

Филм „Успон мрачног витеза“, завршетак филмске трилогије о Бетмену редитеља Кристофера Нолана, биће премијерно приказан 26. јула у биоскопу „Синеплекс“.

Прича је базирана на стриповима о Бетмену Боба Кејна, а у новом Нолановом филму, осам година након што је Бетмен преузео одговорност због злочина Дволичног, нови вођа терориста Бејн контролише најутицајније људе Готама. Мрачни витез је приморан да се врати како би заштитио град. Он нема натпресечне моћи, осим изузетног богатства. Можете да га посматрате као обичног човека и да кроз њега прдорнете у наш свет. Ово је акциони филм који далеко превазилази уске жанровске оквире.

Сценарио се надовезује на догађаје из претходног дела „Мрачни витез“, те је Брус Вејн, осам година након што је спасио Готам, изгубивши херојски идентитет и близку особу, изолован, ван очију јавности. Брус је у ствари заробљен у времену. Не жели да буде Бетмен, јер не треба људима у овом тренутку.

Иако је реч о акционом спектаклу, који је сниман на три континента, са великом експлозијама и атрактивним колима, Нолану су најважнији међусобни односи између ликова и њихова емотивна превирања.

Првокласну глумачку екипу предводи добитник „Оскара“, Кристијан Бејл, а у осталим улогама су Том Харди, Ен Хетавеј, Марион Котијар, Јозеф Гордин Левит, Гери Олдман и Лијам Нисон.

Филм ће на редовном репертоару српских биоскопа бити од 26. јула.

ВИТЕЗОВИ РЕДА ЗМАЈА – ДЕСЕТ МИЛЕНИЈУМА СКРИВЕНЕ ТРАДИЦИЈЕ ЕВРОАЗИЈЕ (8)

Први и последњи драконофори

Пише Живојин Андријић

Историјадници Константиновог реда Св. Ђорђа веровали су да је он први те врсте и да га је основао Константин Велики 312. године. На Константиновом славолуку у Риму, испод медаљона Сол Инвиктуса, налази се сцена преторијанаца у боју. Они носе драконтеоне. Оснивање овог витешког реда се неоправдано везивало за Константина Великог јер је он сматран првим хришћанским царем. Међутим, рељеф на надгробном споменику из Тријера, 2. или 3. век, приказан је римски брод са реке Мозел на чијем се прамчаном и крменом делу налази по једна велика глава змаја. Овај брод са змајевим главама по многочиму подсећа на германске и викиншке брзе бродове змајева – дракаре.

У време Диоклецијана и Галерија змај је био божанство. Тако је Галерије тврдио да је рођен од стране божанског Змаја са планине Ртањ и мајке Ромуле, односно са Марсом, богом рата. Ова легенда се може реалније представити тако да се да захвачути да је Галерије био син неког преторијанаца – драконофора – змајоносца и због тога да је Галерије рођен повезивано са змајем. У време императора Константина и његових дворских теолога змај је постао немиљен симбол. Константин се при томе послужио победом над Максенцијем, 312. године, а потом Лицинијем 324. године. До тада је „воља и тиранија зла прогонила слуге Господа“, а од тада је подарила слободу и онај Змај (Лициније), мучитељ хришћана, изгубио је власт „бригом Господа и мојом службом“. Тако Константин пише Еuseбију.

После победе на Миливијском мосту под знаком крста лабарума, 312. године, Константин је одредио 50 војника хришћана, Царевић их назива витезовима, да стално чувају крст лабарум који је поставио и на свој шатор. Овај знак га је подстакао

ЈОВАН ОСМИ ПАЛЕОЛОГ
КАО ПРИОР РЕДА ЗМАЈА

КОНСТАНТИН ВЕЛИКИ
СА МОДЕЛОМ ЦАРИГРАДА

да оснује ред „Константинових витезова“, или Царевић контрадикторно додаје да је овај ред основана византијски цар Анђео Комнен.

Константин даје да се кује новац на коме царски стег крст лабарум, Христов монограм пробада змију – змаја. Испред царске палате је дао да се постави слика на којој заједно са синовима и знаком ХР побеђује змаја. У средини слике је, погођен овим Константиновим оружјем, змај који се суноврађује у дубине мора и он на тај начин испуњава дело Св. Михајла. Константин други на свом новцу је представљен како коњем гаши змију са легендом „Дебелатор хостијум“. И на свом златнику цар Хонорије гаши змаја и копљем пробада његову главу. После победе над Атилом и Валентијаном трећи баца змаја у прашину. И Христ је приказан са копљем у облику крста као победник змаја.

Из времена Константина Великог постоји и хришћанска скаска да је папа Силвестер вечно затворио змаја који је боравио у једној пећини испод Капитола. Када су пагани то видели, примили су хришћанство. Изгледа да је овде реч о механичком змају. Он се појављивао из пећине брда Капитола. Носио је мач у зубима, а очи су му биле од црвеног драгог камења. Сваке године је посипан цвећем и потом му је жртвована једна девица. Она је одлазила у пећину са поклонима да би била посечена мачем. Светиције је учествовао у овој превари. Патриције Силихије је разорио змаја и показао да Бог не може да буде он што је направљено људском руком.

Прве представе Св. Георгија

Император Константије други, трећи син Константина Великог, тријумфално је посетио Рим 357. године. Марцелин говори о тој посети тако што описује и цареву пратњу која је носила копља на којима су се налазили змајеви истакни од пурпурних нити. Кроз њихова „широко отворена уста је пролазио ваздух, па су се, захваћени бесом, сиктили,

ЦАР МАНОЉЛО ДРУГИ ПАЛЕОЛОГ
И ЈЕЛЕНА ДРАГАШ СА ПОРОДИЦОМ

бледело сећање о његовој припадности Диоклецијановим драконофорима.

Као драконофор је приказан и Св. Теодор на глиненој плочици из Винице у Македонији. Ту је свети Теодор представљен као коњаник који носи уздигнут стег змаја и сигниран као Теодор Драконофор. Целикомученик Теодор Стратилат бе-

РИМСКИ ЦАРСКИ
ДРАКОНОФОР

ше „војвода“ римски у „војсци цара Лицинија“ и градоначелник града Ираклије. Он је презрео идолопољство цара Лицинија и срушио идоле од сребра и злата. Због тога је пострадао 8. фебруара 319. године. Диоклецијановим времену припада саркофаг са сценом „прелазак Црвеног мора“ из Салоне – Сплит, 4. век, где преторијанци држе стегове којима су, највећим делом, касније поломљени врхови са драконом.

Константинов анђеоски ред

О аутентичном изгледу драконофора сведочи комплетна опрема нађена у гробу једног римског федерата у близини аустријског града Салцбурга. Осим оружја, великолепног оклопа, посребреног и позлаћеног оклопа, заштитне маске од посребреног и позлаћеног лима,

штитника за ноге, у грбу је пронађен и метални део драконтеона – глава змаја. Драконтеон је био на дрвеном копљу, а тело је било од црвеног платна. Представа змаја је пронађена у старом Карнунтуму, на простору Аустрије, на примерцима цигала.

Маске драконофора су налажене и у другим деловима Римског царства. У Немачкој, Енглеској, Сирпиији, Бугарској и Србији, али се у науци не повезују са драконофорима. Тврди се да су ове ретке маске биле парадне и да су коришћене само у време прослава значајних победа, борби или игара. Сматра се да су маске из Србије, пронађени у Сmederevu и

Костолу, из другог-трећег века. Њихови мајстори су, наводно, били инспирисани трачким узорима оријентално-хеленистичког порекла.

Међутим, римски преторијанци су стег змаја или крилате змије носили и много раније. На рељефу тзв. Великог саркофага Лудовици, пронађен испред врата цркве Св. Лоренцу у Риму из 251. године, приказан је цар Хостилијан са својим преторијанцима који носе драконтеон у боју против варвара. На још старијем саркофагу, крај 2. века, пронађеног у вили Делла Цаве ди Пиетрагата код Портонација у Италији, приказана је битка против варвара где Римљани носе драконтеоне. Настарија појава драконтеона је на Трајановом стубу где је приказано освајање Дакије. Али, ту драконтеон носе дакчи варвари. Заправо, римљани су после заузимања Дакије прихватили као свој овај стег. То је била глава змаја од сребра, отворених уста на врху копља, а тела од разнобојних тканина које су се вијориле на ветру.

За цара Исака другог Анђела се веће да је 1191. године обновио царски ред Св. Ђорђа који је основано Константин Велики. Последњи велики мајstor реда био је неки Јован Андреја Анђело Флавије Комнин Ласкарис Палеолог, дукс Тесалије, принц од Македоније, гроф Дриваста, Драча и тд. Он је као последњи мушки потомак своја овлашћења и права на овој реду 1697. године преписао војводи од Парме, Франческу првом Фарнезију. Припадници Константиновог реда Св. Ђорђа веровали су да је он први те врсте и да га је основао Константин Велики 312. године.

Од 1697. до 1731. године на челу реда су биле војводе од Парме, а од 1731. породица Бурбон. Константинов ред Св. Ђорђа постоји и данас.

Други византијски витешки ред био је под именом „Константинов анђеоски ред свете мудрости (Св. Софије)“ под управом Св. Василија из Цезареје. Сматра се да је основан 1290. године у Јањини од стране епирског деспота Нићифора Комнина Анђела. Тврди се, на основу фалсификованих документа, да је

ромеја

Константин једанаesti Палеолог Драгаш 1452. године даровао привилегијама велике мајсторе реда. Енглез Питер Френсис Милс из Њупорта на острву Вајт, који је умро 1988. године, себе је називао принц Петар Палеолог као, наводно, наследник византијских царева. Титулисао се као Петар први, деспот и аутократор Римљана, принц Палеолог, а у заглављу његових писама била је титула великог мајстора реда Св. Ђорђа: „Ордо Империалис Константиниус Милитарис Санкти Георгii“.

Као наследници династије Палеолога појављују се многе личности на Западу. Извесни Игор Лаунци и Никола Капоне из Напуља појавили су се 1939. година као претенденци на место Великог мајстора Константиновог реда Св. Ђорђа. Никола Капоне је тврдио да води порекло од Палеолога и Немањића и да је Велики мајstor Константиновог реда и реда Св. Стефана који је постојао у Србији. И сам са- мозванац, Игор Лаунци га је означио преварантом и, наводно, по савету грофа Заенигера, вitezа Великог Крста части Константиновог реда Св. Ђорђа, обратио се нашем историчару Николи Радочићу који је писао о једној лажној повељи цара Душана у којој се помиње Витешки ред Св. Стефана (цолона ди Сан Стефано). Податак о овом реду је преузет из Лукаријевог дела Анали Рагузе (1605).

За тврђе о некаквим византијским редовима, а поготову Константиновом реду Св. Ђорђа, велики историчар Доналд Никол сматра да су тотална измишљотина јер мисли да западњачко устројство реда, његови грбови и хералдика нису били познати у византијском свету! Као што видимо, драконофори Константина Великог доиста су постојали. Међутим, у својој књизи Бесмртни цар (Кембриџ 1992.) о последњем византијском цару српског порекла, Константину Драгашу, Никол је приложио и слику цара Јована о смог Палеолога са царском капом на којој је аплициран змај што несумњиво говори да је био члан реда. Свакако, као цар Византије морао је бити приор Константиновог реда Св. Ђорђа и змаја. У српском издању ове књиге, уз предговор Срђана Пириватрића (Београд-Бања Лука 1997.), из неког разлога су изостављени сви ликовни прилози из Николовог оригиналала!

Ако не пре, Палеолози су до витешког реда Св. Ђорђа и змаја, односно Реда Змаја, могли доћи у време посета Јована осмог Палеолога, Угарској, Венецији и Ферари, 1424-1437. године. Убеђен у спас Византије приступио је Унији са Западом и Католичком црквом. Јован путује у Угарску код краља Жигмунда тражећи да организују заједнички крсташки рат против Турака. Том приликом се сусрео и са деспотом Стефаном. Ради склапања Уније одлази у Ферару. Пред коначан турски напад на Цариград и последњи василевс Константин Драгаш пристао је на склапање Уније са римокатолицима. Свечано проглашење је извршено у цркви Св. Софије, на католички Божић 1452. године. После Васкрса отпочео је напад, а окончан 29. маја 1453. године. Предсказање се остварило, град који је основао цар Константин и његова мајка Јелена, у време патријарха Митрофана, пашиће за време власти цара Константина рођеног од Јелене и у време патријарха који ће се, такође, звати Митрофан. Доиста, између првог и последњег Константина није било ни једног цара са тим именом чија се мајка звала Јелена. Судбина је хтела да су и једна и друга Јелена биле из Србије. Св. Јелена из Ниша а Јелена Драгаш Немањић из Жеглигова.

Пише Јован Глигоријевић

Iрви и други пут у животу био сам у биоскопу са мајком и братом. Не знам који је био први, а који други филм који сам гледао. Мајка ме одвела у „Раднички дом“ и гледали смо екранизацију романа Едмонда де Амичиса „Срце“. То је, уствари, дневник главног јунака, дечака из боље породице, за време првог разреда основног школовања. Брат ме одвео у „Заставу“ и гледали смо „Саскачеван“, мој први каубојац у животу. Мајка ми је за време пројекције читала титлове и објашњавала радњу и карактере. Мени је све то било досадно. Брату није падало на памет да ме упути бар у основе радње, али ја сам уживао. Навиши ми се свијало кад каубоји и Индијанци, јурећи једни друге, у пуном трку на коњима прелазе преко реке, а вода под коњским копитима прити са све стране. То се у филму додгило неколико пута.

Одлазак у биоскоп са мајком брзо ми је ишчилео из сећања, док сам брата свакодневно молио да опет води да гледам каубоје и Индијанце. Онда ми је он објаснио да се филмови у биоскопу међуја сваког понедељка и да није сваки нови филм који дође у биоскоп – каубојски. Ја сам га онда питао зашто се ти филмови зову само каубојски кад у њима равноправно учествују и Индијанци. А он ми је рекао да немам појма и да су каубоји главна фора у филмовима.

Много година касније сазнао сам да је „Саскачеван“ био једно од многоbrojnih remek dela чувеног редитеља вестерн филмова Раула Волша. Тада је један од првих редитеља који је почeo да прави каубојце. Снимao их је још почетком 20. века, у ери немог филма. Са собом је увек вукао своју екипу каскадера. Били су то, уствари, испужени каубоји и одметnici са аутентичног Дивљег запада из 19. века. Једном приликом, један од тих каскадера је погинуо на снимању. Раул Волш га је у свом трошку отпремио у родно место и послао новац за сахрану. После неколико недеља, представници локалног шерифа из родног места настрадалог каскадера пронашли су редитеља Раула Волша и уручили му одређену сво-

Приче

НОВИ БЛУЗ ЛЕВЕ ОБАЛЕ

На Дивљем западу

Каубојски филмови су постали нераскидиви део одрастања моје генерације. Сваки нови филм нас је упознавао са неким новим херојем нашег детињства.

Били су то пре свих, Гари Купер и Џон Вејн, а затим Ричард Видмарк, Берт Ланкастер, Алан Лад, Кирк Даглас и многи други. Сви су они били велики револвераши и поштени људи који су чистили Дивљи запад од злих и покварених бића, било беле или црвене коже

онда је наступило време осеке. У моду су ушли филмови катастрофе и остали блокбастери. Филмације су отишле у васиону у загонетним свемирским бродовима, открили су невероватне але и бауке испод морске површине, зашли у дубине душе монструозних убица и сличне прљавштине. На наше хероје Дивљег запада сви су заборавили. Понекад ми се чини да смо то и ми сами учнили. Ево, има око годину дана када сам купио ЦД са једним од првих филмова Сема Пекинпоа и још га нисам поштено одгледао.

Нема више Дивљег запада. Ни у биоскопу (ни њих нема), ни у књижарама, тек се нешто може нападицити у старим стриповима. Дивљи запад је уништила наука и њене гране. Историја ту предијачи. Наводно, она је утврдила да није то било онако како се нама свијајо. О, изем ти историјску истину! Ко да је важно да је било онако или овако. Важно је да је деловало, док се нису умешале учене главе, и да је настало лепо.

Погледајте ове генерације данас. Нико да упита какав је филм, да ли главни јунак остане жив на крају? Све, бре, знају унапред! Конектују се, гуглују се, ко зна шта све раде, и све знају унапред. Мртви ладни и мртви живи. Тај интернет, то је главни непријатељ Дивљег запада и уживаније у њему. Могу, бре, да гледају одма' сваки филм који поједеле. Наравно, каубојски филм. Ал' не, не хају они за то. Они проверавају, мере, загледају на неким сајтовима. Консултују балистичку, па кажу: Ма какви! Вајат Ерп је био обичан убица. Пуцај се са леђа! Док Холидеј је пущао са метар и мање у своје жртве! Па, да л' су Клејнтонови у банду поубијали са леђа и метар раздаљине код ОК корала? Ма,

Слика Фредерика Ремингтона, највећег сликара Дивљег запада

онда се појавио један непатворени Италијан, коме је то такође сметало – звао се Серђо Леоне. Изродио га је један правац у вестерну, којем смо се ми подсмевали и одбијали са индигнацијом да га пратимо – „шпагети вестерн“, настао у студијима Џинећите и Мароканским пешчарама.

Међутим, Серђо Леоне насе је одушевио. Његови јунаци су били прљави, прашњави, неочешљани, носили изгужване kostime, а имали све друге особине холивудског вестерна у мануру Чона Форда, Бада Бетичера, Хајарда Хокса и других аутора, којима смо већ памтили имена са шпици.

Серђо Леоне је лансирао и велику звезду вестерн филмова Клинта Иствуда, који је у нашим срцима заузео прво место испред наших дотадашњих идола. Леоне је почeo са „За шаку долара“, „За долар више“, а са „Добар, ружан, рђав“ и „Било једном на дивљем западу“ ступио је у легенду. Био је то врхунац вестерна и савршена реконструкција декора, костима и реквизите у којој се догађаја најсвржнији, историјски Дивљи запад.

Да сте чекали некад пред „Раднички домом“ од два сата на каси за карте, а филм почиње тек у четири, било би вам лепше него на интернету. Не само да бисте укапирали лепоту једне легенде, него бисте доказали да су они десно. Овако сте никакви, а ја и доказам памтим како су се звали Винетуви отац и сестра, ко је био Циско Кид, а да је Ђора уствари зове Џек Елам! А обрачун код ОК корала се десио у среду, 26. октобра 1881. У три сата изјутра. Ако не ве-рујете проверите на тој вашој Википедији.

КРАГУЈЕВАЧКИ БЕНД У ОСИЈЕКУ

Вајолет на УФО фесту

Момци из крагујевачке групе наступили на УФО (Урбан фест Осијек) фестивалу који има за циљ промовисање неафирмисаних бендова из региона. Сем добре свирке крагујевачки млади музичари остварили су низ пријатељских и професионалних контаката који ће уродити новим свиркама, а лето проводе у студију „Вајлд кет“ спремајући материјал за свој први албум

КОД ОСИЈЕЧКЕ КАТЕДРАЛЕ

поставу „Вајолета“ појачали су бубњар Владимир Николић и соло гитариста Сава Мировић.

Иако момци из „Вајолете“ музiku генерално деле на добру и лошу, за њихов звук би се могло рећи да је комбинација алтернативе и хард рока, уз призвук панка. По њиховом признању, помало вуку на „Фу фајтерс“ који су им и нека врста музичких узорака. Махом свирају своје ауторске песме („Без тебе“, „Клише“, „Срце од стакла“, „Илузија“ и ствар под нумерисаним називом „Педесет тројка“), уз понеку обраду.

Тако је било и на њиховом полу-часовном наступу у Осијеку, где су се крагујевачки музичари представили са шест својих песама и две обраде, наравно „Фу фајтерс“, „Притендер“ и „Пероном два“ крагујевачког бенда ЧБС чији рад воле и изузетно поштују. Није занемарљиво ни то што баш ЧБС има солидну базу фанова у Хрватској и самом Осијеку.

- Наступили смо ударног дана фестивала, у суботу, 7. јула, у баш кул термину, око поноћи. Публика нас је сјајно прихватила. Поштено, било је у њиховим редовима мало скепсе на почетку. Ми смо нов, непознат бенд са ауторским стварима, али смо их после познатих обрада брзо придобили и „отопили“, тако да смо свирку завршили у свом стилу и нашим песмама, преноси нам утиске са осијечког наступа гитариста бенда

Сава Мировић.

Кажу да су посетиоци фестивала први, тврди фанови алтернативе и посвећеници ове врсте музике.

Сем свирке, крагујевачки рокери уживали су у разгледању града и то у обе варијанте, дневне која се одвија по купалиштима на обали Драве и базенима и ноћној на градским трговима.

- Осијек је веома леп град и, стиче се утисак, веома жив, са пуно дешавања, каже наш саговорник.

Мировић не заборавља да похвали и организацију осијечког фестивала, која је по њему врхунска, од саме бине, озвучења и расвете, па до медијске покривености фестивала, који је заиста културни догађај лета у Славонији и Барањи.

Занимљив је и начин како се „Вајолет“ нашао на овој регионалној смотри алтернативне музике. Они су прошли квалификационо такмичење које било организовано на „фејс буку“. Није тајна да су имали преко 1.200 лајкова који су их „делегирали“ на овогодишњи УФО. Машала.

На УФО фестивалу момци из „Вајолете“ дружили се са колегама из региона и оставили су читав низ контаката са сродним бендовима који ће уродити свиркама и то у оба смера, њиховим тамо, али и организовањем гостовања овде група из Босне и Хрватске.

Свега тога не би било да им наша Скупштина града није помогла „покривши им“ трошкове пута, на чему су им чланови „Вајолете“ искрено захвални.

Лето проводе у студију „Вајлд кет“ („Дивља мачка“) код Шонета, где припремају своје демо снимке нових песама. Од октобра, новембра почеће са радом на албуму. Са гостовања у Осијеку донели су и пуно видео материјала који ће искористити за спот, највероватније за култну нумеру „Педесет и три“.

З. МИШИЋ

Чланови бенда пред капијом фестивала

РАЗГЛЕДНИЦА ИЗ ТЕМИШVARA

Исти, а другачији

Иако је многима још у сећању земља са оне стране „гвоздене завесе“, кад су се за прошверцовану вегету и свилене чарапе куповале лепе порцуланске стварчице или сребрни есцајг, или земља за време владавине Чаушеску, чини се да је дошло време да се разбију предрасуде

Осамдесетих година још увек нам близоког двадесетог века живели смо лагодно, имали пару и проводили се. За суседне Румуне, Бугуре, па и оне мало даље, Чехе, Пољаке, и Русе, били смо она што за нас Американци. Одлазили смо у ове земље са цеповима пуним паре, проводили се, а богами и шверцвали.

Та времена су сада иза нас. Код нас се више не живи као раније, цепови су нам углавном празни и ретко или или уопште не путујемо.

Са друге стране, Румуни више не долазе у Србију да траже посао, а ова земља је чланица Европске уније.

Иако је многима још у сећању земља са оне стране „гвоздене за-

створио је од Румуније сиромашну земљу, која се ни до данас није сасвим опоравила. Иако је у Европској унији, ситуација је слична као и у Србији. Темишвар је познат и по томе што је побуна против режима 1989. године кренула баш из Темишвара, са трага испред чувене Опере. Још увек постоје руле од метака у фасадама зграда који су били намењени побуњеницима против диктатуре.

Уређене обале око Бејеја, опера, велики тргови, цветне стазе, фонтане, паркови, слика је која краси овај данашњи град Румуније. Реке туриста неуморно обилазе историјске знаменитости, али и ресторани на сплавовима, забавни парк, парк ружа.

ЛЕПО НЕГОВАН СТАРИ ТЕМИШВАРСКИ ТРГ

весе“, кад су се за прошверцована вегету и свилене чарапе куповале лепе порцуланске стварчице или сребрни есцајг, или земља за време владавине Чаушеску, чини се да је дошло време да се разbijу предрасуде.

Жеља да поново одем у Темишвар одавно је тињала, па сам то учинила недавно, користећи стари годишњи одмор. Оно што сам тамо видела заувек је избрисало слику о овом граду који сам тако дуго носила у свом сећању.

Долазак у Темишвар пријатно је изненађење за све оне који први пут долазе у овај град, а још веће за оне који долазе са предрасудама. Занимљиво је да је добио назив по реци Тамиш, а да лежи само на једној реци – Бејеј.

Темишвар је некада био део Хабзбуршке монархије, одатле и назив мали Беч за град чије је грађевине пројектовао Густав Ајфел. Подсећа и на стари део Бејеја, али и на Нови Сад. То је због не тако далеке историје и прилика које су познате свима. Јако је занимљиво знати да је ово први град у Европи који је добио улично осветљење 1884. године.

Касније историјске прилике, може се рећи и политичке, до-принеле су да Темишвар, али и цела Румунија, живе на рубу егзистенције. Чувени и озлоглашени диктатор Никола Чаушеску

тржни центри незаобилазни су део свих великих градова, па и овог. На само неколико километара од центра налази се „Јулиус мол“. Оно због чега многи иду у Темишвар јесу ниске цене обуће и одеће у овом највећем шопинг центру који је, по проценама многих, пет пута већи од „Ушћа“ у Београду, а највећи у овом делу Европе. Цене су и више него приступачне, можете се комплетно обући за 200 леја, што у еврима износи око 50.

Многима је још увек у сећању и град Арад, удаљен само 45 километара од Темишвара, и права је штета не посетити га. Мало је оних који знају да је пре два века већинско становништво у овом граду било српско, али данас у њему живи свега 700 Срба. Отуда на једном од бројних тргова и велепена православна црква коју је пројектовао уметник српског порекла.

Боравак у Румунији био је заиста несвакидашњи доживљај. Ако не можете да одете у Париз, Беч или Лондон, сигурно можете приуштити себи Темишвар или Арад. Научићете много, простиће се лепо, пазарите лепе ствари, а опет нећете потрошити много новца. Све у свему, и овако се може провести годишњи одмар.

Каталина МИРОВИЋ

Енигматика

СКАНДИНАВКА

138	ЛИЦЕ КОЈЕ ПОЛАЖЕ ИСПИТ	НАРОДНО ЖЕНСКО ИМЕ	СРЕМСКИ ГРАД СА СЛИКЕ	МЕШТАНКА ЕЧКЕ	ДАЛМАТИНСКА УЗРЕЧИЦА	ИМЕ ГЛУМИЦЕ АРЕПИНЕ	КАМЕРМАН	ЦРВЕНА БОЈА, ДЕРИВАТ КАТРАНА
РЕБИ НЕШТО НЕПРОМИШЉЕНО И НА БРЗИНУ								
НЕНАМЕРНО								
ЗМИЈА ОТРОВНИЦА					АУТОР, ИЗД. ЗАДРУГА ДВОРСКИ ЖИВОТ И ОБИЧАЈИ			
СТАРИНСКО ЖЕНСКО ИМЕ						МИЛАНО ИНДИЈСКО ОСТРВО		
ТАНТАЛ								
ХОЛ. ФУДБ. ТРЕНЕР РОНАЛД ХЕЛЕНСКИ ПЕСНИК								
ГРАДИЋ У ЛИБИЈИ							ШКОТСКИ ФУДБАЛСКИ КЛУБ	
НАЦИОНАЛ. АРХИВ ИНДИЈЕ					АМЕРИЧКИ ПИСАЦ ГРЕГ НАПОРЕДО			
САСТАВНИ ВЕЗНИК	КРАВЕ КОЈЕ ДАјУ ПУНО МЛЕКА УСНЕНИ СУТЛАСНИК							
КЕНГУР						НЕПЕР УЧИННИТИ УСКИМ		
	СТРУЧЊАК ЗА АТОМИСТИКУ СТРАНО ЖЕН. ИМЕ							
ГЛАС, ХАБЕР (ТУР.)					СВЕДОК НА ВЕНЧАЊУ РУСКИ АУТОМОБИЛ			
РАЗГОВОР ДВАЈУ ЛИЦА (М.Н.)								
УЗВИК ДОЗИВАЊА					ИМЕ ГЛУМЦА БЕДИЈА РУДАРСКИ ИНСТИТУТ			
ГРАД У ЛАРИСТАНУ					ЈАПАНСКА ТЕНИСЕРКА КИМИКО ЗАВОД			
ЦРВЕНИЛО ИЗ БИЉКЕ БРОЂ								

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: етнограф, дрекнути, мона, бан, татарка ходати, н, лај, икос, арестати, дизни, иј, н, дедице, окинава, кићо, ато, рк, сеник, влатко, а, ној, иван, опкопати.

АНАГРАМ: никола Ђуричко. **БРОЈЧАНА УКРШТЕНИЦА:** носферату, ц, обоа, еристи, вг, рецептор, арпацик, ури, клиф, тајпех, Ђиљола, лиз, отесати, л, ж, вршачки виногради, амадео, итири, црв, нби, ован, лити, ан, занама нимани, акажу, ет, заћи, ост, одит, мишак, цастин, ити, а, ирокези, сипци, љаноси, авионче, к, амд, трењов, ке, ар, цура, икаса, олуја, рахела, тривалић.

ИСПУЊАЉКА: бугарин, осасуна, цимнути, вибрион, агилера, најроби, ана окса.

СУДОКУ: а) 629-138-745, 875-294-631, 413-567-829, 934-826-517, 182-745-963, 567-319-284, 258-473-196, 746-981-352, 391-652-478. б) 683-427-951, 521-693-478, 497-158-362, 742-865-193, 915-734-826, 836-912-547, 264-581-739, 159-376-284, 378-249-615.

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																

ВОДОРАВНО: 1. Хемијски елеменат - Премештање, размештање (1), 2. Јупитеров сателит - Почетна слова азбуке - Каракиста, Предраг (2), 3. Ознака за ампер - Кратка руска прича - Део гола (2), 4. Саобраћај - Узвик нестрпљења - Аутоматска пушка (скр.) (2), 5. Италијански оперски певач - 4.вокал (1), 6. Симбол кисеоника - Замотавати - Посмртни лежај (2), 7. Ознака за њутн - Силно желети - Увод, предигра (итал.) (2), 8. Старо име Волгограда - Име ранијег кошаркаша Бирда (3), 9. Ознака за динар - Танасије одмила - Тропске биљке - Снови (3), 10. Име музичара Попа - Име спринтера Болдона - Име певачице Ленокс - Омотач, овојак (3), 11. Моника краће - Справа за мерење јачине киселина - Наш предлог (2).

УСПРАВНО: 1. Скијашка дисциплина - Продукт сагоревања (1), 2. Грчко слово - Ауто ознака за Руму - Симбол угљеника - Необучен (4), 3. Ознака за обим - Задржати (2), 4. Филмски редитељ, Роберт - Ознака за алт (1), 5. Писац басни (1), 6. Ауто ознака за Немачку - Саплитати (1), 7. Извадити копањем - Наш предлог (1), 8. Место код Битоља - Ознака за импулс (1), 9. Ауто ознака за Лозницу - Техничка војна академија (скр.) - Пеликан, несит (3), 10. Узвик за подстицање волова - Старе позоришне драме (1), 11. Ранија немачка клизачица (1), 12. Име певача Салватореа - Три (итал.) - Први вокал (2), 13. Наводиоци цитата - Злато (фран.) (1), 14. Други, остали - Име глумице Лупино - Савезно веће (скр.) (1), 15. Име комичара Радовановића - Ненаглашена реч (1), 16. Исправање (0).

ОСМОСМЕРКА

Попис садржи називе птица. Када их све пронађете, преостаће девет слова која дају коначно решење осмосмерке.

БРЊАК	ЛУЊА
ВИВАК	ОСАШ
ГОЛУБ	ПАУН
ГУГУТКА	ПИСАР
ЖДРАЛ	ПРДАВАЦ
ЗЕБА	РОДА
ИБИС	СОКО
КАНАРИНКА	СОВА
КРАГУЈ	ТУКАНИ
КРЕЈА	БУК
КУГАРА	ЦАЈЗЛ
ЛАБАР	ЧИЖАК
ЛАСТА	ЧИОПА
ЛОРИ	ШЕВА

С	Т	У	К	А	Н	И
О	О	У	П	Б	А	В
В	Ђ	К	У	П	А	И
А	Р	Л	О	Р	Р	В
Е	О	И	А	О	П	А
Г	Ч	Г	Л	Д	Ш	К
Е	У	И	Л	А	Е	П
К	Ж	К	Ж	Н	В	Р
А	Р	Д	У	А	А	Д
Н	И	А	Р	Т	К	А
А	П	Л	Г	А	К	В
Р	Ц	И	А	У	Л	А
И	Б	И	С	С	Ј	Ц
Н	Б	О	З	А	Т	Л
К	А	Р	С	Е	Р	А
А	Л	У	Њ	А	Б	Б
К	Р	Е	Ј	А	Ш	А
Л	З	Ј	А	Ц	К	Р

НИВО ТЕЖИНЕ: тежи

7			1			6
	2	5	4			
	4		9			
2				5	8	3
	5	2	6		7	
1	7	9				2
			8	3		
			3	1	9	
4			2			8

СУДОКУ

Дана, 22. јула 2012. године навршава се 40 година од трагичне смрти нашег

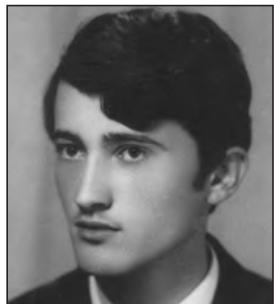

Илић Тадије Тадеса

Празнина и бол су све већи.

Супруга Олга, кћерка Биљана и син Аца, зет Мирослав, снаха Оливера и унуке Оља и Анђела

Дана 15. јула 2012. године навршило се четрдесет година од смрти

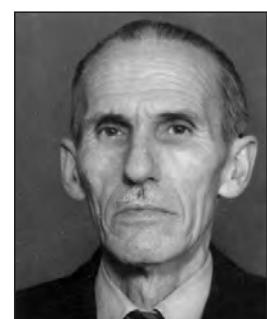
Љубише Петронијевића

Никада те нећемо заборавити.

Стриц Милован, стрина Дара, сестре Наташа и Гоца

СЕЋАЊЕ

23. 7. 1992 – 23. 7. 2012.

Раденко Недељковић

Већ двадесет година ниси са нама, увек и радо те се сећамо и заувек ћеш остати у нашим срцима.

Твоје ћерке Весна и Добрала са породицама

У понедељак, 23. јула 2012. године, у 11 часова, на Варошком гробљу, даваћу четрдесетодневни помен мом вољеном

**Владимиру Илићу
ШЕРЕТУ**

МНОГО МИ НЕДОСТАЈЕШ.

Твоја Нада

У четвртак, 19. јула 2012. године, биће четрдесет дана од смрти

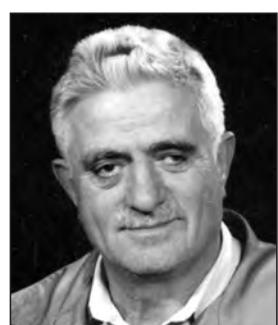

Драге Марковић
из Кормана
1923 – 2012.

Помен је од 12 часова на гробљу у Корману.

Трају болна сећања сина Драгутина, снахе Гордане и унука Предрага

ТУЖНО СЕЋАЊЕ

Љубинко Милошевић

25.7.2002 – 25.7.2012.

С љубављу и поносом чувамо те од заборава.

Емилија, Љиљана и Неда

У понедељак 23. јула 2012 године, навршава се четрдесет дана од како нас је заувек напустио

**Илић Владимир
Шере**

Драги брате, нажалост тек сада, када те више нема, постали смо свесни колико нам недостајеш и колико си нам значио у животу. Свима нама уливао си животни оптимизам, пружао сигурност и снагу, био си потпора, ослонац и путоказ у животу.

Остаћеш трајно у срцима и најлепшим сећањима твојих ближњих, твојим сарадницима на послу и свима са којима си радио и сарађивао.

Твоји неутешни: брат Милан, снаја Вера, братанице Катарина и Јелена, унук Влада, унуке Катарина и Милица

У четвртак, 19. јула 2012. године, навршава се четрдесет дана од смрти наше мајке и баке

Драге Марковић
из Кормана
1923 – 2012.

Недостаје нам твоја љубав којом си нас храбрила. Сваки дан без тебе је болно сазнање да смо те заувек изгубиле.

Твоје: кћерка Љубица и унука Маја

СЕЋАЊЕ

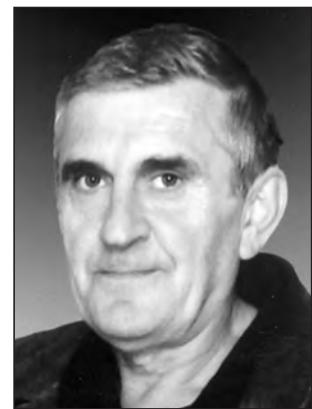
**Љиљана
Милетић**

21.7.1997 – 21.7.2012.

С љубављу и поносом, чувамо успомену на тебе.

Твоја Јасна

Дана 23. јула 2012. године навршавају се две године од смрти нашег драгог

**Добривоја
Јаглића**

Позивамо родбину и пријатеље да тога дана на Бозман гробљу, у 10 сати, присуствују овом тужном помену.

Супруга Јелена и ћерке Ивана и Бојана

СЕЋАЊЕ
22.7.1992 – 22.7.2012.

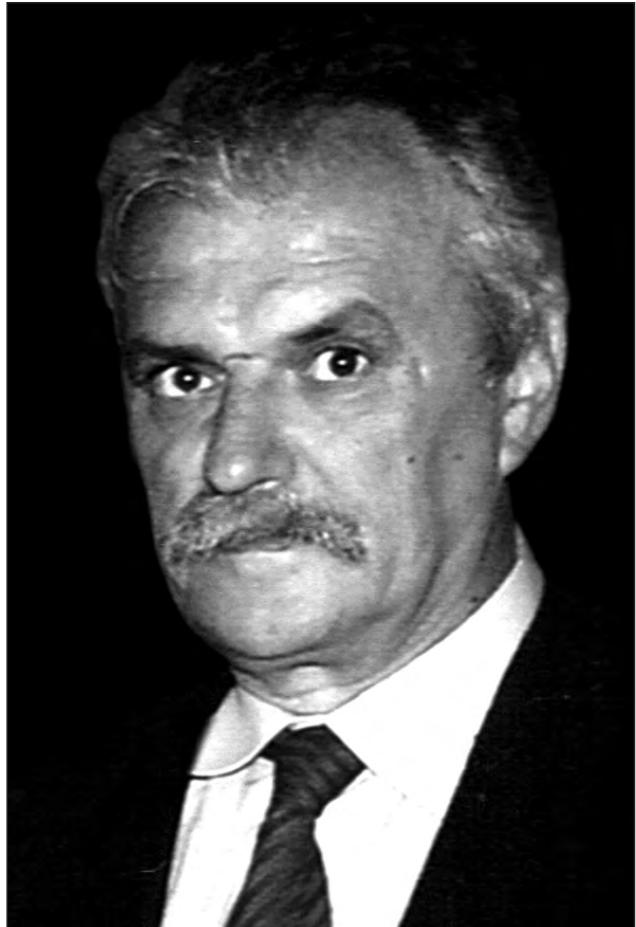

Славица Илић
из Драгушице

Твоје срце куца са нама.

Колегиница
Милијана
са породицом

У суботу, 14. јула, изненада нас је напустио наш вољени супруг, отац, свекар, деда и брат

Ненад Танић (1955 – 2012.)

Сахрана је обављена 16. јула на гробљу Бозман.

Захваљујемо се родбини, комшијама, пријатељима и колегама на помоћи и саучествовању у нашем болу.

Драг и племеник Ненадов лик вечно ће памтити и чувати у својим срцима његови најмилији:
супруга Душанка, синови Иван и Милан, снахе Ивана и Милица, унуци Александар и Богдан и брат Ђорђе са породицом

Дана, 25. јула 2012. године, на Варошком гробљу, у 14 сати, даваћемо петогодишњи помен

Драгославу Ђуковићу

Позивамо рођаке и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

С љубављу, чувамо те у нашим срцима.

Породица Ђуковић

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ трособан стан, 71 квм, Ердоглија. Од мање усељив. Цена повољна. Телефон: 064 22 77 337.

ПРОДАЈЕМ базен 8 x 4 м, пира пећ (нова), столове и столице за ресторан, шиваће машине (равне, ендларица, дугметара, ибердек, ластишара, рингличарка, окаста рупичарка). Телефон: 065 865 12 10.

ПРОДАЈЕМ стан на Варшишту, улица Јосипа Панчића 1/13, трећи спрат, 50 квадрата, двособан. Укупни. Тел: 064-11-87-371.

Издавање

ИЗДАЈЕМ стан, 40 квм, Центар. Телефон: 064 44 888 50.

ИЗДАЈЕМ двокреветну собу или стан – студенткињама. Телефон: 065 3 371 047.

ИЗДАЈЕМ повољно две гарсоњере, Аеродром. Телефон: 064 14 12 848.

Услуге

СПРЕМАМ основце из математике, а из физике дајем часове основцима, средњошколцима и пријемни за факултет.. Професор. Телефон: 064 202 14 19.

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Поправни (август). Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар). Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Разно

ОГЛАШАВАМ неважећим сведочанством ОШ „Доситеј Обрадовић“ на име Дејана Павловића.

ОГЛАШАВАМ неважећом диплому средње школе „Др Милоје Милојевић“ на име Вишњић Николе.

ОГЛАШАВАМ неважећим сведочанством шестог разреда ОШ „21. октобар“, на име Саре Петровић.

ОГЛАШАВАМ неважећом диплому средње медицинске школе „Сестре Ниновић“, смрт акушерско-гинеколошка сестра техничар, на име Јовановић Татјана.

МАРКЕТ
МАРКЕТ
МАРКЕТ
МАРКЕТ
МАРКЕТ
МАРКЕТ
МАРКЕТ
НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ
ТЕЛЕФОНИ
333 111
ТЕЛЕФОНИ
333 116
ИНОФЕЛЕН

Заборачене принче и легенде

Пише Александар Бабић

Како је село Комаљ добило име Печеног

Кроз густу шуму од столетних храстова прокрчен је пут од Караванца (Краљева) ка Крагујевцу (Караговинци). Турци и њихови каравани пролазили су тим путем јер другог пута није било. Турци су се, међутим, нерадо упућивали без преке потребе овим путем, јер прокрчени пут кроз густе шуме увек је крио разна изненађења и запреке, а једна од највећих непознаница били су хајдуци који су се могли огласити иза сваког грма или врзине крај пута.

Турци су кретали на тај пут остављајући свој живот и душу алаху у аманет и дубоко му се захваљивали када би живи и здрави стигли на одредиште - варошицу на реци Лепеници. А

онај ко не стигне - па така му је судбина, кисмет.

Хајдуци су најчешће пресретали и хватали у заседе богате турске трговце. На читавом путу од Караванца до Караговинце најповољније место за заседе беше код села Комаљ, близу

КУЋА ПОРОДИЦЕ СЕНИЧИЋ ИЗ XIX ВЕКА

Караванца, уз ток Западне Мораве. Ту су оробљени многи каравани и побијени буљуци Турака. Свуда око густа шума, слабо насељено село и разбацане куће на широком простору, те би хајдуци остајали непримећени. Најближе месту где су постављане заседе беше нека кућица, кровњара, једне убоге старице која је таворила своје последње дане на овоме свету.

Приликом једног напада на групу трговаца, неко од Турака успе да окрене коња и врати се назад у Караванац, да дојави о заседи. Брзо стигну турски аскери (војници) на коњима, а хајдуци још беху заокупљени претраживањем убијених трговаца и њиховим еспалом, кад их аскери изненадише. Наврат-нанос некако успеше да се домогну горе шумовите, али два хајдука који су у окршају били мало рањени, видевши да не могу умаћи ако крену уз брдо, сакрију се и притаје на тавану самохране старице, чекајући највећег хајдука пријатеља - ноћ.

Међутим, пре спасносне ноћи башуше два аскера који су претраживали околину право пред бабу са захтевом да им спреми цицвару. Почек баба да им објашњава да нема ни јаја ни масла, да је без хране „као црквени миш“ и да не памти када се сама омрсила. Сама једе неко зеље и крушке оскоруше, па одакле би онда могла војнике нахранити! Али, авај! Они хоће цицвару, па то ти је. Један аскер арлаукну: мора бити и квิต, па канцијом ошине бабу преко лица. Други почне претраживати кућу не би ли нешто нашао за јело, верујући да баба крије храну. Пошто ништа није нашао и он шаком удари бабу и нареди јој да им покаже где је храну сакрила, иначе ће је убити.

Онај камцијом, овај шаком - и за тили час баба беше крвавог лица. Молила их је и преклијала да то не чине, да она ништа не крије, већ да ништа нема од хране, али јаба... Они бију ли бију.

Она двојица хајдука више не могаше да подносе то мучење над бабом и реше да пресуде Турцима насиљицима и прекину бабино мрџварење. Саставе пушке зулумћаре и раставе их од живота. Потом сију, одвуку их до најближег трњака повише кућице и закопају. Онда помогну баби да мало поврати душу, па се упуне на зборно место својој дружини.

Турци видеше да се из бабиног краја не враћају њихови аскери, а чуше се и они пуцњи, па сутрадан ето опет повеће групе аскера и правац - бабиној кровнијари. Пончу се распитивати да ли је видела хајдуке, да ли су код ње срваћали њихови војници, да ли зна ко је пуцao? Баба је само слегала раменима и говорила да ништа није видела, ништа чула, да ништа не зна.

„Говори истину јер ћемо те ставити на муке“, запрете јој, а она опет своје и још дададе да се она у те њихове послове не пача. Онда Турци са најближег дрвета сломију повећу грани и истешу ражањ, па ће баби:

„Живу ћемо те пећи, боље реци!“ А баба мукац. Они наложе ватру, вежу бабу за ражањ и наднесу на ватру. Прво јој ставе најближе ватри стопала, па ноге, верујући да ће баба проговорити чим осети да је живу пеку. Авј! Из ње не излази ни реч, ни клетва, већ само понеки уздах. Изнеријани, јатаганом јој одсеку главу - и оду.

Мештани нађу мртву бабу и виде јој прво печене ноге. Од тада се њихово село Комаљ прозове Печеног за усмену на храбру старицу која није одала хајдуке.

Слепо смо
веровали
воји. Зато
данас
водимо
слепце!

Page ЂЕРГОВИЋ

Разбили су криминалне
банде. Криминалци су
морали да се организују у
политичке странке!

Александар ЧОТРИЋ

Промаја

Милина! Већ месец дана не ради нам клима у библиотеци. Бесплатна сауна! Једини је проблем што ја имам низак притисак, па ми баш и не прија. Али сам линију довела до савршенства. Истопила сам се! Додуше, била сам на годишњем одмору када је баш пржило. Али сам запару затекла. Гриње и ине микроорганизме који су се баш разбашкарили, као на летовању, такође. Ни устајао ваздух и познато гушење од папира нисам пропустила. Рај за астму! Гласнице више и не покушавају да затрепере. Моја алергија је одушевљена. Печатирала ме по рукама. Ноге, срећом, још одолевају. Клима је, и онако, штетна. Шта ће нам на плус педесет?

Данас је мало боље. Пре'ладило, што би рекли метеорологи. До прошле године нам је била савршена ладовина. Онда је некоме пала на памет инвентивна идеја да се дугодишња стабла под нашим прозором замене са три јарбола са заставама! Морало се. Древеће је било старо. И ружно. Бескорисно. Као и сва она друга која су сасечена широм града из нами незнаних, али хортитултурно вазда оправданих разлога.

Отворили смо прозоре и врата. Промаја пичи на све стране, али се мере дисат'. Таман се разлетела прашинчина коју смо гајили месец дана. Али је здравија од климе. Добро, бићу мало укочена и ошамућена. Онда је стигао абер да су претходни сервиси неспособни, па ће наћи нове. Ђекна још није умрла... Куповина нове климе не долази у обзир. Лепеза је закон! Ееееј, па то је око двадесетак хиљада трошка за једну еминентну установу! Била би то пропала инвестиција. Беспотребно бацање паре. А и кога занимају поцркале библиотекарке. Не занимају их ни живе!

Ја се некако копрцам. Ево, приближава ми се рођендан. Ја волим своје рођендане, то ме обрадује да сам жива. Уживам у нагомиланим годинама. Свећице се гасе компресором, али их има. Поносна сам на њихову бројку, требало је то сакупити. Само сам ја могла да опичим да се родим на светог великомученика Прокопија. Защитник бракова! Баш ме је заштитио.

Истина, тог јулског дана, у различитим временима, рођени су и фон Ројтер и Хемингвеј. Није лоше друштво! Све сами истински уживаоци живота, пића, паре, кафана... Од кад сам родила дете немам више великих жеља. Бар не кад сам ја упитању. Једино још наду да ћу старати достојанствено. Онако, да уживам у свему чега се дотакнем и све што ме дотакне да ужива.

Постала сам стара за емоционалне немире. Сенилна заљубомору, мрачења и беспотребна правдања. Превише весела за разна мрачења. Добро, можда сам још мало посесивна, вазда нестрпљива и умен да маштам. Да, понекад сам емотивно компликована и много причам. Сањарим о комбинацији доктора Живага и Рет Батлера.

Ствар искуства или женске интуиције, тек у години која је за мном у свој живот успела сам да уселим невероватно забавне људе. Искрене пријатеље. Несвакидање мушкирце. Знате они који се срећу у романима: паметни, занимљиви, креативни, којима верујете и који се разликују од других. Они ретки, који су спремни на узајамна даровања, без поговора. И са којима стварате склад који титра из сваке изговорене речи, из сваког додира, који су спремни да дарују и да даровано прихвате. Оберучке!

Све остало је по старом. Што би рекла она позната глумица, када сам била млада страшно сам желела да будем паметна и стално сам нешто читала и радила на себи да бих то постигла. А други су, за то време, само коментарисали мој изглед. Данас, сасвим је довољно да ми кажу да имам добре ноге.

Немам отромбојен стомак, немам ни много стрија, ни поморанчину кору на бутинама. Не кријем (старачке) руке, ноге још мање. Боре ми супер стое и не размењујем рецепте са дијетама. Остале рецепте, научене и проверене, још увек, савршено спроводим у дело. И, уопште не кријем године. Било је то варљиво лето '68.

ЛЕПА ЈЕЛА

САТИРА

Извршитељ

Због дугогодишње незасплености на крају сам морао да прихватајем посао судског извршитеља.

И покујао сам на прва задата врата. Отворио ми је један грмаљ у тргер-маџици.

Посао је посао.

- Господине Митре Митровићу, ја сам судски извршитељ Србољуб Срђановић, и дошао сам са намером да решимо начин измирења вашег огромног дуга за комуналне...

Грмаљ ме је погледао неописивим погледом.

- Шта рече малиша...

Посао је посао. Повисио сам глас.

- Господине Митровићу ја сам судски извршитељ Србољуб Срђановић и дошао сам...

Изненада су се негде у приземљу отворила врата и проломио се дубок мушки глас.

- Ма је ли то горе Србољуб Срђановић?! Па тебе ја тражим тицо...

Ускоро нам се придружио човек из приземља.

- Јеси ли ти Србољуб Срђановић из Маринкове баре? - упери у мене прстом.

- Прислушкујемо грађане јер морамо тачно да знамо шта их мучи!
- Осећам се као домаћи издајник. Једем три пута дневно!
- За сада протестују само појединци. То су наши извиђачи!
- Живеће овај народ, али сада није прави тренутак!

ВИЦ НЕДЕЉЕ
КОНОБАРА
ЈАНКА

Сатница

Галама код Светог Петра:

- Што си ми узео душу!
Имам 35 година, жену, 3 детета, правим кућу, не пијем, не пушим...

- Чекај да проверим! - каже Св. Петар. - Ти си Зоран Јовановић?

- Да!
- И ти си возио багер у Колубари?

- Тачно!
- Па, према броју евидентираних сати колико си возио тај багер, ти имаш 103 године!

- Јесте, откуд знате... - није ми било свеједно.

- Слушај ти Србољубе Срђановићу! - продера се човек. - Тражим ја тебе, тицо, месецима... А кад год дођем, ти на терену!

- Ама ко сте Ви?! - питао сам новопридошлог.

- Петар Петровић?! - одједном се продера грмаљ. - Па тебе ја вребам од Бурђевдана! А види ти њега! Сакрио се у мом комшију! И променио плочицу на вратима, сунце ти жарко! Е па, доша мача на вратанца, и то буквално!

Грмаљ је пришао човеку и одишао га од земље.

- Дакле, господине Петровићу, ја сам судски извршитељ Митар Митровић, и намеравам да решимо начин измирења вашег огромног дуга за грејање...

Ситуација је постала прилично напета.

Па смо били принуђени да сви одемо на пиво.

Слободан СИМИЋ

Горан Миленковић

Разонода

ОДВАЛЕ

БОЈАН ПАТИЋ, председник војвођанске владе:

- Уставни суд Србије није Милош Бабовић па да оцењује уметнички дојам, већ је чувар правног система земље.

СВЕТЛANA РАЖНАТОВИЋ, певачица:

- Шта ми се све десило, нисам сигурна да бих уопште пожелела да се поново родим. Вероватно бих остала у мамином stomaku и рекла: „Не, ја не желим да излазим“.

ЗОРИЦА БРУНЦЛИК, певачица и некада истакнута чланица ЈУЛ-а:

- Ниједна жена коју познајем није била вољена као Мира Марковић. Имам диван брак и вољена сам, али све пада у воду кад се нађете у близини енергије и лубави коју је Слободан Милошевић емитовао према Мири.

ЈУГ РАДИВОЈЕВИЋ, редитељ:

- Балетски ансамбл Позоришта на Теразијама има представе готово сваке вечери, а плата је 400 евра. Зато није чудо што балерине играју у „Гранду“.

МИЛОВАН ЂОРИЋ, фудбалски тренер, о председнику Фудбалског савеза Србије:

- Томислав Карадић назива болесним умовима оне који су причали и писали о намештаљкама у фудбалу. А какав је његов ум? Преварантски!

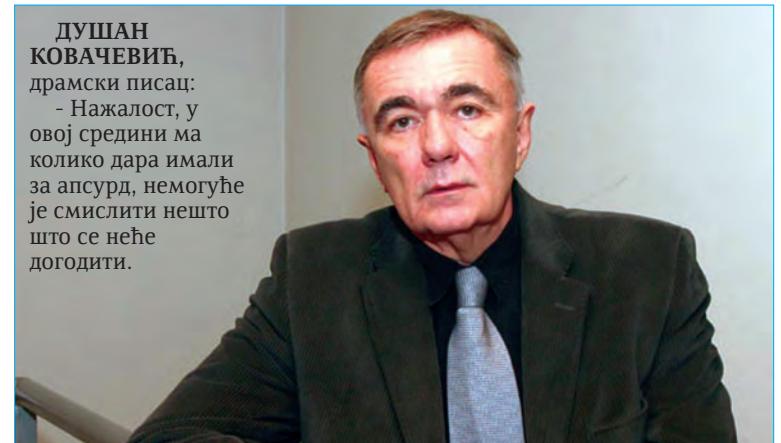
МАТЕЈА КЕЖМАН, фудбалер:

- Пут до мушких срца води преко кревета.

ДУШАН КОВАЧЕВИЋ, драмски писац:

- Нажалост, у овој средини ма колико дара имали за апсурд, немогуће је смислити нешто што се неће догодити.

МАРИНА ТАДИЋ, певачица:

- Разни кловни пролазили су кроз мој живот, али ниједан са бурмом на руци.

ВИКИ МИЉКОВИЋ, певачица:

- Син ме је питао када ћу га водити у фабрику беба да изаберемо једну лепу и да је понесемо кући.

Милош Ињатовић ЗУМ

СПОМЕНИК МИЛОРАДУ МАТОВИЋУ ПИКСЕРУ

БЕЗ КЕПЕ И
ЦАДЕ НЕ МОЖЕ
ДА ПРОЂЕ

У хладовини Борачког крша мештани и многоbrojni гости уживали су у јелу, пићу, спортским надметањима, поезији и штетњи некадашњим Римским рударским путем. Фудбалску игру Борчани су овековечили подизањем споменика Милораду Матовићу Пиксеру у чију част је одигран и турнир на коме је крагујевачки Раднички представио нова појачања победивши домаћине са четири нула, а ветерани и омладинци Борча играли су нерешено. Књижевни клуб Живадин Стевановић из Кнића организовао је песничко друштво поета Шумадије, Етно ресторан Милошевић угостио је све спортисте и госте, а Месна заједница је организовала програм за љубитеље народне музике и добре прасетине, као некад под чувеним шатрама Кнића.

Петровдан у Борчу

У ЕТНО КУЋИ И ЖИВА МУЗИКА

НА ВАШАР
С ТРАКТОРЧЕТОМ

ФУДБАЛЕРИ
„РАДНИЧКОГ“ ИЗ
БОРЧА

ФУДБАЛ

РАДНИЧКОМ
УКИНУТА ЗАБРАНА
ТРАНСФЕРА

Појачања
лејална

ДИСЦИПЛИНСКА комисија Фудбалског савеза Србије, по обећању, свим клубовима који су измирили финансијске обавезе према другим екипама, играчима, тернерима или Савезу, тренутно је укинула забрану регистрације нових фудбалера.

Међу њима је и Раднички 1923, који је морао да Црвеној звезди надокнади штету начињену од стране његових навијача приликом гостовања у Београду.

В. У. К.

"ЦРВЕНИ" ОДИГРАЛИ
ДВЕ УТАКМИЦЕ

Пали на
контролном

ПРВЕ пробне утакмице, наравно, ништа не говоре, па је и сам наслов више шаљив. Ипак, брине неефикасност "црвених", посебно кад у њиховим редовима не наступа први стрелац тима, а и лајске Супер лиге, Дарко Спалевић.

Јесте да су оба дуела играна у практично нехуманим условима, на 40 степени изнад нуле, али резултат је најчешће прве утакмице, а то је, како дати гол. Проблем исти као и у прошлом првенству, па су тако и овог пута шансе остале неискоришћене.

Два дана раније, фудбалери Радничког 1923 увећали су прославу екипе из међуопштинске лиге, БСК Борач, и том приликом савладали домаћина са 4:0.

Наравно, у оба сусрета шеф струкве Крагујевчана, Славенко Кузељевић, прилику да се опробају пружио је свим расположивим играчима. Тако су против БСК-а у првом полувремену играли: Чанчаревић, Варјачић, Ристић, Косорић, Милошевић, Недовић, Стефан Петровић, Обровац, Поповић, Ђурковић и Ђорђевић, да би у наставку на терену били: Костић, Павловић, Милосављевић, Тинтор, Росић, Мутавчић, Својић, Савић, Симовић, Милошковић, Зорановић.

У дуелу са Младеновчанима стартни састав био је незнатно изменењен, Својић уместо Оброваца, док су у других 45 наступили: Костић, Павловић, Милосављевић, Росић, Тинтор, Мутавчић, Савић, Комљеновић, Милошковић, Симовић, Зорановић и Обровац.

В. У. К.

ИВАН И ЛАЗАР

Без бода на
Европском

ОМЛАДИНСКА репрезентација Србије, у чијим редовима су наступила и двојица фудбалера Радничког 1923, Иван Петровић и Лазар Росић, неславно је прошла на недавном Европском првенству. Доживљена су сва три пораза у групи, Француска (0:3), Енглеска (1:2), Хрватска (0:3).

Сходно томе, ни улога наших играча није значајија. Млади штопер Росић није одиграо ни минут, док је везиста Петровић против Француза и Енглеза наступио делимично, по полувреме, да би тек против Хрвата провео на терену свих 90 минута.

В. У. К.

НОВИТЕТИ
- КНЕЖЕВИЋ И
РАДОСАВЉЕВИЋ

Стigli
голман и
леви бек

ПРИМОРАН је био Раднички до после ненаданог одласка Љуба Ненадића у Црвену звезду, односно исто толико напрасног непристанка Жарка Трифуновића на продужење уговора, пронађе адекватне замене на месту левог спољнег и голмана. И то је управо учинио ангажовањем тридесетогодишњег бека Драгана Радосављевића, те голмана Марка Кнежевића.

Радосављевић је прошле сезоне наступао за кипарски Арис из Лимасола, док је каријеру започео у родном Смедереву, у коме је и дебитовао за први тим. Потом је прешао у Партизан, али се тамо баш и није наиграо, те је две сезоне провео на позајмицама у Бежанији и Смедереву. По годину и по дана бранио је боје Баната и ужице Слобода, а сада је уговор са Радничким потписао на период од две године.

Што се голмана Марка Кнежевића тиче, старог 23 године, он је дошао из екипе Баната, где је био и капитен. Иначе, прошао је омладинску школу Партизана, а затим се, попут Радосављевића, немавши место у првом тиму, обрео на позајмицама у Телеоптику и Металцу из Горњег Милановца. Бранио је још за лазаревачку Колубару и Вождовац, као и Борац из Бања Луке.

Некада је наступао и за млађе категорије репрезентације, у којима је често носио и капитенску траку.

В. У. К.

ПРИПРЕМЕ, ИПАК, НА ЗЛАТИБОРУ

Пут планине

МАДА су већ биле заклане све пријатељске утакмице до старта првенства, чиме се индиректно потврдило да неће бити специфичних припрема ван Крагујевца, фудбалери Радничког 1923 ипак ће десетак дана провести на Златибору. На то су их, како у клубу кажу, најпре приморали паклени временски услови.

Експедиција "црвених" у хотелу "Палисад" боравиће до 26. јула, и за то време, планирано је, одиграти четири припремна дуела са неким од бројних тимова који се такође налазе на припремама на Златибору. Први је на програму требало да буде већ јуче, са Металцем из Горњег Милановца.

Тренер Славенко Кузељевић на ову фазу припрема, где ће се акценат ставити на тактичко-техничке детаље и исправљање уочених грешака, повео је све расположиве снаге, којима ће се придржити у међувремену новопридошли играчи. Ту су голмани Огњен Чанчаревић, Марко Кнежевић и Марко Костић, играчи везног реда Станимир Милошковић, Александар Варјачић, Иван Обровац, Петар Ђуричковић, Иван Петровић, Стефан Милосављевић, Милан Својић, Срђан Симовић, Александар Комљеновић, Лазар Поповић, Миљан Мутавчић, Стефан Недовић, Стефан Петровић и Лука Савић, те нападачи Милош Ђорђевић, Бојан Зорановић и Дарко Спалевић.

В. У. К.

В. У. К.

ТРИ ПРОПЛАСИРАНЕ ЖЕНСКЕ ЕКИПЕ: ИТАЛИЈА, КИНА 1 И КИНА 2

А КОД ТРОЈКАША ВОДИЛА СЕ
"МРТВА ТРКА"

МАРКО ШАМАНОВИЋ, САДА
ВЕЋ ПРАВА БАСКЕТ ЗВЕЗДА

ОКОНЧАНО ПРВО СВЕТСКО
УНИВЕРЗИТЕТСКО ПРВЕНСТВО У БАСКЕТУ

Србија до Т

терену у Великом парку, били су испуњени и бројним догађајима везаним пре свега за забаву.

Ипак, резултатски учинак био им је у првом плану. За медаље, титуле најбољих екипа и појединачца у разним категоријама, попут тројкаша или у закуцавању, борило се 26 екипа, 15 у мушкију и 11 у женској конкуренцији из Србије, Судијске Арабије, Румуније, Мађарске, Италије, Немачке, Израела, Босне и Херцеговине, Бразила, Словеније, Бугарске и Кине.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА

Лов на коректора се наставља

ПРЕЛАЗНИ рок, први овогодишњи, завршен је у недељу, а у погону крагујевачког суперлигаша све коцице још увек нису склопљене. Потрага за коректором и даље траје, а први „пик“ у преговорима је Немања Божић, некада играч Радничког, краљевачке Рибнице и скопског Работничког, који је прошлу сезону провео у Аустрији.

Како Одбојкашки савез у календару има и други прелазни рок, чије је трајање од 1. септембра до краја године, евентуални преласци играча интересантних Радничком, самим тим и Божићев, неће бити проблем. За сада у клубу не желе да говоре о другим именима, па комплетан састав екипе за наредну сезону, која почиње викенда 12/14. октобра, још увек остаје непознаница.

М. М.

ЖОК РАДНИЧКИ

Зрно по зрно... екипа

ПРЕД сам крај првог дела овогодишњег прелазног рока, пошто следећи креће тек од 1. септембра, женска екипа Радничког добила је још једно појачање. Реч је о Драгани Драксимовић, у про-

шлој сезони играчица Железничара из Лajковца, која игра на месту средњег блокера.

Поред ње, клуб је видно заинтересован и за Слађану Вујић, примача сервиса, која је у протеклом периоду наступала за новосадску Војводину. Ипак, њен евентуални трансфер у редове крагујевачког прволигаша још увек је под знаком питања.

М. М.

ОДБОЈКА НА ПЕСКУ

И друга победа

ТЕХНИЧАР Радничког Александра Фрајтовић у пару са својом суграђанком, Новосађанком Исидором Егић, победила је и на другом турниру првенства Србије у одбојци на песку. Такмичење под називом „ВИП бич волеј лига 2012.“ одржано је у Кладову, а у финалу савладале су пар Наташа Шеварика-Нина Шкарић. После два кола пар Фрајтовић-Егић има 80 поена, 50 више од првих пратилаца.

Треће коло овогодишње лиге одржава се у Кањижи, наредног викенда.

М. М.

Фото: М. Јеличовић

САЊА РАДОСАВЉЕВИЋ,
НОВА РУКОМЕТНА ЗВЕЗДА

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА КГ

Прво на ШАМПИОНА

ИЗВУЧЕНИ такмичарски бројеви Суперлиге за жене у сезони 2012/13, донели су „тигрицама“ неугодан старт. Наиме, наше рукометашице у првом колу намериће се на актуелног шампиона и три године непобеђен у српском шампионату састав Зајечара.

Остали парови премијерног кола биће: Раднички (БГ) - Књаз Милош, Милениум - Нопал, Железничар - Раднички Ресавац, Макс спорт - Јагодина и Наиса - Црвена Звезда.

В. У. К.

РУКОМЕТ

САЊИНА

Недосањана медаља

НИЈЕ успела јуниорска представница Србије да се домогне медаље на Светском првенству у Чешкој, а тиме ни члан те селекције и рукометашица Радничког Лепенице КГ, Сања Радосављевић. Освојено је оно најбољије, четврто место.

Наše јуниорке су одлично играле све до саме завршнице, у групи савладавши Шпанију (25:22), Кину - 37:22, Уругвај (33:29) и Данску (26:21), док је са Мађарском изборен реми - 18:18. Радосављевићева је у тим сусретима, са своје позиције, левог крила, постигла чак 9 голова.

Прво место у групи донело им је лак дуел у осмини финала против Конга (37:19), у ко-

ме је Сања опет три пута затрпала противничку мрежу. Можда најважнији погодак крагујевачка рукометашица постигла је у продуктетку сусрета са Норвешком, када се победом 25:22 стигло до полуфинала. Ту је Србија застала, изгубивши од потоњег светског првака, презентације Шведске са 25:27, а бронза је измакла у новом неизвесном мечу са Мађарицама, решеном такође тек у продуктетку 24:26.

А о каквом је таленту реч, доволно говори податак да 18-годишња Сања још пуне две године има право да игра за јуниорску селекцију наше земље, пошто заправо припада њеној кадетској генерацији.

В. У. К.

ВАТЕРПОЛО

Краљевчани прејаки

У ЧЕТВРТОМ првенственом сусрету Друге лиге - Југ, ватерполисти Радничког доживели су први пораз. Больја од њих била је екипа Краљева на свом терену, а крајњи резултат гласио је 17:10.

Ипак, дан раније, у суботу, „црвени“ су убедљиво савладали екипу Расине на затвореном базену Спортског центра „Парк“ (21:10), чиме тренутно држе трећу позицију на табели.

Прави дерби следи и у суботу, када Крагујевчанима у госте стиже непоражени тим Гоча из Врњачке Бање.

В. У. К.

ПЛИВАЊЕ

Време пред ЊИМА

МЛАДИ пливачи Радничког учествовали су на Летњем отвореном првенству Србије за све категорије, и постигли неколико обећавајућих резултата. Посебно ако се има у виду да се углавном пливало у апсолутној конкуренцији, где, сам назив каже, заједно наступају такмичари свих узраса.

Најбоља је опет била ведета „црвених“ Ксенија Јовановић, која је стигла до три „А“ финала. На 100 метара леђно, те 50 и 200 лептир. У сва три завршила је као осма. Поред ње, једини је још финале изборио Лазар Карић, додуше оно слабије, „Б“, за пласман од 9. до 16. места. На 200 мешовито он је, дакле, у укупном збиру био 15., док се у дисциплини леђним стилом на 50 метара пласирао на 13. позицију, на дупло дужој дистанци био је 16., а на 200 метара 11.

Кадетска штафета на 4x100 мешовито и 4x100 слободно, у саставу Лазар Карић, Никола Јовић, Никола Милосављевић и Никола Петровић, окончала је обе трке на шестом месту.

Екипно, наш клуб у конкуренцији кадета пласирао се на 11. позицију, освојивши 134 поена.

В. У. К.

Највише интересовања и сваколиког узбуђења, наравно, изазвало је финале у мушкију конкуренцији. Главни разлог за то био је што су се једни на друге намерили Србија 2 и Румунија. Уз здушно навијање, наши момци успели су да савладају противника (20:15) и освоје титулу светског првака, прву икада.

И у борби за треће место славили су припадници српске селекције, али 1. У њој је наступао и сада већ познати Марко Шамановић, учесник светског баскет такмичења један на један King of the rock, који је и овога пута оставио импресиван утисак, па је награђен као најбољи појединачни турнист.

Први у закуцањају је такође Србин, Милош Благојевић, иначе члан победничког тима, док је најпрецизнији тројкаш кошаркаш из екипе Босне и Херцеговине.

Код жена, иако су се у четири најуспешнија састава пробиле Кина 1 и 2, титулу је узела Италија. Азијаткиње су морале да се на крају задовоље сребрном и бронзаном медаљом.

Оно што је исто толико важно, јесте да се Крагујевац ни овом организацијом није обрукао. Показао се у правом светлу, као домаћин пар екселанс, оставивши утисак попут прошлогодишњег, када су се у нашем граду такмичили исто студенти, али у одбојци.

В. У. К.

АТРАКТИВНА ЗАКУЦАВАЊА
ОКУ НАЈПРИЈАТНИЈА

Разговарао Милутин Марковић

Iновила се прошала година. Вечити српски дерби у америчком фудбалу, дуел две екипе које су, узгряду буди речено, једини озбиљни састави код нас, одлучио је шампиона државе. На жалост крагујевачких љубитеља ове игре, као и лане, београдски Вукови поново су се боље снашли, можда и боље припремили за српски супер бол, и узели другу узастопну титулу.

Резиме сезоне ишао је на руку екипи са Аде Циганлије. Кроз лигашки део такмичења били су најбољи, једини остварили све победе, у другом колу прву овогодишњу над Дивљим Вепровима. Наши момци тада још нису ушли у форму, играли су испод очекивања, али су касније током надметања, нарочито после повратка у екипу Церемија Пејтона, дизали форму и опасно припретили бранцију титуле. Ипак, у двобоју најбољих, Београђани су поново били успешнији и задржали титулу.

Председник клуба овако коментарише финални меч плеј-офа.

- У финалу победили смо сами себе. На полувремену смо водили резултатом 24:21, а онда дозволили себи луксуз да у другом полувремену не постигнемо нити један тач даун и изгубимо са 35:24. Поклонили смо им три лопте после неуспешних напада, а искусна екипа, каква је београдска, знала је то да искористи.

Судије, за разлику од прошлогодишњег финала, коректно су одрадиле свој посао, колико је то уопште могуће у Београду. Јер, улог је био велики, притисака је свакако било. А ни ми неку врсту

ауто притиска нисмо успели да избацимо из сопствених глава, што нас је и коштало титуле. До маји терен је велика предност за Вукове, али морам се захвалити и нашим навијачима који су у великом броју дошли на Аду по веома тешком и пакленом дану.

Је ли могло боље и шта је недостајало да се титула врати у Крагујевац?

ИНТЕРВЈУ: НЕМАЊА ЧАЛИЈА

Титула мора назад у Крагујевац

Нисмо задовољни када шампионски пехар није у нашем граду, али ипак може се рећи да је сезона завршена на задовољавајући начин. Вепрови и Вукови су изједначене екипе, у финалу су одлучивале нијансе и наша лошија концентрација - сматра први човек Дивљих Вепрова

Пријем нових чланова

Како је сениорска сезона америчког фудбала у Србији завршена, сада се фокус окреће ка јуниорском шампионашу. То је и разлој што су Дивљи Вепрови у суботу организовали шај-аут (отворени тренинг за пријем нових играча), где су се појавили деца рођени 1993. године и млађи.

Подсећамо, за јуниорску пререзенацију Србије наступило је 19 јуниора нашеј клуба, што је далеко највећи број од свих српских клубова, иако Крагујевчани убрајају међу фаворите за освајање Јуниорске лиге Србије.

- Наравно да је могло и сигуран сам да ће бити боље. И ове године шампионат нам је измакао за мало, у питању су нијансе. Недостајало је више концентрације у нападу и у финалу уопште.

Када се све сабере, Београђани имају боље услове, раде са бољом логистиком, што је нормално када је у питању престоница. Морам, ипак, да кажем да титула мо-

ра бити враћена у Крагујевац и ми ћemo се „дебело“ потрудити да то остваримо, надам се већ идуће године.

Колико је уједињење асоцијација било оправдано? Чини се да су Београђани посредно тиме „оверили“ своју доминацију у Србији организационо и такмичарски?

- Амерички фудбал сигурно је добио спајањем у једну асоцијацију, а Крагујевац је томе највише кумовао.

Са тврђом о доминацији не бих се сложио. Сви који боље познају српски амерички фудбал знају да нема разлике на терену између нас и Вукова, овога пута одлучивале су само финесе. Подсећам да смо прошле године играли финале ЕФАФ купа, били 10. тим у Европи, а национално финале играли без повређеног првог квотербека. Кажем, у питању су само нијансе.

После више узастопних година ово је прва сезона без међународног такмичења. Зашто је та-ко?

- Прошла сезона много нас је исцрпела, тако да у овој ни финансијски ни играчки нисмо могли да испратимо европску сцену.

Пред нама је време одмора и консолидације, па ћemo у наредном периоду сигурно више радији на томе. Надам се да ћemo се већ следеће године вратити на велика врата.

Лига се проширује, број клубова је све већи, али остају само два „права“. Када ће квалитет почети да се изјединачује?

- Плашим се да до тога неће доћи у додгледном периоду. Београд је друга држава, имају услове који се не могу наћи ни код многих прволигашких екипама у класичном фудбалу.

На врху смо јер смо направили добар спој између помоћи градских власти и наших играча који напорно тренирају.

Када се подвуче прта, како гледате на 2012. годину?

- Не бих давао другачији коментар, осим да се титула мора вратити у Крагујевац. Управа није задовољна и неће бити док поново не постанемо шампиони. Ипак, шире гледано, све је за сада добро. Имамо много младих играча који су већ стартери у екипи, што говори да је будућност овог клуба светла и обезбеђена.

Какви су планови за наредну, 2013?

- Имамо више приоритета, планирујемо да се титулу вратимо у Крагујевац, јер је већ две године пехар ван наших витрина. Затим, желимо да омогућимо играчима да се поново провере и одмеравају снаге са најјачима, дакле повратак на европску сцену.

На крају, веома је битно за један озбиљан клуб да има своју „кућу“ где ради, тренира и осећа се правим домаћином. Дакле, имамо жељу да саградимо стадион за амерички фудбал на коме ћemo играти и бити своји на своме.

АТЛЕТИКА

Три финала

НА 10. Балканском првенству за млађе јуниоре, одржаном у суботу на стадиону Војне академије у Београду, у конкуренцији 250 такмичара из 11 земаља наступило је и троје атлетичара крагујевачког Радничког.

Најбоље пласирана била је Марија Милутиновић, која је освојила пето место у скоку удаљ, резултатом 5,91 метар. Милан Младеновић био је тек за нијансу слабији у тро скоку, шести, са прескочених 13,36 метара, док је Лован Мићић, у истој дисциплини, завршио као осми, остваривши даљину од 12,91 метра.

B. U. K.

ТРИАТЛОН

Прејака конкуренција

ПРВИ овогодишњи међународни изазов за српског представитивца у триатлону Страхињу Тракићу није прошао према његовим очекивањима. Члан Клуба екстремних спортова Крагујевац учествовао је на трци за Светски куп у сениорској конкуренцији у мађарском граду Тисајварошу и заузео 65. место од нешто мање од 100 учесника. Такмичење се одвијало у дисциплини спринт триатлон, 500 метара пливања, 20 километара вожње бициклом и пет трчања.

Јуче је Тракић отишао пут Кладова на тродневне припреме са државним тимом, касније настављајући самостално, све до 28. или 29. јула када је у Сивцу државно првенство у олимпијском триатлону. Раздаљине које треба превалити су 1.500 метара пливања, 40 километара вожње бициклом и 10 трчањем.

M. M.

ВИСИНСКИ СКОКОВИ

Оба пута без медаље

СЕЗОНА скокова у воду са великих висина у пуном је је-ку. Протеклог викенда скакачи Клуба екстремних спорто-ва Крагујевац учествовали су на приредбама у Босни и Херцеговини. Најпре је у суботу одржано такмичење у Вишеграду. Скакало се са ћуприје Мехмед паше Соколовића, а од наших момака нико се није домогао финалне серије. Река Врбас у Бања Луци нешто више је пријала нашим суграђанима, али поново су остали без победничког постоља. Најбоље пласирани био је Марко Павловић на четвртом месту, а одмах иза њега нашао се Горан Бојић.

Предстојећи викенд планиран је за старт такмичења за овогодишњи Куп Србије. Отварање је у суботу на градским базенима у Крагујевцу од 17 сати, а скакче се са висине од 15 метара. Ове године традиционално место окупљања, језеро у Шумарицама, заобиђено је због веома ниског водостаја. Одмах у недељу у Ужицу се одржава друго коло, а завршница је планирана за 5. август у Пријепољу.

M. M.

КОШАРКА

КК РАДНИЧКИ - АБА ЛИГА

На старту стари знанци - Змајићи

ЗАГРЕБ је био домаћин састанка борда АБА лиге, првог овосезонског пред почетак 12. сезоне регионалног такмичења, на коме су расправљана процесуална питања, али и донешен календар такмичења за такмичарску 2012/13. годину. Војном жребу, у првом колу, у суботу 29. септембра, Раднички ће се у „Језеру“ састати са љубљанском Олимпијом, док ће други меч имати три дана касније против Цедевите у Загребу. Лигашки део такмичења завршава се 23. марта, такође у Крагујевцу, а гост је Црвена звезда.

Парови првог кола су: Партизан - Задар, Крка (Ново Место) - Солник (Мађарска), Цибона (Загреб) - МЗТ Скопље, Широки - Игокеа (Александровац), Будућност (Подгорица) - Цедевита (Загреб) и Сплит - Црвена звезда.

Представници клубова, а присутни су били сви осим љубљанске Олимпије, сложили су се да се организација финалног турнира од сада додељује граду из кога нису најбоље четири екипе, или месту из кога је првопласирана екипа лигашког дела такмичења.

РАСПОРЕД РАДНИЧКОГ ЈЕСЕНЬИДЕОПРВЕНСТВА

1. коло (29. 9.): Раднички - Олимпија
2. коло (2. 10.): Цедевита - Раднички
3. коло (6. 10.): Раднички - Игокеа
4. коло (13. 10.): МЗТ Скопље - Раднички
5. коло (20. 10.): Раднички - Солник
6. коло (27. 10.): Партизан - Раднички
7. коло (3. 11.): Раднички - Крка
8. коло (10. 11.): Цибона - Раднички
9. коло (17. 11.): Раднички - Широки
10. коло (24. 11.): Будућност - Раднички
11. коло (1. 12.): Раднички - Задар
12. коло (8. 12.): Раднички - Сплит
13. коло (15. 12.): Црвена звезда - Раднички

14. коло игра се већ 18. децембра, новогодишњи одмор је од 22. децембра до 5. јануара, а викенд паузе планиран за одржавање финалних турнира националних купова је 7/9. фебруар.

M. M.